

Jan Svensson

S.H.A.

Hackergruppen som skakade Sverige

Originallet publicerat av Kentaur Förlag.
Printed in SABON

Om du gillar denna bok så köp den och stöd författaren.

Till Sofia, Hampus och Max.

”Den som olovligen bereder sig tillgång till upptagning för automatisk databehandling eller olovligen ändrar eller utplånar i register för sådan upptagning dömes för dataintrång till böter eller fängelse i högst två år.....”

Datalagen (1973:289): §21

”My candle burns at both ends;
It will not last the night;
But ah, my foes, and oh, my friends
It gives a lovely light!”

Edna St Vincent Millay : “First Fig”

Prolog: Avslöjandet

Detta är en sann berättelse. Den tar sin början 1957 med sateliten Sputnik och slutar fyrtio år senare på en campingplats i Holland. Men låt oss inte gå vissa händelser i förväg. I början av april 1992 stod det att finna notiser i dagspressen om att en yngling gripits misstänkt för flera fall av olaga dataintrång. Bland annat anklagades han för att ha brutit sig in i datasystem tillhörande Televerket, och via det tagit sig vidare till ett flertal andra ytterst känsliga system, några av dem kopplade till den svenska försvarsmakten. I relation till detta publicerade en stor svensk dagstidning några veckor senare en omfattande artikelserie om en grupp ungdomar, Swedish Hackers Association (SHA), där ynglingen var medlem. Dessa framställdes sensationslystet – men inte utan en viss beundran – som ett gäng datoriserade gangsters som kunde penetrera vilket avancerat säkerhetssystem som helst. Några år tidigare hade en liknande suspekt sammanslutning ungdomar från Västtyskland avslöjats som spioner då de på uppdrag av ryska underrättelsetjänsten KGB brutit sig in i en uppsjö av militära datasystem runt om i världen. I minne av denna incident och i samband med exponerandet av SHA följde en våg av artiklar, nyhetsreportage och utredningar, som cirklade kring den rådande datasäkerhetens status i Sverige.

En del hävdade att den var bräcklig, och att SHA var det största samtida hotet mot rikets säkerhet. Gruppen föreföll vara välorganiserad, med kontakter och själsfränder över hela världen. Medlemmarna, vars exakta antal ingen riktigt kände till, påstod på största allvar att inget av de existerande säkerhetssystem som var i bruk skulle kunna stoppa dem. De sade sig inte heller ha några som helst moraliska skrupler över att eventuellt sälja den information de samlade på sig. Datainspektionen tillsatte omedelbart en utredning för att klargöra huruvida säkerheten hos vissa drabbade företag var tillfredsställande, eller om någon misskött sina plikter och borde hängas.

Andra menade däremot att beredskapen var god, och att gruppen inte var något annat än omogna och skrytsamma ungdomar vilkas kunskaper om datorer egentligen inte överträffade gemene mans. SHA var i stort sett bara en mediabluff som inte hotade någon överhuvudtaget. Det fanns visserligen en möjlighet att gruppen faktiskt hade brutit sig in i några datasystem, men den information de skulle kunna nå via dessa intrång var enbart trivial.

Debatterna nådde aldrig till några tydliga besked. Antingen var datasäkerheten i landet tillfredsställande, eller så var den inte det. Osäkerhet skänker ingen trygghet; frågorna var i slutändan fortfarande fler än svaren. Det enda som återstod var att konstatera att skrivierna om gruppen, oavsett om de var proffs eller amatörer, klart skakat om mångas redan lätt fragila känsla för elektronisk trygghet. Kanske var det så att allt som var inlåst kunde nås. Kanske fanns det inga spärrar som inte kunde passeras. Kanske krävdes det bara en tekniskt kunnig person utan känsla för lag och moral och sedan kunde ingenting hållas hemligt längre. Vad som inte gjorde saken bättre var det faktum att offentliga elektroniska anslagstavlor i Sverige och övriga världen visade sig inte endast innehålla oskyldiga människor som småpratade med varandra om ditt och datt, utan även verkade husera gravt kriminella element som spred instruktionstexter om hur man utför alla möjliga brott – dataintrång, bedrägerier, terrorverksamhet och allmän oreda.

Ögonblick passerar kvickt. Fler gripanden relaterade till SHA skedde under åren som följde, men dessa noterades inte nämnvärt. Allmänheten hade fått annat att tänka på vad gällde datorer. Framförallt hade det dykt upp ett märkligt fenomen som såg ut att vara framtiden: ett världsomspännande datanät som alla kunde koppla in sig på och använda. På nätet fanns alla sorters människor och all möjlig information. Internet, "cyberspace", hade exploderat och alla ville vara med och ta del av den nya tekniken, Fyra år senare var gruppen i centrum för uppmärksamheten igen. Mitt under pågående rättegång mot några av dess medlemmar hackade någon den amerikanska underrättelsetjänsten CIA:s publika informationssida på Internet. Hackern hade bytt ut allmän information om CIA mot den enkla uppmaningen att åklagaren i processen mot SHA skulle "sluta ljuga". Media över hela världen fick återigen upp kornet på de svenska databrottslingarna, och pumpade ut nyheter om att gruppen fortfarande utgjorde ett hot. Men incidenten föll snart i glömska. Nyheter är mestadels för stunden. Detta är en bok om människor, inte datorer. Den handlar till största del om ungdomarna i sammanslutningen SHA. Under flera år levde de huvudsakligen i en komplex digital värld ute på de globala nätverken. Det är en värld som kan vara svår att få grepp om. Den är uppbyggd av hårddiskar, kablar, nätverk, telefonlinor och ett konstant flöde av information som inte låter sig stoppas. En inte alltför oansenlig del av världen består av *hackers, crackers, phreakers, coders, social engineers, crashers*, med flera, samlade i subkulturen *the computer underground*. Den har en egen lång historia, med normer, värderingar och attityder som bitvis skiljer sig radikalt från de som återfinns i den analoga världen. Och när dessa två världar kommer i kontakt med varandra på ett eller annat vis kan konfrontationen inte bli annat än turbulent.

DEL 1

Aktörer och rekvisita 1957-1989

Doktor Lickliders dröm

Den fjärde oktober 1957 lämnade en raket av modell R7 sovjetisk mark. Dess uppdrag var att placera en konstgjord måne vid namn Sputnik i omloppsbana kring jorden. USA insåg i och med detta att något radikalt måste göras för att kapprustningen inte skulle vinnas av motståndarna under det kalla krig som rådde. Ingen var dock helt på det klara vad som exakt borde utföras för att lindra den politiskt paranoia stämningen. Men som ett led i jakten gav president Dwight David Eisenhower i början på 60-talet klartecken för Advanced Research Projects Agency (ARPA), en byrå som skulle finansiera "avancerad forskning" runt om i landet med hjälp av militära medel. De som valdes ut till att arbeta för ARPA informerades om att de inte var styrda; målet med deras forskning var inte att nödvändigtvis komma upp med något som enbart kunde användas för strikt militära syften. De behövde bara ägna sig åt grundläggande vetenskapliga undersökningar som i första hand siktade mot att klargöra fakta, och i andra hand se om dessa faktakunskaper kunde nyttjas till att behärska världen. Anledningen till denna brist på restriktioner var att ARPA faktiskt inte tillsatts för något bestämt mål alls. Något behövdes göras för att de kalla kriget inte skulle vinnas av ryssarna, och de forskningsgrupper som tillhörde ARPA skulle förhoppningsvis kunna trolla fram detta något om de fick arbeta så fritt som möjligt. Ett av de vagt formulerade uppdrag som gavs handlade om att undersöka huruvida det senaste teknologiska tillskottet, avancerade elektroniska maskiner för aritmetiska och logiska räkneoperationer – datorer – kunde användas mer effektivt till försvarssyften. Med tanke på att atombomben gjort stort framsteg som helvetesmaskin behövdes ett nätverk för kommunikation som inte skulle kunna brytas även om stora delar av landet hade bombats sönder och samman. Kunde datorerna utvecklas till att ta hand om detta?

Men en dator var vid den här perioden inte betraktad mer än som en avancerad form av matematisk räknemaskin. De hade enbart konstruerats för enskilda syften. Olika datorer kunde exempelvis analysera och räkna ut kommande väder, ekonomisk tillväxt och decimaler på π . Dessa funktioner var i ett större perspektiv endast kortsiktiga och ingenting förenade dem. Datorernas eventuella förmåga att användas för informationsutbyte hade ingen grubblat mycket över. Hur skulle en räkneapparat kunna tala med en annan alternativt större räkneapparat? Vad skulle de prata om? Det behövdes nya stora visioner, svindlande idéer och framsteg inom området som skulle duga långt in i framtiden.

Den första projektledaren för ARPA:s dataavdelning, Doktor J.C.R. Licklider, hade sådana visioner. Hans akademiska bakgrund var brokig. Inte bara var han ingenjör, utan även utbildad inom psykologi. Hans perspektiv på teknologins potentiella användningsområden var mycket humant. Han menade att maskiner skulle kunna användas till att förena folk över gränser och kulturer. För kommunikation mellan maskiner var samma sak som kommunikationer mellan människor. Människan var stor i orden, men liten på jorden; en slags förening mellan det biologiska och det tekniska var lösningen, propagerade Licklider i sin bok med den fantasieggande titeln *Man-Computer Symbiosis*, som publicerades 1960. Kunde man bra lyckas med konststycket att koppla ihop datorer via telenätet i ett stort nätverk skulle mänskligheten ta ett stort steg framåt. Interaktiv global kommunikation var Lickliders närmast science fiction-artade bild av en ljusnande framtid.

Dessvärre var varken datorerna eller telefonnäten tillräckligt kraftfulla för att direkt kunna utnyttjas på det utopiska viset. Det som framförallt komplicerade saker och ting var att världen inte bestod av bara en sorts dator. Olika datorer, liksom olika människor, talade olika språk. Det behövdes en gemensam nämnare för att de skulle kunna kommunicera med varandra, och någon sådan fanns inte. Trots stora ansträngningar kom dataprojektet ingenstans. Ingen visste riktigt var och hur de skulle börja. Licklider övergav projektet 1963, och det lades på is på obestämd framtid.

ARPA gav inte upp. Lickliders brinnande intresse och personliga engagemang i frågan hade smittat av sig på många. Tre år senare inleddes ett nytt projekt, fortfarande under militärens ekonomiska beskydd, *Network Working Group*. Återigen försökte man sig på att skapa ett fungerande datanätverk. Men projektet innefattade den här gången inte bara militära forskare, utan även arbetsgrupper vid olika tekniska universitet runt om i landet. Uppdraget för varje grupp var att försöka skapa ett gemensamt dataspråk som skulle öppna vägarna mellan deras datorer. Fortfarande visste ingen riktigt hur detta skulle gå till. Men ARPA räknade optimistiskt med att individerna vid de olika platserna skulle ta egna initiativ till att få det hela att fungera. Forskarlagen beordrades kortfattat att "se till att någonting händer någon gång".

Efter mycket arbete lyckades de den här gången faktiskt få något att hända. 1969 levererades *Interface Message Processor*, en maskin som översatte datorernas olika språk till ett gemensamt. Amerikas första ordentligt fungerande datanätverk hade fötts. Inte helt oväntat döptes det till ARPANET. Nätverket började expandera. Flera datorer, vid både universitetet och statliga organisationer, kopplade in sig. Antalet anställda och frivilliga utvecklare ökade. Framstegen gjordes med alltför raska steg, och saknade kontroll. Frågan om och hur projektet skulle styras fördes på tal. Risken att allt skulle förfalla till kaos var överhängande. Men man valde att ta risken. Utvecklarna enades om att det enklaste och troligen effektivaste sättet att låta saker och ting genomföras var i samma stil som projektet fortskridit tidigare, nämligen totalt decentraliserat. den politiska andan i västvärlden var under perioden inriktad mot en större öppenhet och individuell frihet gentemot auktoritära inslag, något som troligen starkt påverkade beslutet. Alla som önskade kunde delta och framföra sina åsikter i frågor kring ARPANET. Det var strikt förbjudet, och inte ens möjligt, för någon enskild individ eller grupp att försöka avfärda andras projekt och teorier. Ville man införa något förslag till det fortskridande arbetet skickade man via nätet runt ett RFC-meddelande ("request for comments"). RFC:s hade bara en etisk regel: det var tvunget att vara minst en mening långt. Innehållet fick däremot vara vad som helst. Tekniska förslag, filosofiska frågor, teorier utan tydliga exempel; allt som på ett eller annat sätt kunde föra ARPANET mot perfektionens gräns var välkommet. Men även om vad som helst fick sägas i debatten så kunde inte vem som helst delta i den. En hög teknisk kompetens var nödvändig, inte bara för att kunna spekulera kring projektet, utan även för att rent praktiskt kunna sprida idéer och förslag via det komplexa nätet. Under början av 70-talet växte nätet med rekordhastighet över Amerika. 1973 skedde den första interkontinentala kopplingen, då ett universitet i London och en radarstation i Norge steg in på arenan. ARPANET förvandlades från ett inringat nätverk under militärens beskyddande vingar till flera mindre och självständiga, kopplade till varandra. Brytningen med militären genomfördes 1983, då alla militära avdelningar av nätet integrerades till en enskild och strikt privat del, *Defense Data Network*. Det stora nätverket av nätverk som hade uppstått kom slutligen att bli benämnt vid det mer övergripande namnet *Internet*. Internet började komma i närheten av det globala nätverk för kommunikation mellan människor som Licklider hade drömt om. Vad

som saknades var tillgänglighet för allmänheten. Nätet var förbehållet den tekniska eliten, forskare vid universitet, företag och statliga organisationer. Amatörer begrep inte hur den digitala labyrinten fungerade, och kunde därmed inte heller få tillträde till den. Tidigare hade datorer varit inte bara tekniskt komplicerade utan även rent fysiskt svårhanterbara. En stordator under 50-talet fyllde ett helt hus. Under 70-talet var de stora som ett väl tilltaget kylskåp, och kostade sin vikt i guld. Men tekniken kring mikrochipsen gick framåt. Datorerna blev efter hand mindre och billigare. Under 80-talet gjorde mikrodatorerna sitt intåg i hemmen. De kostade fortfarande en hel del pengar, men relativt billiga i jämförelse med tidigare. Till hemdatorerna kunde man skaffa ett tillbehör som kunde användas för att ta sig i närheten av de globala nätverkens kommunikation, en modulator / demodulator (modem); en apparat som översatte data till ljud och kunde skicka dem till andra modem för tolkning via telenätet. Kommersiella och privata *Bulletin Board Systems*, lokala databaser, öppnades där människor kunde ringa in med sina modem och liksom på Internet posta brev till varandra, eller delta i diskussionsgrupper. Oavsett vilket intresse man hade kunde man alltid finna jämlingar på någon bas. Vanligt förekommande diskussioner, som religion eller politik, fanns överallt. Var man däremot intresserad av mer ovanliga ting kunde det tänkas att man behövde leta. Det mesta gick att för eller senare finna, någonstans. 1984 funderade ägaren till basen Fido BBS i USA, Tom Jennings, på hur man skulle kunna skicka meddelanden mellan olika fristående baser av den typ som privatpersoner vanligtvis använde. Han hade vid några tillfällen provat att använda Internet, och blivit fascinerad av dess möjligheter. Men han hade ingen tillgång och räknade inte heller med att han eller majoriteten av de som ägde hemdatorer skulle få det på länge. Det behövdes ett alternativ. Jennings utvecklade med stor möda ett program till sin dator som gjorde att modemmet under natten själv ringde till en annan bas och utbytte meddelanden. Det fungerade över all förväntan. Fidonet hade skapats, och blev omedelbart populärt. På mindre än ett år expanderade nätet till att husera omkring tvåhundra baser, för att sedan sprida sig över hela världen. Symbiosen mellan Fidonet och Internet skedde 1986, då portar för trafik av post mellan dem öppnades. Annan trafik var inte möjlig eftersom de två olika näten bestod av olika tekniker. Fidonet skickade bara runt post. Internet gav användarna möjligheter att promenera in på andra datorers hårddiskar, om de var allmänt tillgängliga. Både Internet och Fidonet expanderade till den grad att reglering av vilken information som skickades runt inte var möjlig. En total överblick låg bortom mänsklig förmåga. Vad som hände i en del av nätet behövde inte hända på ett annat ställe. Trots detta var det inget kaos. Näten kontrollerade sig själva. Alla försök att stoppa den utvecklingen slogs snabbt ner av en mobb av uppretade användare. Näten skulle bevaras som fria forum.

De digitala subkulturernas gryning

Begreppet nätverk behöver inte bara referera till ett rent fysiskt ting bestående av elektronik och kablar. Samma term kan användas för att beskriva en grupp människor som av någon anledning integrerar med varandra. I takt med att de olika tekniska datanätverken expanderade förenades olika människor med gemensamma intressen. Några av dessa intressen var självfallet datorerna och nätverkens absoluta innersta.

De första hemdatorerna var dyra och programmen likaså. För att undvika att någon olovligen använde ett program som var köpt av någon annan lade programmerarna in kopieringsskydd. Men kunniga privatpersoner med lika stora kunskaper om programmering som tillverkarna började undersöka möjligheterna till att ta bort dessa skydd det visade sig inte vara omöjligt – de var ju skapta av människohand, och därmed inte helt perfekta. Via de okontrollerbara nätverken började piratkopierade program sprida sig i stor omfattning. En speciell samling individer som kallade sig *crackers* tog åt sig äran. Vanliga användare av datanäten uppskattade högeligen de personer som kunde förse dem med gratisnöjen. De tackade och tog emot. Knäckarna själva var däremot ganska ointresserade av programmen. För dem låg nöjet i den rena utmaningen att kunna knäcka programmet, trumfa den ursprungliga programmerarens list. Men det innebar ju inte att knäckarna för den sakens skull hade någon lust att förbli anonyma samariter. Det var ju ingen mening att ägna flera slitsamma timmar åt att försöka knäcka ett program om man inte fick stoltsera med sina talanger. Andra programmerare, eller knäckarna själva, samlade under termen *coders*, skapade således *intros* (introduktioner) till de knäckta programmen. Dessa var till en början simpla texter eller bilder som meddelade att kopieringsskyddet hade avlägsnats av någon speciell individ som var mycket nöjd med sitt tilltag. Men intros-makarna var även de på jakt efter utmaningar. Introduktionerna blev programmeringsmässigt mer och mer avancerade. En introduktion till ett program kunde bland vara bättre designat och roligare att titta på än att använda det program det förelåg. Grafiker och musiker började dyka upp, som ritade bilder och logotyper till introduktioner och försåg dem med ljud och musik. Kodarna, grafikerna och musikerna insåg efter hand att de inte bara behövde konstruera introduktioner till knäckta program. Fristående uppvisningar, program som siktade mot att pressa datorns prestanda mot den sista utposten började florerat; de kallades, och kallas ännu idag, *demos* (demonstrationer).

Olika grupper med medlemmar som programmerade demos eller knäckte program uppstod. Deras mål var att överträffa varandra i konsten att manövrera en dator. Konkurrensen ledde till att grupperna tillsammans formade en subkultur, med egna värderingar, attityder och umgängeskrets. Platsen var landet ingenstans, samlingspunkten var de datoriserade nätverken som sträckte sig över hela världen. Men det hände ibland att deltagarna samlades till verkliga möten, "copypartyn". Hyrda lokaler fylldes av datorer och människor från hela världen. Tävlingar i programmering, musik och grafik anordnades. Rivaliteten och tävlingsandan var hög.

Det gällde att demonstrera att man var bäst. Dög inte den gruppen man deltog i kunde man hoppa över till en annan. Krig mellan olika grupperingar kunde utbryta, men vapnen var sällan mer än demos som förtalade fiendens tekniska kunskaper.

Grundbulten till hela denna subkultur hade varit kriminell. Att ta bort kopieringsskyddet på ett program och sprida det var ett brott. Det hade därför inte varit lämpligt att använda sina riktiga namn när knäckarna offentligen tillkännagav sina talanger. Istället användes *handles*, anonyma namn vilka sällan ens påminde om riktiga. Denna tradition följde med in i alla andra varianter av liknande subkulturer, även om de inte ägnade sig åt kriminell verksamhet. Skolans socialt handikappade tönt som ständigt fick sina glasögon demolerade av elaka kamrater kunde under kvällar och nätter träda fram under täcknamnet "Big Bad Butcher" eller "Sexy Motherfucker" medlem av "The Cracking Crew" eller "West Coast Coders", etc., och där vara högeligen respekterad över hela världen tack vare sin kompetens inom något datarelaterat område. De digitala subkulturerna bestod nästan till 100 procent av tonårspojkar, även om det idag snarare är män runt 25 årsåldern. De berusade sig på möjligheterna att bruka tekniken till det yttersta, ständigt visa sig bäst på att trola fram nya magiska tricks ur maskinerna. Många av dem som deltog i de tidiga scenerna gick efter ungdomsåren vidare till att arbeta för dataföretag. Deras största utbildning var den de själva skaffat sig, och eftersom den ständigt var tvungen att ligga i frontlinjen för att ligga kvar på toppen, överträffade den många gånger den som någon skola kunde erbjuda.

Den allra första digitala subkulturen med kriminella inslag handlade dock inte om att ta bort kopieringsskydd. Den började långt innan hemdatorernas intåg. Tekniken kring nätverk har tillkommit ur människohand och är därmed långt ifrån perfekt. Fel och brister i dataprodukter kallas till vardags för *bugs*, efter det amerikanska ordet för "små insekter". Det tvistas fortfarande om vad den termen har för ursprung. Den vanligaste förklaringen är att radiorören, som föregick transistorerna i tekniska apparater, kortslöts när insekter flög in och satte sig på dem i jakt på värme och ljus. En av flera nackdelar med sådana brister i ett nätverk är att någon kan utnyttja dem till att tillträda delar som av en och annan anledning är stängda. Utvecklarna försöker därför ständigt upptäcka och reparera sådana brister. Men ett komplext datanät är inte centraliserat, givet utvecklingens historia och påföljande konstruktioner. En brist som reparerats på ett ställe kan finnas kvar på andra. Begreppet *hacker* tillskrevs under 70-talet människor som med närmast fanatiskt intresse arbetade med att skapa och förfinas diverse dataprodukter. De var personer som åt, sov och levde sina liv framför sina datorer och i sina datanätverk. De var kuggarna, bränslet som fick utvecklingen att gå framåt. Den stereotypa bilden av vad som brukar kallas datanörd – pojken med runda glasögon, öppen dreglande mun, och mycket klen fysionomi som tillbringade tjugofyra timmar om dygnet framför sin dator – var ingen verklighetsfrämmande nidsbild, utan i många fall dagens sanning. Ett av flera uppdrag för vissa hackers var att uppdaga fel och brister i nätverken. Utvecklarna uppmuntrade varandra till att hårdtesta begränsningarna, knäcka alla spärrar som fanns och rapportera hur de hade gjort, om de lyckades. Det fanns inget utrymme för halvmesyurer. Näten fick inte stå och dras med problem. Det enda sättet att uppdaga problemen var att ta i med hårdhandskarna. Ingenting ansågs förbjudet. Försökte någon upprätta spärrar var det en självklarhet att dessa skulle testas utan pardon. För gick det att komma igenom dem var det ju bara ett bevis för att de inte dög. En konsensus bland hackers var att det var deras nät, något de

gjorde vad de behagade med. Var en systemoperatör inte kapabel att skydda sitt nät på ett fungerande sätt var det hans huvudvärk.

Efterhand började andra än de som arbetade professionellt med nätverk finna en tjuvning i att hacka. Somliga började privat snoka reda på brister i systemen för att nå längre in. De privata hackarna, tillsammans med de mer etablerade började utbyta information om hur man kunde utnyttja brister, och hur de lämpligtvis borde åtgärdas. Men alla var inte intresserade av att reparera nätens tekniska problem. Hacking blev snart ett mål i sig. Ju större och hemligare system man överlistade, desto bättre var man. Det var även då en farlig sport – hamnade fel information i fel händer kunde otrevliga saker hända. Men mycket av spänningen i hacking låg just i att det var förbjudet. Att befinna sig på en plats där man inte fick vara, även om man fysiskt fortfarande satt kvar på stolen i hemmet framför sin dator, gav många en otrolig kick.

I början på 80-talet var begreppet "hacker" nästan helt och hållet förbehållet de som olovligt beredde sig tillgång till hemliga delar av datanäten för spänningens skull. Subkulturen blev behäftad med prestige, både innanför och utanför de digitala världarna. För ingen var lika farlig. Den lekte med stora saker. Nyheter om att anonyma hackers hade brutit sig in lite här och var varierades med en mängd actionfilmer där alltför intelligenta högstadieelever hackade sig till bättre skolbetyg eller nästan satte igång tredje världskriget. Hackers var något fascinerade. Få begrep vad de egentligen gjorde, men att deras kunskaper medförde en otrolig makt föreföll uppenbart.

1985 var Bill Landreth på besök i Sverige för att göra reklam för sin självbiografisk bok om hackers och datasäkerhet, *Datorernas häxmästare*. Landreth hade i flera år brutit sig in i system under täcknamnet "*The Cracker*" för spänningens skull, men slutligen åkt fast ordentligt. Han ångrade sina tilltag, men menade att de skulle gottgöras genom att han delade med sig av sina erfarenheter. Boken innehöll många förslag till hur ett säkert system skulle se ut. Den nittonårige författaren siade om att den olagliga hackerverksamheten i världen skulle vara försvunnen inom fem år, eftersom datorer och nätverk då hade gjorts vattentäta, eller åtminstone så säkra att inte ungdomar utan utbildning skulle kunna knäcka dem.

Han hade helt fel.

Copyparty

Trots att dörrarna till skolan bara varit öppna i ungefär sex timmar var lokalerna redan överfyllda med ungdomar och deras datorer. Om tre dagar skulle stanken av svett vara närmast outhärdlig för en oinvigd. Gott om duschar fanns, men dessa brukade ingen bry sig om att använda. Det fanns viktigare saker att tänka på. Demotävlingen skulle gå av stapeln sista natten, och många arbetade febrilt med att få sina produktioner färdiga.

Den första dagen är alltid kaotisk. Människor väller in, kopplar in sina datorer i närmaste eljack, propparna går en efter en innan någon hunnit byta ut dem mot spikar, prylar försvinner, plats saknas. Det brukar lugna ner sig när natten faller. När maskinerna fungerar som de ska, fungerar även människorna framför dem som de ska.

”Five Days”, som han kallade sig i datakretsar, anlände sent på kvällen med tåget. Fukt dröp från hans lätt aknebeprydda ansikte när han ensam släpade datorn, monitorn och ytterligare tillbehör genom den lilla mellansvenska staden. När han slutligen nådde platsen för tillställningen sjönk han ihop i entrén. Han unnade sig en minuts rast innan han fortsatte kånkandet. Han hittade lyckligtvis snabbt sin grupp. Fyra personer, två kodare, en grafiker och en musiker var på plats. De hade forskansat sig i ett rum på nedersta våningen. De gav ifrån sig utrop av glädje när han steg in genom dörren

Han lirkade av sig jeansjackan, trixade med en bunt kablar innan han slutligen kunde koppla upp datorn, en Commodore 64, på en skolbänk.

Five Days hade kommit i kontakt med datorer i mitten av 80-talet. Han och hans bror hade besökt en dataförening i det lilla smäländska samhälle där de bodde. Han roade sig till en början med att spela spel, men insåg sedan att det fanns betydligt mer fascinerande saker att göra. Inför det sociala valet vid femton års ålder mellan att skaffa en moped eller att på allvar börja programmera, hade han valt det sistnämnda. Det fanns skäl. Han var av naturen misstänksam mot allt och alla. Tjejer hade han ingen tur med. I skolan var han ansedd som något av en enstöring. Han hade svårt att lita på främmande människor. Men med hjälp av datorn var det tvärtom - nätterna igenom satt han och talade med mängder av människor på olika databaser. Snart hade han skaffat sig kontakter med samma intresse av programmering och ramlat in i den datakultur som var inriktad mot att skapa demos. Och nu, bara några månader efter att han avfärdat mopeden, satt han mitt i smeten av jämlikar i en skolsal. Han kände sig mycket nöjd. Inom den elektroniska världen hade han hur många vänner som helst.

Efter att datorn kommit på plats beslöt han sig för att se sig omkring i byggnaden. Det som i vanliga fall var en trist skola hade tillfälligtvis förvandlats till ett inferno av kreativitet. Klassrummen var packade med coders, crackers, grafiker, musiker. Etiketten behövde ingen tänka på. Skräp kastades på golvet, sov gjorde man bara om det var akut. Lokalerna var kliniskt befriade från någon av kvinnligt kön. Det enda undantaget var mödrar som lämnade av sina söner till något de hört skulle vara ett sorts paradiset; men som när de hämtade upp dem tre dagar senare och noterade hur sliten en människa kan bli utan sömn och knappt någon mat, föreföll dem vara helvetet. Five Days pratade lite mer med olika vänner och bekanta han fann här och var. Många av dem hade han aldrig sett i verkliga livet. Än mindre visste han vad de egentligen hette. Men det spelade ingen roll.

Efter några timmars umgänge beslöt han sig för att återvända till sin egen dator för att försöka skapa något av värde. I trappan stötte han plötsligt på ytterligare en person

han kände igen. Ansiktet var visserligen okänt, men namnlappen på bröstet skvallrade i vanlig ordning om vem den gängliga figuren var.

"Heretic?"

"Eh, ja?" svarade figuren misstänksamt.

"Tjena, läget, jag är Five Days!"

"Ser man på

Figuren verkade en smula tafatt. Five Days försökte sig på ett slags skämt: "Codat nåt?"

"Nehej du, orkar inte me sånt längre..." han fattade inte,

... letar efter Dare Devil, skulle vara här någonstans, haru sett han?"

"Tror han sitter i samma rum som Science."

"Coolt. Rusar dit. Synes", och sedan försvann han vidare uppför trappan.

Five Days hade i och med minglandet på partyt lärt sig att många av de människor han bara träffat via ren text på olika databaser betedde sig mycket annorlunda än han hade väntat sig. Ett medium som strippar individen på alla yttre delar - utseende, röst, kroppslukt - öppnar för illusioner. Han skakade på huvudet åt Heretics asociala inställning och återvände till rummet där gruppen satt. Det var hög tid att börja arbeta. Han hade ett intro på gång. Men det var inte helt klart. Ansträngde han sig skulle han nog klara av att få det färdigt innan deadline gick ut om ett par dagar. Han började koda på sin 64:a, skyffla runt och definiera minnets inre parametrar, för att i slutändan förhoppningsvis få maskinen att demonstrera exakt det han ville.

0820 A9 OOLDA #S000

0822 8D 20DO STA \$D020

0825 81) 21DO STA \$D021

De enda ljud som kunde höras i rummet var smattret av tangenter, tillsammans med en musikslinga som spelade stup i ett i intervaller om tio sekunder. Musikern hamrade bestämt på tangentbordet. Sedan började slingan om, något förändrad. Det pågick i flera timmar. Sedan hördes en kanonad av svordomar. Datorn hade dykt. Musikern hade glömt spara det han arbetat på under den senaste halvtimmen. Med gråten i halsen lade han huvudet över tangentbordet av utmattning. Han somnade nästan på en gång. Några timmar senare vaknande han upp med mönstret från tangentbordet intryckt över ena ansiktshalvan. Åt lite ur chipspåsen bredvid monitorn och började långsamt om med det mödosamma arbetet att skapa elektronisk konst. Bredvid honom satt grafikern och ritade intensivt en logo med gruppens namn, Crew-Five. Från korridorerna och de andra rummen hördes dygnet runt ljudet av enkla musikslingar, skrikande videofilmer och lågmälda samtal. Piratkopierade program flödade fram och tillbaka mellan rummen via mängder med disketter.

0828 8D 11 DO STA \$DO11

082B AA TAX

082C 913 00 06 STA \$0600,X

Tre dagar passerade i ett töcken av programmeringsrutiner, fackböcker om processorer och tillfälliga promenader till ortens pizzeria och andra grupper rum. Five Days var till slut så trött att han kände sig pigg. Sista natten tog han sig tillsammans med de andra i gruppen till skolans aula. Ut ur varje klassrum de passerade flöt det folk som vandrade mot samma håll. Det var dags för tävlingarna. Deadline hade som vanligt skjutits upp hela tiden eftersom vissa prestigefyllda grupper krävt det för sina egna ändamål.

Klockan var närmre fyra på natten. Aulan badade i ett kallt ljus medan den fylldes av långsamma och övertrötta människor.

För ett ögonblick var han ouppmärksam, och som i ett nafs var hela hans grupp borta, försvunna någonstans i massan. Five Days försökte genom grusiga ögon hitta dem i vimlet. Efter ett tag gav han upp. Han fick istället syn på Heretic, som satt en bit bort, munnen halvöppen, ögonen tittandes ut i evigheten. Han makade sig fram och slog sig ner. Heretic var plötsligt intresserad av hans sällskap. Kanske hade han lättat upp en smula efter tre dagars ofrånkomligt umgänge med människor, "Hej igen", sa Heretic med en skrovlig röst, "är du med?"

Han pekade menande mot den uppställda TV-skärmen som snart skulle tas i bruk på scenen.

"Ett intro bara. Sen gjorde Bone nån låt till musiktävlingen också. Du då?"

Inte ett skit, slutat med det. Inge kul. Har andra saker för mig", sade han med en märkligt överlägsen ton.

Vad fan gör du här då? tänkte Five Days säga, stingslig av sömnbrist. Han behärskade sig i sista sekunden. Heretic gäspade för att sedan börja mala på om sina senaste erövringar. Tydligt hade han börjat med att hacka datorer istället för att programmera dem.

Salen släcktes ner. Det första demot gick igång. En väl tilltagen uppsättning bollar rullade i en sinuskurva över skärmen, ackompanjerad av en blippande melodi. Det verkar som om någon mest försökt slå ett tekniskt rekord, demot var inte begåvat med någon estetisk design.

Heretic viskade: "... och grejen är att de på många ställen inte ens byter lösenordet, fattar du, de byter..."

Five Days hade nästan somnat under Heretics lilla monolog. Men nu vaknande han till.

"... inte lösenord. Det är samma som på fabriken. Grejen är att de inte tror att någon vet om det, men jag har testat på flera ställen, en VAX i Västerås jag känner till har kvar det, fabriksinställningarna, samma på alla..."

Five Days funderade vad en VAX var för något. Han lyssnade intresserat vidare. Behövdes det, skulle han säkert enkelt kunna lära sig att hantera en sådan maskin. Heretic pratade på. Subjektiva bedömningar av hans egen talang strömmade ut ur hans mun.

Demot kraschade. Ett felmeddelande täckte skärmen. Publiken jublade av skadeglädje. Ett nytt kom upp efter någon minut.

"Du kan få info om linan in, lugnt, om du vill testa."

Heretic skrev ner numret som han kunde komma ihåg det på en gul Post-it lapp han hade i bakfickan. Under det skrev han användarnamnet och lösenordet. "Funkade i torsdags."

Någon snarkade högljutt i raden bakom. Ingen protesterade. En berusad finländare vrålade obegripliga meningar mot skärmen. Nästa demo var tydligen rena katastrofen. "Space, space, space", skrek någon tills större delen av publiken mässade med i klagosången. Efter två timmars föreläsning fördelades priserna efter demokratisk omröstning. Five Days intro placerade sig inte ens. Ingen lynchmobb skrek i alla fall att det var värdelöst. Inte för att han brydde sig. Han hade fått annat att tänka på.

Tävlingarna var över och med det även copypartyt. Five Days åkte sömndrucken hem efter en tre dagars diet av cola, chips och pizzor, kopplade åter upp datorn i sitt rum i föräldrahemmet, ringde med modemmet till den okända VAX:en, skrev in den fabriksinställda användaren och lösenordet, och fanken om det inte faktiskt fungerade,

den största kicken hittills i livet. Han tittade efter bästa förmåga runt lite i maskinen, och sedan var han helt på det klara vad han skulle göra med sin framtid.

Dialektens makt

Direkt efter gymnasiet gav sig Trigger i kast med uppgiften att skaffa sig ett vanligt hederligt arbete. Det gick smärtlösare än han hade anat. Ett stort företag i Stockholm erbjöd honom anställning som programmerare. I sin ansökan hade han naturligtvis inte talat om att han lärt sig det mesta genom att ta bort kopieringsskydd till program. Det kunde anses som en något oseriös attityd till yrket - och en sådan fanns det definitivt inte plats för på ett företag som ibland sålde sina tjänster till norska försvaret. Trigger hade bott hela sitt liv i mellersta Norrland och hade definitivt ingen lust att bli kvar där. Han flyttade i samma sekund han fick chansen.

Storstaden visade sig inte vara så fylld med action och förlustelser som han tänkt sig. Han kände egentligen ingen i Stockholm. Nya kontakter var inte enkla att knyta. Han tillbringade mesta tiden ensam. Dagarna i ända satt Trigger och arbetade i ett litet rum på företaget. Miljön var inte överdrivet inbjudande, men acceptabel eftersom han ägnade halva tiden åt att stirra på en skärm. Övriga tiden var inte lika roande. Programmen var tvungna att kompileras - översättas från det långsamma men enkla språk han programmerade till ett mer sammansatt och snabbare. Detta tog tid. Det gick nämligen inte att göra detta på den dator han arbetade vid. Istället var han tvungen att skicka iväg programmet ut på det interna nät som företaget hade, och sedan vänta på att det skulle komma tillbaka. Men systemet var inte det bästa i världen och tog god tid på sig. Mycket god tid. Outhärdligt lång tid.

Till slut stod han inte ut längre. Att behöva ägna timmar av sitt dyrbara liv åt att stirra på fyra vita väggar och bara vänta på att gunstig nätet skulle göra som han ville var mer än vad han stod ut med. Han beslöt sig för att förklara för operatörerna att han borde få större tillgång till systemet. Han skulle då kunna passera dess inbyggda köer till kompilatorerna och därmed i ett raskare tempo slutföra de arbeten han utförde. Det skulle löna sig för alla parter, menade han.

En operatör avsåg hans begäran. "Tänk om alla gjorde på det viset? Du får väl vänja dig vid att vänta. Ta med dig en bok nästa gång. Dessutom, vi är systemoperatörer, du är programmerare

Högre upp i hierarkin fick han samma svar, denna gång tillsammans med det ogripbara men ständigt vinnande argumentet "det är bara så."

Trots att den godmodige Trigger hade en stor portion humor och sällan retade sig på saker och ting kunde han inte finna det inträffade minsta lustigt på något vis. Byråkrati och krångel. Fasoner. Nå, man tar det man har, tänkte han och smed planer, mest för att fördriva tiden.

Användare av datasystem är behäftade med viss status. ju högre status, desto större tillgång och möjligheter; ju lägre, desto mindre. Systemoperatörer innehar per definition den högsta statusen, de måste ha full tillgång till det de skall sköta om. Kort sagt, för att kunna kontrollera ett system måste man vara operatör. Eller ha tillgång till en operatörs konto. Eller på något annat vis skaffa sig status. Självfallet är det utan tillstånd från den högsta kasten av systemet, inte tillåtet att skaffa sig högre status än den man är tilldelad.

Företagets system var mycket trivialt. Säkerhetsnivån var låg. Det ansågs inte föreligga några yttre eller inre hot. Trigger noterade att operatörerna skapade nya användare med

hjälp av vissa disketter. Dessa låg och skräpade överallt. Trigger smög åt sig en diskett och satte sig ner för att analysera innehållet. Efter några minuter hade han skapat en ny användare med tillräcklig status för att kunna göra allt vad han behagade. Det första han gjorde var att ge sin egen användare maximal tillgång till systemet. Han visste att

han utfört en förbjuden operation, men det verkade som om ingen märkte någonting. Arbetsdagarna blev med ens mycket kortare och bekvämare.

Men inte nog bekväma. Nästa stötesten rörde utskrifter. Vem som helst fick inte skriva ut dokument på företagets skrivare. Dessa var inlåsta i ett rum och de enda som kunde portkoden till detta rum var - operatörerna. Trigger föreslog att även han skulle få reda på koden men fick nesligt till svar att det kunde han glömma. Byråkrati och krängel. Men då kodlåset inte var av senaste modell förelåg vissa säkerhetsbrister. Dessa hade Trigger snokat reda på genom att experimentera med det under kafferasterna. En morgon satte han sig ner vid datorn och konstruerade ett simpelt matematiskt program som skulle räkna ut hur man kunde komma förbi långa sessioner av portkoder. Istället för att knappa in

1234 2345 3456 4567 kunde lustigt nog samma serie passeras genom att trycka
1234567

och så vidare tills alla möjliga kombinationer hade blivit uppfyllda. Var en siffra i koden redan känd gick det ännu smidigare. Det tog Trigger en kvart att ta sig in i rummet, och i och med det hade arbetsdagarna förvandlats till rena semestern. Han fyllde överskottstimmarna med att programmera egna rutiner, bara för sakens skull. Men ingenting varar för evigt. Några veckor senare öppnades dörren till skrivarrummet. En operatör tittade in och fick syn på Trigger, som var i full färd med att skriva ut en samling dokument om nätverksteknologi som han hade hittat på en bas.

”Jaså, det är här du är. Jag har letat efter dig. Jag tänkte fråga dig hur det kommer sig att ditt konto har väldigt hög status? Vad gör du här inne förresten?”

Trigger fann inga omedelbara förklaringar i bakfickan. Sanningen fick duga.

”ja, öh, jag tog mig vissa, hur ska man säga, friheter.”

Efter att Trigger lite noggrannare förklarat exakt vilka ”friheter” han tagit sig fördes han tillbaka till sitt arbetsrum. Till Triggers stora förvåning tog inte ledningen så hårt på saken. Trevligt att personalen tog lite initiativ, menade de. Vad som troligen spelade stor roll för det omdömet var att Trigger var fysiskt konstituerad på ett sådant sätt att ingen trodde att han skulle kunna göra en fluga förnär. Han var kort, tjock, och skrattade ofta. Hans norrländska dialekt fungerade som ett slags filter; vad han än sade verkade det som om han bara hade de godaste av goda intentioner. Trigger frågade intresserat vilka misstag han hade gjort som hade lett till att de kommit på honom. Operatören förklarade villigt. Det handlade om ganska uppenbara saker. Trigger lyssnade noggrant och såg till att inte göra om samma misstag senare.

Året var 1987. Inte långt efter att detta inträffat öppnade Trigger en egen databas. Via den fick han kontakt med en person som berättade att det fanns ett lätt sätt att skaffa nya program från andra sidan jorden. Hemligheten var ett enormt globalt datanät. Trigger blev intresserad. Det lät som rena drömmen. En flod att ösa ur i närmast obegränsad mängd.

Nätet var Internet. Året innan hade det nått Sverige för första gången. Det var fortfarande bara förbehållet ett fåtal organisationer, universitet och företag. Det företag Trigger arbetade på hade dessvärre ingen tillgång. Men en vän till en vän uppe i norr studerade vid ett universitet och lånade med nöje ut sitt användarkonto till Trigger. Det var visserligen inte tillåtet, men vem skulle någonsin märka det? Och även om någon gjorde det var ju allting ganska oskyldigt. Triggers intresse av näten begränsade sig till en början strikt till att hämta program och knäcka dem. Men det skulle det snart bli ändring på

Att fly tristessen

För ovanlighetens skull skolkade Desolator från skolan. Han satt istället i vardagsrummet och stirrade ut genom fönstret, i väntan på att saker och ting skulle börja hända. Det var tidig förmiddag och i centrum för hans uppmärksamhet stod grannens hus. Området var ett villaområde i södra Stockholm. Hans föräldrar var på sina arbeten, lyckligt omedvetna om att deras enfödde son var i full färd med att driva igenom sitt livs första grova bedrägeri.

Klockan elva började saker hända. En skåpbil från ett fraktföretag stannade utanför grannens hus. En man i uniform klev ur bilen, kontrollerade adressen och började sedan lasta ur två stora paket. Han lade ett brev i postlådan och stuvade sedan diskret undan paketen under trappan till huset, allt enligt fullmaktens instruktioner. Så fort han åkt vidare mot nya uppdrag promenerade Desolator raskt över till huset, roffade åt sig paketen och rusade tillbaka till hemmet. När han hade stängt dörren bakom sig fylldes han av lycka. Projektet hade gått i lös. I paketen fanns tillbehör till datorer för närmare tjugotusen kronor.

”Där satt den mumlade han och bar upp försändelserna för trappan och in på sitt rum. Desolator var ingen fattig yngling. Hans föräldrar var välbärgade. Han klädde sig alltid korrekt, talade belevat och förde sig på ett sätt som han fann passande för en ung gentleman. Han var den främsta av pedanter, och erkände aldrig ett misstag. Den enda brist hans vänner kunde finna hos honom var att han var usel på att passa tider. Han tilldelades gott om pengar, och spenderade det mesta på kläder.

Men föräldrars pengar allena leder inte automatiskt till ett gott liv. Man behöver lite spänning också, ansåg han. Att beställa varor från utlandet med hjälp av falska kreditkort var något Desolator just hade upplevt som en av de mest upphetsande händelserna i sitt liv. Det förgyllde obestriddligen den grå vardagen, något Desolator ständigt måste göra för att inte bli galen av leda. Han var ständigt i desperat jakt på äventyr. Tid var man tvungen att slå ihjäl på något vis menade han, annars kunde man lika gärna gå och dö på en gång. Det krävdes mycket för att han skulle bli nöjd. Extrema förfaranden var hans specialitet.

I det här fallet hade det extrema förfarandet varit relativt okomplicerat. Han hade via några utländska kontakter kommit över ett dataprogram som räknade ut skenbart existerande kreditkortsnummer. I rätt kretsar fanns det en aldrig sinande källa av information att ösa ur. Desolator tillhörde rätt krets; han hade sedan något år tillbaka varit medlem av en respekterad svensk hackergrupp. Anledningen till att han gått med i den gruppen överhuvudtaget var av samma ständigt återkommande skäl: jakten på den ultimata kicken. Programmet hade räknat ut några nummer, sedan hade Desolator skickat ett fax till ett företag i USA och beställt allt han önskade. Det var allt som krävdes. Företaget skeppade med nöje allt han begärde, utan att ställa några vidare frågor. Att det rörde sig om ett bedrägeri skulle märkas först när företaget försökte dra pengar från det angivna kreditkortet, något de sällan gjorde oftare än vid slutet av månaden.

Eftersom bedrägeriet förr eller senare skulle uppdragas kunde han inte beställa varorna till sin egen adress. När hans granne hade försvunnit iväg på en lång semester hade han tagit tillfället i akt. Till transportföretaget, som han också betalade med kreditkort, hade han lämnat instruktioner att varorna skulle placeras under trappan eftersom han inte skulle vara hemma just vid den tidpunkten de anlände. Tullen hade krävt honom på skatt, vilket han villigt betalade - med kort.

Ingenting hade gått snett. Han fick ögonblickligen mersmak. I snabb följd beställde han ytterligare två försändelser, till samma adress, med samma teknik, fast från andra företag. Efter bara en månad badade han praktiskt taget i prylar. De mesta sålde han med god förtjänst till några väl valda vänner och bekanta. Hans föräldrar anade ingenting, men undrade ofta varför han envisades med att ha dörren till sitt rum låst. Men han var en god son med bra betyg, så det fanns ingen direkt anledning att misstänka att något suspekt var i görningen. Desolator hade tänkt att samla sina erfarenheter om verksamheten i en liten text, *Carding in Theory and Practice*, som sedan skulle spridas till likasinnade runt om i världen. Den blev aldrig färdigställd.

Den fjärde och största försändelsen fastnade hos transportbolaget. Till Desolators stora besvikelse lämnade de inga paket, bara en lapp i grannens brevlåda där de berättade att paketen inte kunde levereras eftersom de översteg den vikt som de vanligtvis levererade. Han var tvungen att själv hämta ut sakerna. Det verkade inte omöjligt. Allt han behövde göra var att ordna en skåpbil, och någon som kunde köra den eftersom han själv inte hade något körkort. En vän till honom som ägde en stor van ställde gladeligen upp. Han plockade upp Desolator en tidig morgon, och de gav sig iväg mot utkanterna av norra Stockholm där fraktbolaget hade sin hemvist. Resan gick i de stora förväntningarnas tecken. Desolator höll på att explodera av förtjusning. Fortsatte allt i samma stil skulle han inom kort vara miljonär, något inte många sjuttonåringar lyckas med på bara ett par månader. Hans kompis som körde bilen såg en lika ljus framtid framför sig. De började redan diskutera vad de skulle beställa nästa gång.

Tjänstemannen granskade noga fakturan och gav sig sedan in på lagret. Han återvände med en lastpall. Desolator och vännen betraktade lystet hundrakilosberget av bruna paket. Tjänstemannen krefsade ner några meningar på ett papper, räckte över det till Desolator och bad honom kvittera försändelsen. Han skrev en falsk namnteckning och lämnade tillbaka papperet.

”Då var det klart”, sade tjänstemannen.

Desolator trodde han menade affären.

”Hur får vi med oss pallen till bilen?” frågade han.

”Det får ni inte alls”, sade en röst bakom dem.

De vände sig långsamt om. Tre välvuxna män studerade dem allvarligt. De identifierade sig som poliser. ”Händerna på ryggen, tack.”

De båda försågs med handfängsel, visiterades och fördes hårdhänt ut till en väntande polisbil. Destinationen var en polisstation i centrala Stockholm. Desolator mindes ingen ting av resan. Efter det inledande förhöret beslöt åklagaren att båda skulle hållas kvar i förvar. Desolator och hans vän fick för första gången uppleva hur det var att tillbringa ett par dagar ensamma i en cell på Kronobergshäktet. Samtidigt fick deras föräldrar en kraftig chock i och med att både polisen och SÄPO knackade på och bad att få ta sig en titt i deras söners rum. Bakom de låsta dörrarna påträffades stulet gods till ett värde av 400.000 kronor.

Kriminalpolisens förhör var långa och omständiga. De ville veta allt om deras förehavanden, in i minsta detalj. Hur fick ni tag på korten? Har ni samarbetat med fler? Har ni gjort något liknande tidigare? Att ljuga var meningslöst. Desolators sinne för ordning och reda i tillvaron hade redan fällt dem. Vid den husrannsakan som genomfördes i hans hem några timmar efter gripandet hittades en pärm med kontonummer, kvitton och fakturor, minutiöst sorterade och ordnade. När hans vän fick reda på den omständigheten funderade han för första gången i hela sitt liv på om det skulle vara värt att sitta inne tio år för mord.

Vid rättegången som följde ett halvår senare dömdes de båda till böter för grovt bedrägeri. Desolator dömdes även till två års villkorligt fängelse, onekligen ett dyrt pris att betala för att ha lite kul.

Associationen

Under tre varma dagar i sennsommar 1989, hölls en hemlig konferens strax utanför Amsterdam. Ett par hundra europeiska hackers hade samlats för att utbyta erfarenheter av olika data- och telefonisystem. Valet av mötesplats var inte slumpmässig. Holland hade inga tydliga lagar som förbjöd olaga dataintrång. Det var visserligen förbjudet att förstöra data i ett privat system, men inte belagt med straff att bryta sig in. Omkostnader för att ändra säkerhetsrutiner till följd av intrång var inget som lades hackern till last. Det juridiska resonemanget var att om någon inte kunde skydda sitt system tillfredsställande var det deras eget fel.

Ett ämne förutom de tekniska som diskuterades med stort intresse var frågan huruvida myndigheterna i andra länder hade rätt att behandla dem hursomhelst. Några av besökarna hade avtjänat fängelsestraff. Straffen var visserligen mycket begränsade eftersom varken polisen eller domstolarna egentligen visste vad som hade hänt när någon åkt fast för "dataintrång". Men det spelade ingen roll. De tyckte sig inte vara förtjänta av att stämplas som enkla brottslingar. De hävdade att de inte ville stjäla teknik, utan bara lära sig teknik. Om det nu krävdes att den större delen av den kunskapen införskaffades genom intrång - vad spelade det för roll? Näten hade utvecklats av fria forskare, löd delar av argumentationen. Vem som helst borde ha rätt att få ta del av hur de fungerade. De som hackade i syfte att fördärva borde inte få kallas hackers var många överens om. De borde gå under termen "crashers" för att undvika en allt för stor begreppsförvirring. Crashers var de som borde sitta i fängelse, inte hackers.

Andan över konferensen var uttalat "anarkistisk". Men inte i den traditionellt politiska bemärkelsen. Få var intresserade av frågan om de härskande styrelseskicken i världen borde störtas till förmån för individens fullständiga självbestämmande. Vad som hände i den vanliga världen var en sak. Vad som hände på näten var en annan. De var "teknikanarkister", de önskade den fullständiga friheten att få använda den moderna teknologi som stod till buds. De skulle uppnå det målet med alla medel som fanns tillgängliga. Men de hade inga planer på att spränga bomber, ta gisslan eller kapa flygplan. Metoden skulle vara att fortsätta hacka. Alla som försökte hindra hackers från att existera var enligt majoriteten av besökarna representanter för en framtid där allt var hemligt och Storebror övervakade medborgarna.

Stor uppmärksamhet på konferensen väckte en hackergrupp från Tyskland. De berättade att polisen gripit några av dem för spionage, en anklagelse de fann absurd. De påstod att de aldrig hade sålt någon information till främmande makt. Utredningen mot dem pågick som bäst, och rättegången skulle ta sin början året därpå. Omständigheterna var ännu inte helt klarlagda. Rykten bland deltagarna sade att den ryska underrättelsetjänsten KBG hade något med saken att göra.

Konferensen gick under namnet Galactic Hacker Party Varför arrangörerna hade valt just det namnet visste ingen riktigt. Men det fanns en mängd av tolkningar att välja mellan. Någon formulerade det bildliga förslaget att om konferensens syfte gick igenom skulle hackers kunskapsmässigt snart lämna jorden och resa ut i galaxen, till slutet av universum. För kunskap fanns i information Och på nätverken fanns information.

Hackarna hade ingen som helst lust att låta någon form av information undgå dem, oavsett om den var hemlig eller inte. Det ville veta allt som gick att veta.

Det var inte bara besökarna på det galaktiska partyt som var intresserade av mer information. Vid samma tidpunkt som konferensen hölls fick Five Days i Sverige ett privat brev på en bas som låg i Stockholm.

The Powerdrome Mail Service
 Message #169, Area: Hackers Conference
 From: Doctor SPK
 To: Five Days
 Subj: Re: krig och fred i Linköping

Det var en hel del bra info du kom med där, Five Days! Bara infot om att det körs på IBM 370 är mycket värt i dessa dagar! Ring fidobasen Cool Cat I Jönköping om du vill gå med i S.H.A.-mötet (swedish Hackers Association).
 Med vänlig hälsning Doctor SPK

Att programmera demos intresserade inte Five Days längre. Det var rena sömnpillret i jämförelse med att hacka. Heretic hade lärt honom en del om hur man bar sig åt. Eleven började dock snart överträffa mästaren och Five Days var på jakt efter nya kontakter. Han ville finna de riktigt stora i branschen, de som levde upp till hans egna krav. På en bas som verkade innehålla en del intressanta människor i det avseendet, hade han lämnat information om vilka datorer ett svenskt företag inom krigsindustrin använde sig av. Det efterföljande brevet från den för honom okände Doctor SPK verkade vara biljetten in i den absolut innersta kretsen av topphackers i Sverige. Av det han hade hört fanns det inga som överträffade Swedish Hackers Association. Han ringde bums upp och registrerade sig vid den bas det hade talats om i brevet. Han blev mycket förvånad över vad han fann. Basen verkade inte innehålla en enda hacker. I mötesgrupperna diskuterades politik, religion och matematik. Det fanns inte ens en diskussionsarea för "terrorism" och "anarkism", något alla databaser med någorlunda stil och klass hade. Men han ringde med jämna mellanrum upp och kontrollerade sin postlåda ändå. Han visste att brevet han hade fått från Doctor SPK definitivt inte var ett skämt.

Efter ett par dagar fick han äntligen ett nytt brev...

Cool Cat! Area: Privat Post, meddelande #67
 Mottagare: Five Days
 Avsändare: Doctor SPK
 Ärende: member

Du hittade äntligen hit? Ok följande gäller nu:

1. Skriv en PERSONAKT om dig själv i ett PRIVAT BREV till mig med info om vart du bor, dator, yrke, ålder osv., samt specialkunskaper.
2. FÖRSÄKRA (SVÄR på det allra heligaste) att du INTE har kontakt med Polis, SÄPO, Lagen, Tidningar eller annat lagutövande väsen!
3. GE till mötet, inte bara TA! (MYCKET VIKTIGT) Jag kollar GE/TA ration, och utesluter den som inte uppnår en GOD sådan!

(Ingen chans att bli medlem igen sen.) Bidra med nummer/lösen/information som rör hacking!

4. Man ska kunna HÅLLA KÄFT om vad som sägs/skrivs i mötet! Hittas något som sagts/skrivits i mötet på ICKE SÄKRA BASER kommer denne att bli utesluten direkt! Säkra baser är sådana som är godkända av S.H.A.

Håller du dessa regler = medlem!

Med vänlig hälsning

Doctor SPK

... plus tillgång till en hemlig mötesgrupp som låg dold långt inne i basens innersta. Nu visste han att han kommit helt rätt. Mötesgruppen huserade bara omkring ett dussin personer. Dessa pumpade ut all tänkbar information hackers kunde tänkas behöva. Five Days förväntades bidra med allt han kom över. Det skulle inte bli något problem. Doctor SPK härstammade från Öland, men bodde sedan länge i Göteborg. Han hade fått sin första dator vid nio års ålder, 1980. Vid tio kunde han den utan och innan. När han var sexton beslöt han sig att bilda SHA. Målet var att skapa en svensk motsvarighet till de grupper som fanns i utlandet. Ensam var en hacker ganska kraftlös. I samarbete med andra fanns det inga gränser. Dessvärre var det ont om talangfulla hackers i Sverige som var lika intresserade som han av att undersöka system som inte tillhörde dem själva, bara för sakens skull. Han var tvungen att leta länge och väl innan han lyckats snoka reda på de han ansåg dög. SHA-mötet på Cool Cat samlade de flesta han kände till, resultatet av närmare två års sökande. Basens ägare var väl medveten om vad som diskuterades på mötet. Men han deltog aldrig själv eftersom han inte var det minsta intresserad av ämnet. Hacking var visserligen olagligt men det spelade ingen roll för honom. Det var ju även förbjudet att gå mot röd gubbe, och det gjorde folk hela tiden.

Trots sitt stora intresse för hacking var Doctor SPK inte fixerad vid verksamheten. Han största dröm var att blir författare, hans favorithobby var att ragga på krogen. Han arbetade vid ett litet företag i Göteborg som nätverksansvarig, vilket gjorde att han kunde en hel del. Men han hade inga planer på att ägna sig åt datorer hela livet. Det fanns roligare saker att göra i livet än hamra på ett tangentbord. Fast tills den dagen kom då någon annan sysselsättning bjöds fick han ägna sig åt den han verkligen kunde bra. Och som en extra krydda i tillvaron skadade det inte att hacka. Det var för honom som att spela ett sorts avancerat strategispel - med skillnaden att det var på riktigt och ständigt i utveckling. Tecknen på skärmen betydde ingenting. De handlade inte om "hemligheter" eller "privata saker". De var bara symboler, som skulle manipuleras och analyseras till de visade vinstlotten: root access, fullständigt tillträde.

Han hade inget till övers för dem som kraschade system eller utnyttjade sina kunskaper till andra sorters dumheter. Medveten om att kanske inte alla delade hans värderingar hade han ställt upp en lista med obestridbara regler för de som befann sig i SHA-mötet.

- 1) Förstör aldrig de system du hackar dig in i.
- 2) Byt aldrig hackade användarkonton med människor du inte känner.
- 3) Sprid eller sälj aldrig hemlig information du hittar.
- 4) Tala aldrig med pressen eller polisen.
- 5) Lyd reglerna.

Skulle det komma till hans kännedom att någon brutit mot någon av dessa regler åkte personen i fråga ut. Det hände aldrig. SHA-mötets medlemmar höll med till fullo. Det fanns ingen anledning att vara elak mot opponenter i leken. Hackers på 80-talet var liksom operatörerna vänliga mot varandra; det fanns en gemensam förståelse för båda parternas aktiviteter. Få tog illa upp om den andre trädde över vissa gränser. Men på senare tid hade den attityden långsamt förändrats, och Doctor SPK gillade inte alls den utvecklingen. Han tyckte att de som brutalt kastade ut honom från sina system och hotade med polisanmälan var barnsliga och överdrivet känsliga. Han var ju inte farlig. De som var farliga var inga riktiga hackers. Det handlade ju egentligen bara om elektronik, kablar och datorer - ström, koppar, plast.

SHA-mötets medlemmar gjorde ingen skillnad på system. Alla var lika intressanta, var än i världen de fanns. Det intressanta var inte vad de innehöll. Vad som var tilldragande var att de fanns. Nya horisonter innebar nya och annorlunda utmaningar. För att komma åt dessa utmaningar arbetade Doctor SPK hårt med att etablera och upprätthålla kontakter utomlands. Amerikanerna låg fortfarande i toppen vad gällde att hacka, på andra plats kom Holland och Västtyskland. För att få ta del av elitens information om nya tekniker och vita fläckar på den elektroniska kartan krävdes det att man var känd och respekterad. SHA hade snabbt gjort sig kända, och samarbetet över gränserna flöt utan kontroverser. Doctor SPK försökte vid ett tillfälle sig på att bilda en mer världsomspännande variant av SHA, IHA - International Hackers Association. En internationell kooperation kunde komma hur långt som helst. Men en enkel form av patriotism härskade även hos hackers. få var intresserade att gå med i en grupp som var stationerad i Sverige. Han fick nöja sig med SHA. Det räckte mer än väl.

Användarkonton, lösenord och telefonnummer till datorer på universitet, företag och organisationer i Sverige var eftertraktade och byttes friskt mellan SHA-mötets medlemmar. Från ett enda konto, som inte behövde ha någon speciellt hög status, kunde en skicklig hacker ta sig vidare till listor som innehöll information om samtliga användare. Det gjorde sedan varken till eller från om just det initiala kontot bytte lösenord eller lades ner. Intrånget var då redan helt klart, och det fanns en flod med andra att använda. Via dessa var vägarna ut på de globala nätverken öppna. Skulle någon få för sig att ändra allas lösenord spelade det inte heller någon roll. Sinnrika program som öppnade bakhöjningar på beställning sattes i effekt på de intressantaste ställena för att försäkra gruppen om vidare tillträde. Upptäcktes även dessa, vilket hände mycket sällan, var det bara att börja om från början tills stället var överlistat igen. Om lusten fanns kvar vill säga. Det var ingen mening att hacka ett system man redan haft full kontroll över, eftersom spänningen då var som bortblåst. Det fanns ju alltid nya att ta itu med.

Somliga brydde sig inte ens om att skydda sina datorer med lösenord. De var däremot mycket noggranna med att hålla telefonnumret till dem hemliga. Dessa var ibland gratisnummer, så personalen kunde kontakta företaget utan att det skulle kosta en förmögenhet. Medlemmarna i SHA-mötet ringde således upp tusentals serier av 020-nummer för att hitta de som ledde in till ett datorsystem. Det var inte nödvändigt att själv vara närvarande vid telefonsamtalen. Effektiva program till deras datorer, "wardiallers", tog hand om det under nätterna. På morgonen var det bara att studera en rapportlista för att se om något hittats.

Hittades ett nytt ställe på ett eller annat sätt skred de till arbete i rippet. Systemet identifierades, undersöktes, hackades, och säkrades med hjälp av olika former av bakhöjningar. Var det ett extra besvärligt system kunde flera medlemmar hacka det

samtidigt. Det var inget lätt arbete, utan kunde pågå i flera månader. Systemutvecklarens rapporter över fel och brister undersöktes noggrant. En god analys kunde avslöja en brist som medförde att systemet kunde tillträdas med större enkelhet. Även om utvecklarna upptäckt och åtgärdat en brist i deras produkt skulle majoriteten av de kunder som använde samma programvara inte bry sig om eller orka uppgradera till en version som var mindre defekt.

Vid slutet av varje år skrevs ett protokoll över gruppens senaste förehavanden. Dessa protokoll skickades iväg runt om i världen. Det var ju ingen idé att hacka om man inte fick skryta en smula över det man hade gjort. De flesta andra grupper gjorde på det viset. Protokollet var ett bevis på att man förtjänade respekt. Lögner genomskådades direkt. Avancerade intrång ledde till mer kontakter och beundrare. Doctor SPK:s mål var att SHA en vacker dag skulle stå på toppen, i centrum för allas uppmärksamhet. Som saker och ting senare skulle utveckla sig uppnåddes delvis hans mål. Men på ett lite annorlunda sätt än han tänkt sig.

Tiderna var på väg att förändras. 90-talet väntade runt hörnet.

Five Days var den sista som släpptes in i SHA-mötet. Han skaffade sig snabbt två nya vänner. De hade redan varit där ett bra tag, Desolator och Trigger. Trigger hade hängt med längst. Det var i hans bas som Five Days hade lämnat informationen som ledde till brevet med erbjudandet om att gå med i SHA. Desolator hade trätt in ett år efter Trigger. De tre skulle efter hand smälta samman till den hårda kärna som skulle vara allenarådande över associationens varierande förehavanden i flera år framöver.

Del 2

Deus ex machina 1990-1993

Andra sidan tecknen

Det var tidig måndagsmorgon. Han var trött och sur. Studenter sprang in i honom hela tiden medan han mödosamt banade väg till sitt kontor på universitetet. Ständigt hoppade någon på honom och frågade om lektioner, tentor och hur man gjorde både det ena och det andra. Han svarade kort utan större inspiration. Kontoret var inte större än en garderob. En terminal stod och brummade på skrivbordet. Hyllorna var överfyllda med manualer, anteckningar och papper. Om två timmar skulle han föreläsa. Han krängde av sig rocken och slog sig ner i den utslitna stolen för att förbereda lektionen. Han ville absolut inte bli störd.

Självfallet knackade det på dörren en kvart senare. En kollega tittade in och nickade en hälsning. Han blängde surt tillbaka.

”Vad vill du då?”

”Godmorgon, brukar det heta om jag inte minns helt fel.”

”Jaja...”

”Det här går undan. Under morgonpromenaden’ noterade jag en konstig sak. I loggen från helgen stod det att Kenta satt i den blå datasalen under ett par timmar igår natt.”

”Vilken Kenta? ja så, Kent, jahaja. Ja, det var ju VERKLIGEN konstigt att han satt i bara två timmar. Han brukar ju sitta minst tio timmar i sträck. Var det något mer? Jag är upptagen.”

”Han har varit på semester i Sydamerika sedan två veckor tillbaka, och han kommer inte hem förrän nästa måndag.”

”Ändå satt han två timmar i datasalen igår? Jahapp. Vi har spöken i maskineriet.” Han begravde ansiktet i händerna. ”Att man aldrig kan få vara i fred.”

Kollegan gjorde en liten grimas.

”Spöken? Demoner snarare. Loggen innehåller ytterligare en pikant liten detalj. Hans alter ego försökte under upprepade tillfällen att ta sig in i ett par militära maskiner i USA. Dessvärre tror jag även att personen lyckades.”

”Underbart.”

”En annan sak. Vad gjorde du igår?”

”Jag var på bio”, sade han och gnuggade ögonen innan han insåg vad frågan innebar.

”Nej, men, kom inte och säg...”

”Jodå”, flinade kollegan. ’Du’ arbetade hårt på att bryta dig in i två andra universitet igår natt. Ett i Sverige och ett i Finland. Från den blå salen, in persona. När vi ändå är i farten kan vi lika gärna göra den här morgonen ännu jävligare: tidigt i morse var du inloggad igen. Denna gång från något annat ställe.”

Nu är det krig”, muttrade han och stirrade stint på terminalskärmen framför sig.

”Logga allt, spåra upp dem, för dem till mig. Jag ska nita dem så det smäller i käken.”

”Som du vill. Ska vi kontakta polisen?”

”Inte deras bord, ännu.”

De ansvariga för universitetets nät sammanträdde vid slutet av dagen. Flera intrång hade rapporterats. Det var inget ovanligt, snarare en regel än ett undantag. De flesta av dem hade som vanligt begåtts av studenter med bristfälliga kunskaper i hur man undviker att bli upptäckt. Reprimander väntade dem. Men det hade även inträffat otillbörliga verksamheter som verkade komma utifrån, och dessa var betydligt mer skickligt genomförda än genomsnittet. Det var inte lika vanligt. Det var dessutom farligare. Mot amatörer fanns det gott om skydd. Det effektivaste var operatörernas egna kunskaper. Det krävs en tjuv för att förstå en tjuv, en skickligare hacker för att

sätta dit en annan. Mot ett proffs blir jakten trixigare. Tusentals människor använde universitetets nät. Det var enkelt att försvinna i mängden. Om attackerna fortsatte skulle de bli tvungna att ta till radikala åtgärder, byta säkerhetsrutiner och rensa systemet, ett arbete som skulle ta mycket tid och pengar i anspråk. De beslutade sig för att i väntan på ytterligare tecken på avancerade intrång nöja sig med att vara extra vaksamma. Troligen fanns det gott om bakdörrar installerade. Det gällde att hitta alla.

Veckorna gick. Sent en kväll noterades det åter att ett större intrång var i farten. Kollegan förevisade vad som pågick. En användare - som egentligen inte ens skulle finnas - hade under natten startat ett program som var designat att knäcka lösenord. Många studenter använde sig av usla lösenord till sina konton: sina egna namn baklänges, eller ord som gick att hitta i en uppslagsbok. Programmet testade automatiskt alla studenters krypterade lösenord med hjälp av ord som extraherades ur en omfattande ordlista på flera språk. Hittades ett lösenords motsvarighet i klartext, sparades informationen diskret i en fil någonstans i systemet. Programmet testade runt 300 ord per sekund, 18000 i minuten, över en miljon i timmen. Senare, nästa dag, nästa månad, eller nästa år, kunde den som satt igång programmet ladda ner filen med lösenord och bereda sig tillgång.

Nu försökte någon att hitta filen med lösenord. Från en terminal på ett kontor kunde de studera främlingens aktiviteter.

"Jag märkte att han loggade in", sade kollegan. Varningslamporna blinkade. Sedan gjorde han sig visserligen osynlig, men det var inte svårt att finna honom ändå."

"Går det att spåra honom?"

"Inte tillräckligt långt för att det ska vara någon rimlig mening. Av vad vi kan se är han uppkopplad hit via IBM i Sverige, och det är garanterat inte hans eget konto eftersom användaren heter... öh... 'Olof Palme'. Och bakom det finns säkert ytterligare kopplingar som vi inte kan se. Ska vi avbryta?"

"Vänta några sekunder med det."

Han lutade sig fram och tittade på skärmen. Han försökte se något slags mönster. Vid en annan skärm, någon annanstans, långt borta eller i närheten, skrev en person de tecken som han såg. Om några sekunder skulle filen med lösenord vara hittad. Inget speciellt mönster avslöjade sig. Tecknen saknade helt personlighet.

"Jag kan se dig din j jävel", mumlade han mörkt. Han lutade sig tillbaka i stolen och gav uppgivet den nödvändiga ordern: "Dra ur pluggen."

Klick.

"Ring upp dom ansvariga för det andra stället och berätta att dom borde ta itu med herr Palmes verksamheter, vem han nu är, och var han nu kommer ifrån egentligen. Jag sätter en hundring på att han egentligen sitter bakom ryggen på oss."

Universitetet förlorade all koppling med övriga nät runt om i världen. Arbetet med att rensa systemet på allt som kunde tänkas vara liknande verktyg för att hacka började nästa dag. Filen med lösenord hittades. Nästan femhundra lösenord hade knäckts. Samtliga skulle behöva bytas ut. Några sparades för att eventuellt kunna användas som fällor. Säkerheten var tvungen att ökas, något som medförde stora kostnader och extra arbete för de som använde universitetets nät. Irritationen spred sig. Uttalanden i stil med att "snorungarna borde springa ut och klottra i tunnelbanan istället" var ofta förekommande. Hackarna gick inte att förstå. De slängdes ut, återkom, slängdes ut, återkom. Varför? Det verkade inte finnas något sätt att bli av med dem. De var som ogräs.

Medan systemet uppdaterades var nätet helt utan yttre ingångar. Det innebar visserligen att nätet var ganska säkert från intrång, men samtidigt att det var omöjligt

för vanligt folk att använda sina konton från något annat ställe än universitetets datasalar. Balansen mellan säkerhet och användarvänlighet var en smula i obalans. Vilket ändå inte skulle spela någon roll.

Två månader senare, sent på eftermiddagen, slets dörren till kontoret upp åter igen.

”Sedan när vart det förbjudet att knacka i det här landet?”

Kollegan verkade upphetsad.

”Dom är här! Nu! I salen! Dom har inte gått in utifrån, nu sitter de HÄR vid terminal fem, sex och åtta! De använder sig av vara avgränsade konton. Loggen..”

Han flög ur stolen och ut i korridoren. Folk stod i vägen, feta människor spärrade trapporna, idioter försökte få honom att besvara frågor. Han brydde sig inte om dem. Han rusade mot datasalen. Kollegan försökte hålla jämna steg. Den sterila datasalen var fylld med folk. Studenter arbetade på uppsatser, uppgifter, tentor, spelade spel eller roade sig med annat vid datorerna. Terminalerna fem och sex var tomma. En ensam individ satt vid nummer åtta.

Han kastade sig fram och skrek, kanske en smula för högt:

Vad gör du!”

Studenten ryckte till. Det blev tyst i lokalen. Tangentborden slutade smattra.

”Jag, öh, _” sade han släpigt.

”Exakt! Du, hmm-hmm, öh-öh, VADÅ?!”

Han vevade intensivt händerna i en liten cirkulär rörelse som symbolisk gest att han ville ha ett omedelbart svar, med alternativet att folk skulle få se på råkurr.

”Spelar spel...”

Ett textbaserat rollspel som var mycket populärt lyste på skärmen.

”När kom du hit?!”

”En sekund sedan. Vad rör det sig om?..

Kollegan lade handen på hans axel och viskade: ”Det är inte han- Den här killen kör bara MUD. Någon annan satt här

nyss. Jag borde ha ingripit på en gång när jag såg vad SOM hände. Nej, jag kommer inte riktigt ihåg hur han såg ut ... 1,

De tittade sig omkring. Ansikten, röster. Folk som gick in och ut ur salen. Han slog näven i bordet bredvid den något konfysa studenten.

”Vi missade dem precis”, konstaterade kollegan med en suck.

”Det menar du inte”, mumlade han sammanbitet och återgick till sitt arbete, väntandes på nästa tillfälle. Det skulle komma flera tillfällen och han skulle missa dem alla. För varje misslyckande blev han bara mer och mer förbannad. Han hatade hackers, mer än något annat på jorden. De envisades med att jävlas med hans nät, och det var mer än han kunde tåla. Han var inte ensam om den uppfattningen.

Social engineering

Stockholm, våren 1990. Five Days hade stämt möte på restaurang Papagallo på Södermalm med människor han kände mycket väl men aldrig hade träffat. Han hade tagit ett tåg tidigt på fredagseftermiddagen och anlant omkring fyra timmar senare. Han hade inget bagage förutom sin plånbok och några disketter i fickan. Själva mötet skulle ske senare på kvällen och han hade haft gott om tid att leta reda på stället, vilket behövdes eftersom han inte kände till huvudstaden speciellt bra. Tunnelbanan tog honom till rätt stadsdel och sedan frågade han sig fram. Han satt och väntade på restaurangen i ungefär en timme, drack cola och läste kvällstidningar. Kyparen frågade då och då om han ville beställa något mer. Han bad ständigt att få vänta ett par minuter till med det. Restaurangen var nästan tom, så det gick för sig.

Tre personer klev med bestämda steg in genom dörren. Deras allvarliga miner och sökande blickar fick honom att förstå vilka det var. De fick syn på honom sittandes ensam vid ett bord och gick fram. Trigger var klädd i svarta byxor, vit skjorta och slips. Han hade kommit direkt från jobbet. Desolator bar en ljus kavaj tillsammans med jeans. Han hade kommit direkt från skolan. Five Days kunde inte låta bli att känna sig en smula bonnig i sällskapet, iförd jeansjacka och en mörkgrön pullover, kläder han sällan varierade. Den tredje personen höll sig i bakgrunden. Han såg mer normal ut, liten och tanig, som om han hade tillbringat hela sitt liv framför ett tangentbord.

”Vem är vem frågade Five Days och lade ner tidningen på bordet.

”Gissa”, flinade Desolator.

”Tja, ingen av er ser ut som freaks, så jag gissar att ni kommer från SÄPO

De slog sig ner vid bordet. Desolator presenterade Trigger och den tredje personen, som han bara kallade vid riktigt namn.

”Inget handle?” frågade Five Days förvånad.

”Nej”, svarade personen som hette Rickard, ”Har aldrig haft ork att komma på något. Är ju sååå löjligt att kalla sig för såna där ord.”

Hans försök att verka cool medförde intrycket av att han var mentalt frånvarande. Kanske kände han sig besvärad av situationen. Han hörde egentligen inte till gänget. Desolator och Trigger var betydligt mer sociala. De upprepade fraserna om hur trevligt det var att äntligen träffa Five Days i verkliga livet. Trigger sade att han såg precis ut som han hade föreställt sig, ett uttalandet Five Days inte riktigt visste hur han skulle tolka. Five Days svarade att han trodde de båda skulle se betydligt tontigare ut, med tanke på hur mycket tid de tillbringade framför skärmen. Trigger förklarade att Doctor SPK inte hade haft tid att dyka upp eftersom han skulle på någon konsert i Göteborg vid tillfället. Någon annan från SHA-mötet på Cool Cat hade de inte brytt sig om att bjuda in. De var inte kompetenta nog.

Kyparen dök åter upp och frågade om någon ville ha något nu då. De beställde mat från menyn. Ingen av dem rörde sig med speciellt mycket pengar, men stämningen krävde att de kostade på sig det bästa. Samtalet fortsatte så fort kyparen var på betryggande avstånd.

Desolator roade sällskapet med att redogöra för vilka sorters operatörer det fanns runt om i världen.

”Först och främst har vi tuffingen. Ojoj, han är en riktig hårding. Han kommer att göra vad som helst för att slänga ut dig. Ibland har jag sett hur Tuffingar till och med har kastat ut fel personer i jakt på mig. En sådan person går inte att lita på. Du kommer

antagligen att få tre extra år i fängelse om han är polare med domaren vid en rättegång.

Sen har vi blindstyret Han känner vi alla till, hehe. Han är tveklöst den vanligaste systemoperatören i världen. Du kan använda alla hans datorer på hela nätet utan att han märker någonting. Tjugo bakgrundsjobb på hans apparater, dagarna i ända - bara att tuta och köra. Han kommer ändå aldrig att märka någonting, någonsin!

Men sen finns smartingen. Han kan lätt misstas för att vara ett blindstyre. Men han är lätt att demaskera. Ladda upp några filer som innehåller några riktigt hemska texter som talar om att du tänker krascha hela hans system, och lägg filerna i ditt eget bibliotek, så att egentligen bara du kan läsa dem. Om du sparkas ut ganska snabbt efter det kan du konstatera att han inte är ett blindstyre. Det finns naturligtvis en risk att han låter dig vara kvar även om du skickar upp sådana filer, bara för att veta var han har dig. Han kanske väljer att ta risken att hans system blir demolerat bara för att kunna sätt dit dig riktigt ordentligt.

Så har vi ju tönten Herr Panik förstås. Detta är typen som i samma sekund som han upptäcker dig börjar berätta för media och polisen att han har en främling i systemet. Han riskerar ingenting. Han blir maniskt besatt vid den hemska tanken att hans hypersäkra datorer blivit överträffade av en 11-årig liten hacker, och tar till slut livet av sig eftersom han inte kan ta ett misslyckande. Stackars människa. Herr Paniks reaktioner är även ganska vanliga när administratörerna är en stor grupp människor som hysteriskt vill ha ett RENT system. Herr Panik verkar vara rätt ovanlig utomlands, men i Sverige finns dom tamejtusan överallt.

Har ni någonsin träffat på Herr Trevlig? Jag tror jag har gjort det högst fem gånger. Han är en nästan utrotad art. Han är den enda du kan lita på. När han upptäcker dig nöjer han sig med att observera dig, eftersom han snart märker att du är en snäll hacker. Sedan skickar han ett brev till dig och frågar hur du bar dig åt för att bryta dig in. Han har inget intresse av att sätta dig i fängelse. Blir du polare med honom kommer han att ge dig ett eget konto du kan använda. Chansen att hitta en sådan administratör är mindre än en på tusen nuförtiden, antar jag. Förut fanns dom överallt.”

De nickade instämmande. Sedan förklarade Five Days att han hade en liten present till de närvarande. Han tog upp två av disketterna han hade i fickan, och gav dem till Trigger och Desolator. Han hade ingen lust att ge någon till den tredje personen i sällskapet.

Oundvikligen frågade till slut någon vad det fanns på disketten och Five Days fick äntligen det stora nöjet att förklara. Han var ju i grunden programmerare och kunskaperna det medförde kom väl till hands även inom hackingverksamheten. Han hade skrivit ett litet program som var till för att med yttersta diskretion övervaka in- och utgående elektronisk post. Programmet kunde användas vid övervakning av stora företag, eftersom de skickade och tog emot hundratals brev varje dag, en närmast ohanterlig mängd information. När man hade berett sig tillträde till ett lämpligt ställe installerade man programmet. Det försvann i mängden och var därför nästan omöjligt att upptäcka. Dess funktion var att leta efter speciella nyckelord i de brev som var i omlopp. Nyckelorden kunde till exempel vara "secret", "classified", "password", eller kombinationer i stil med "for your eyes only", "not official", eller 11 vettlöst hemliga anteckningar". Innehöll ett brev något eller några ord kopierades det och sparades på en hemlig plats. Mitt i natten, när systemet var tomt på användare, sattes ytterligare en funktion igång. De sparade breven buntades ihop och skickades vidare igen. Denna gång till en helt annan adress, en anonym sådan som SHA kunde läsa av. När detta

utskick var färdigt raderades den hemliga ansamlingen med brev och allt var som vanligt igen. Nästa dag fortsatte övervakningen och gjorde så till den dag någon upptäckte vad som pågick. Men det skulle nog dröja. Five Days hade testat programmet på flera ställen. Det hade fungerat utmärkt. Med ofrivillig hjälp från ett enda företag i Skåne hade Five Days lyckats penetrera ett dussin andra runt om i Sverige och Danmark.

Desolator och Trigger var klart imponerade. Rickard mumlade något om att han hade sett något liknande förut. Faktum var att han hade haft planer på att skriva ett sådant program själv, men det hade aldrig blivit av. Five Days kom plötsligt på var han kände igen Rickards namn ifrån. Han brukade hänga på Triggers bas, snackades om hur många brudar han lade ner varje vecka och vilka långtgående planer han hade på att spränga skattemyndighetens byggnad eller kidnappa Kungen. Five Days blev inte förvånad. Den som skrek högst var inte alltför sällan den som hade minst att komma med.

”Jag hade ingen större lust att skicka programmet till er via nån bas eller Inet,” sade Five Days. ”Gud vet vem som skulle kunna ha kommit över det då. Man vet aldrig vem som lyssnar.”

”Nej, verkligen inte...” svarade Trigger och pickade menande med fingret på disketten. Desolator föreslog att man skulle övervaka ett postsystem med nyckelorden ”love” ”sex” och ”fuck” Hade man tur skulle man kanske finna någon som skickade kärleksbrev till en hemlig älskare eller älskarinna, och genom detta finna uppgifter som kanske skulle kunna användas till utpressning. Sällskapet skrattade, men slutade i samma sekund som kyparen för tredje gången dök upp. Vid ett tillfälle under måltiden gick Rickard på toaletten. Five Days passade på att fråga vem det egentligen var, och varför han var här. Desolator muttrade om att Rickard var en hang-around som brukade hänga med i tid och otid. Men han var inte helt korkad. Han kunde en del. Fast han var ju lite självupptagen, förstås. Han blev aldrig imponerad av något annat än sina egna prestationer; och de var få till antalet, ansåg Desolator. Trigger sade rent ut att han tyckte Rickard var en idiot.

Desolator förnekade inte det, men höll inte med heller. ”Han är nog bara lite nervös inför oss, inte varje dag man, he, träffar Sverige absolut mest framgångsrika snyderflunkare” - en omskrivning av det avskydda ordet ”cyberpunkare” han tyckte om att använda sig av. Det underströk att han inte tillhörde den otekniska massa som bara läste science-fiction böcker i stil med Bruce Sterlings Schismatrix eller William Gibsons Neuronmancer hela dagarna och spelade spel på sina datorer.

Trigger frågade Five Days om han inte kunde tänka sig att överge bush-livet i Småland och flytta till Stockholm. Det hade han ingen lust med. Inte just då. Kanske senare. Han gick ju liksom Desolator fortfarande i skolan. Dessutom trivdes han ute i vildmarken. Knappt några poliser, lugnt och skönt. Ute i skogen fanns det gott om telefonstolpar att hänga i.

Trigger berättade en anekdot om en lustig person som hört av sig till honom och velat gå med i SHA. ”Jag gav honom info om ett ställe han skulle ta sig in i för att visa vad han gick för. Inga svåra grejer. En högskola, säkert som ett säll. Klarade han inte det skulle han varit okunnig beyond belief. Vilket var just vad han var. När jag snackade med honom nån vecka senare påstod han att han kontrollerade hela stället. Jag frågade vilken domän han hackat. Han visste inte ens vad en domän var. För att komma bort ifrån ämnet började han skryta om att han sänkt sin telefonräkning med nummerupplysnings-tricket. När jag bad om att få se en kopia av hans teleräkning vägrade han. Jojo. Wannabe. Numera hittar jag honom lite här och var på en del baser,

och han envisas med att påstå att han är med i SHA. Jag funderar på att göra något otrevligt mot honom så han fattar att han ska hålla sig borta, ett fixat UNZIP borde sänka hans maskin.”

Rickard åkte hem vid tiotiden. Han sade sig ”ha lite grejer på gång”, men förklarade inte vad dessa gick ut på. Ingen frågade heller. Det var opassande att verka intresserad av någon annans projekt. Det antydde att man faktiskt var intresserad, vilket var samma sak som att erkänna att man inte hade så mycket eget att komma med, men i det här fallet var ingen intresserad.

Trigger försvann någon timme senare efter att ha hållit ett långt och komplicerat föredrag om hur ett effektivt virus teoretiskt sett borde vara uppbyggt. Han behövde sova runt sexton timmar efter en lång veckas arbete, menade han. Han skulle ringa dagen efter så de kunde hitta på något tillsammans. Five Days tänkte stanna hela helgen och åka sent på söndagen. Han hade avtalat med Desolator att sova över hos honom. De tog sista pendeltåget och småpratade lite om vad de egentligen skulle hitta på för något nästa dag. De skulle nog komma på något. Det fanns alltid mycket spännande saker att fördriva tiden med. Desolator berättade att han kände till en tjej de kunde ha lite oskyldigt skoj med...

... som inte alls skulle uppskatta att bli skojad med. Är man ny på jobbet gäller det nämligen att inte göra bort sig, eller bli bortgjord. Man måste visa sig duglig, kompetent, utbildad, samt villig att lydigt utföra de uppgifter som bjuds. Självständigt tänkande är bra - men bara till en viss gräns. Personliga strategier får aldrig gå ut över det viktigaste målet, att jobbet sköts effektivt. Under gynnsamma förhållanden är ett företag ett väloljat maskineri som drivs framåt utan gnissel tack vare sina viktigaste kugghjul: de anställda, människorna.

Hon var förvisso välutbildad. Tre år på systemvetarlinjen, påbyggnadskurser och två års arbetslivserfarenhet. Hon hade arbetat på ett nytt företag sedan ett par veckor tillbaka, och ledningen var mycket nöjd med hennes insatser. Datorer och nätverk kunde hon bra. Men man får inte lära sig allt om den digitala världen via de vanliga kanalerna. Erfarenhet är den största kunskapskällan, både när det kommer till att lösa problem och inse dem. Hon skulle den hårda vägen snart få lära sig vissa nya saker.

Arbetsdagarna började alltid med att hon tittade igenom sin elektroniska postlåda. Där fanns ofta brev från kollegor och chefer med information om vad som behövde utföras för att företagets nätverk skulle fungera tillfredsställande. För ovanlighetens skull hittade hon en morgon ett brev från en av de högsta cheferna. Tydligt hade företaget vid upprepade tillfällen råkat ut för försök till intrång. Inga hade ännu lyckats, men den blotta insikten av att det fanns någon individ som så intensivt ville ta sig in var ett skäligt argument för att säkerheten borde höjas. Det var hon väl medveten om. Hon hade själv vid ett tillfälle för en vecka sedan påpekat för ledningen att det var hög tid att se om huset. Nu hade de tydligen lyssnat. Det gladdde henne mycket. Chefen ville att hon skulle installera en ny form av brandvägg som skulle förhindra att oväntade eldstormar i form av datahackers kom åt att härja.

Med brevet följde ett program, den sagda uppdateringen av brandväggen, samt långa tråkiga förklaringar om hur man installerade och använde den. Brevet hade tydligen skickats ut till flera operatörer i olika delar av systemet. Det var bråttom påpekat av avsändaren. Trots detta beslöt hon sig för att inte ta itu med det förrän senare den eftermiddagen, strax innan hon skulle gå hem. Det var hennes första misstag.

Vid arbetsdagens slut tittade hon igenom brevet igen. Det verkade lite märkligt att chefen var så angelägen att programmet skulle installeras på fläcken. Hon visste att det inte hade skett några försök till intrång på mycket länge. Men, en uppgift är en uppgift,

och sådana ifrågasätter man inte om man inte har goda skäl. Och det fanns inga goda skäl. Hög säkerhet var ju bättre än låg.

Hon installerade programmet. Det var minimalt självförklarande. Hon begrep inte riktigt vad det gick ut på. Det meddelade i vilket fall som helst vid slutet av processen att det var fix och färdigt, och att det fungerade som det skulle. Hon skulle be chefen att skicka en användarhandbok, eller leta rätt på en själv, nästa dag. Hon ville gärna veta exakt hur programmet fungerade. Men det kunde vänta. Hon hade gjort sitt. Nu var det hög tid att gå hem.

Det var hennes andra, och mest fatala misstag. Hade hon istället skickat iväg en förfrågan till chefen skulle hon ha fått ett nervöst svar: initiera inte programmet, lägg det på ett säkert ställe och vänta på vidare instruktioner. Chefen hade nämligen inte skickat något brev. Någon annan hade skickat det övertygande brevet och det märkliga programmet i chefens namn. Hade hon noggrannare studerat brevet av avsändare hade hon märkt att det inte var avsänt från den plats det sades vara. Hon hade blivit blåst i ett ögonblick av tanklöshet. Detta innebar inte att hon var dum. Hon hade bara ingen erfarenhet av avancerade tekniker för dataintrång. Som många andra trodde hon att intrång tog sin början utifrån. Att hackers stod och högg på en vägg tills den rasade, eller försökte ta sig in i fästningen med hjälp av stegar, rep och hemliga tunnlar de mödosamt hade grävt. Men så behövde det inte alltid gå till.

Hacking handlar inte bara om att behärska datorer, att känna till hur tekniska brister kan manipuleras. En annan stor brist är att alla datasystem styrs av icke felfria människor, som kan manipuleras till att dansa efter en bedragares pipa bara den spelar en passligt välklingande sång. Falska intentioner kan döljas bakom ett övertygande brev, en vänlig röst i telefonen eller en välklädd person med ett charmerande sätt. Eller en trevlig dialekt. Denna socialpsykologiska procedur är i underjorden känd under termen social engineering. Även de som känner till att intrång kan ta sin början den vägen kan tidvis glömma bort det på grund av stress eller tillfällig ouppmärksamhet. Eller råka ut för en ny teknik av social engineering de tidigare inte upplevt. Det gäller visserligen att ha stor tur om man skall lyckas med en fräckt bedrägeri. Men lurar man en person av hundra på samma ställe räcker det för att uppnå målet.

De som hade försökt ta sig in i företaget vid upprepade tillfällen sedan några månader tillbaka hade inte dragit sig tillbaka - de hade bara bytt strategi. De hade tagit reda på vilka anställda som skötte om vad i företaget, manipulerat ett postsystem på ett helt annat ställe och skapat ett brev med en falsk avsändare. Intet ont anande hade hon fallit rakt i fällan. Programmet, som var konstruerat av ett okänt bolag vid namn Fifth Day Safe, var egentligen en digital trojansk häst. Under natten skulle en elektronisk soldat i form av ett inbyggt program vandra igenom de heligaste delarna av företagens datafästning, öppna portar och släppa in en liten armé bestående av några hackers. Dessa skulle förse sig med allt de behövde veta och försvinna innan någon upptäckt vad som hänt. När det väl skulle visa sig vad som inträffat skulle det vara försent. Då fanns det redan gott om olika bakdörrar och övervakande program installerade här och var för att nätet skulle vara öppet som en schweizerost i flera månader framöver.

För personen som obetänksamt installerade programmet skulle framtiden föra med sig stora påfrestningar. Hon hade visserligen lärt sig en ny erfarenhet. Men vem hade intresse av det nu? Chefen skulle komma att ifrågasätta hennes kompetens i väl valda ordalag, rikligt understrukna med grova svordomar. Hon skulle hotas med avsked. Varken hennes kollegor eller kunder skulle någonsin mer lita på hennes kunskaper. Hon var dömd att vara "den som släppte in hackarna" för all framtid, eller åtminstone till den dagen hon inte stod ut med tråkningarna längre och bytte jobb. En klen tröst

var att hon inte var ensam om att bli bedragen. Dagligen hackades människor runt om i världen, på ett eller annat sätt. En del fick aldrig ens reda på det. Kanske var det lika bra.

Nattskiftet

En helt vanlig kväll och natt i Triggers liv brukade te sig något i stil med följande: När han kom hem från jobbet var han så trött att han trodde han skulle svimma. Men det fanns ingen tid att sova. Han kunde vila sig när han var död. Han kastade den bärbara datorn han använde för sitt jobb på sängen och satte sig vid skrivbordet.

Den stationära PC:n drev hans bas, The Powerdrome. Han slog på monitorn, skrev in ett lösenord, och loggade in lokalt för att se vad som hade hänt under dagen. Inte mycket tydligen. Inga filer hade laddats upp, däremot hade någon ockuperat flera timmar med att ta hem över tio megabyte textfiler. Han suckade och gick över till att se efter om någon ansökt om tillträde. Det fanns två applikationer. En uppgav inga referenser, men sitt telefonnummer. En närmare kontroll med nummerupplysningen röjde att telefonnumret gick till en kvällstidning. Efter ytterligare en suck skrev han ett kort meddelande till personen om att han kunde fara och flyga.

Den andra ansökan var inte mycket bättre den. Någon kille erbjöd sig att ladda upp piratkopierade program om han släpptes in, vilket hans textaccent skvallrade om, Yo mAn! l00king f0r h0t war3zz? Got zum GR3AT *STUFF*f0r ya! Gimme AXX! CUL8R!, något Trigger fann utsägligt patetiskt eftersom han drev en bas för hackers, inte för småungar som bytte program med varandra - även om "småungarna" i sammanhanget ofta bara var obetydligt yngre än han själv. Han släppte inte in användaren, utan rekommenderade honom att söka upp någon annan bas istället. Telefonen ringde mitt i verksamheten. Det var hans mor som hörde av sig och ställde de obligatoriska frågorna. "Mår du bra? - jo. Äter du ordentligt? - Jodå... Går det bra på jobbet? Det är lugnt, jodå... är lite upptagen just nu, ha det bra, hälsa farsan." En titt i meddelandearian "Terror dome" visade att det faktiskt förekommit lite intressant aktivitet. Någon hade lagt in en förfrågan om hur man effektivt dyrkar läs och fått några givande svar. Han läste med intresse teknikerna och gjorde en anteckning i huvudet att han skulle kolla upp om någon av förslagen verkligen fungerade. Sedan blev det en smula pinsamt när han gick vidare i brevhögen. En typ som uppgivit i sin ansökan att han var expert på pyroteknik frågade skamlöst om ryktena att det gick att göra sprängämne av äggvita och kattsand var sanna. Trigger raderade hans konto utan kommentarer. Detta var inget ställe för amatörer, en princip han benhårt höll fast vid. Typen skulle säkert ringa tillbaka och fråga varför han inte längre hade tillträde till basen, men det var ett senare trubbel.

Han gjorde ett eget inlägg i en annan area där han förklarade att en kvällstidning ånyo hade försökt komma in på basen, och att det därför kanske var dags att dra sig undan en liten stund innan det hände något otrevligt. Han gissade att anledningen till medias intresse var att en tidning hade haft en intervju med en hacker som hade sagt att han lärt sig allt som var olagligt via hans bas, nämnd med namn, plats och telefonnummer. Det brann en smula under fötterna. Det struntade han i. Lite risker får man ta. Det kunde knappast vara förbjudet att diskutera brott, under förutsättning att man inte planerade dem. Liksom de flesta av hans användare var han inte egentligen intresserad av att ägna sig åt brottslighet, med undantag då för hacking. Men han ville veta hur man begick brott. Information var kunskap, hemlig kunskap var spännande. Han loggade av, gick in i köket och kokade kaffe, sedan tillbaka till kontorsstolen igen. Det var tid för att se efter vad som hade hänt på lite andra ställen runt om i Sverige. Han började med att ringa Cool Cat. SHA-mötet var i vanlig ordning packat med inlägg. Doctor SPK klagade över att vissa medlemmar inte lämnade tillräckligt med information. Trigger förstod att han indirekt syftade på honom, något han irriterade sig över. Han hade visst lämnat nog med uppgifter för att vara värdig en plats i mötet.

Doctor SPK:s klagan var antagligen av mer personlig natur. Han struntade i det och tittade vidare. Five Days meddelade att TFTP-buggen fortfarande inte hade reparerats i de flesta svenska system. Han bifogade en lista över de ställen som kunde nås med hjälp av det felet. Det var säkert över ett hundratal platser, och Five Days skrev också att det var säkert bara en tiondel av den verkliga summan. Desolator klagade över att han aldrig hade några pengar eftersom de böter han hade fått på grund av kreditkortsbedrägeriet för ett par år sedan åt upp allt han ägde. Trigger föreslog att han skulle sluta gnälla.

Telelinan lade plötsligt på och kopplingen till Cool Cat försvann. Trigger sköt bak stolen och böjde sig mödosamt ner och tittade under skrivbordet. Kabelinfernot hade gjort uppror. Sladdarna till telefonjacket hade lossnat igen. Under stön och stänk kröp han in under bordet och redde ut härvan. Dammtussarna på golvet var stora som äpplen. Han brydde sig inte om att ringa tillbaka, han hade redan läst allt han ville. Det fanns annat att göra.

Han började med att kontakta en högskola i Norrland. Från ett konto han hade använt i flera månader kollade han om några av de hemliga program han hade satt ut på andra ställen fungerade som de ska. Av fem stycken hade inga upptäckts, och han laddade med nöje ner ett flertal listor över nya användarkonton, brev och lite annat material som programmet nosat fram ur nätverkstrafiken. Han placerade listorna på ett säkert ställe på hårddisken för att gå igenom det vid något annat tillfälle. På hårddisken fanns redan tusentals sidor text som väntade på att bli undersökta. Men det skulle han aldrig hinna, eller ha lust till för den delen.

Plötsligt upptäckte han att klockan var mer än han trodde. Kvickt kopplade han över sig till en kanal för textbaserade samtal i realtid. Kvinnan hade väntat i nästan en halvtimme och antydde att han borde lära sig passa tiderna. Han ursäktade sig och ljög ihop en historia om punktering på bilen. Hon köpte knappast historien. Kvinnan var expert på virus, gift med en höjdare inom hackingvärlden. De började diskutera de senaste små djävulusiska program som dykt upp. Mot slutet började hon dock mer tala om sina äktenskapliga gnabb, något Trigger inte alls fanns speciellt roande. Han avslutade samtalet genom att påstå att han hade fått oväntat besök klockan halv ett på natten, lovade skicka ett brev nästa dag med några sammanfattande förslag på hur man skulle programmera en ny form av virusdödare. Kvinnan tackade för diskussionen och försvann, med en sista antydning om att de kanske skulle kunna träffas någon dag eftersom hon funderade på att skiljas.

I nästa sekund kom ett privat meddelande från Desolator, som tydligen varit och hängt på en annan kanal.

<desolator> är du vaken fortfarande?

<the_triGGer> snackade med Morris

<desolator> ser man på

<the - triGGER> vad gör du?

<desolator> väntar på FD - vi ska göra en joint operation mot ett ställe.

De samtalade ett par minuter. Trigger försökte samtidigt att hitta någon intressant person på en offentlig hackerkanal, men en envis automatisk robot bad honom ständigt att hålla käften eftersom kanalen hade en tyst timme som sorgedemonstration för att forskningsgruppen ARPA hade lagts ner för några månader sedan. Desolator försvann för att se om Five Days höll hus på något annat ställe. Trigger gick in på en annan kanal och stötte ihop med en bekant från Ungern. De diskuterade i över en timme, sedan upptäckte Trigger att klockan närmade sig två på natten. Det var dags att gå och

lägga sig. Minst fem timmars sömn kunde han behöva. Han var precis på väg att krypa ner under täcket då han plötsligt kom på hur ett programmeringsproblem han brottats med tidigare skulle kunna lösas. Han satte sig på sängen och slog igång sin bärbara dator. Där blev han sittande tills det åter var dags att gå till jobbet.

Under ytan

Desolator satt ensam i soffan och drack folköl medan merparten av hans klasskamrater och deras vänner roade sig med att dansa, hängla, spy på toaletten eller okynnesröka på balkongen. Tjejen som bodde i lägenheten hade somnat i sin säng. Hennes föräldrar var lyckligtvis långt borta. Musiken dundrade ur högtalarna med en volym som skulle kunna ha väckt en död. Han hörde den knappt. Hans tankar var på annat håll. Han började känna sig precis lagom berusad; sköna, inspirerande tankar florerade i hans neurologiska CPU. Planer växte fram. Egot prisade sig självt för tidigare bravader. En orkester av originella idéer spelade nya pampiga strofer, gång på gång. Han dirigerade dem efter bästa förmåga.

En söt tjej i svart klänning lullade fram ur den dansande hopen och satte sig på soffans armstöd. Först efter närmare två minuter märkte Desolator att hon satt med ansiktet vänt mot honom.

"Tja snygging, du säger inte mycket du!" vrålade hon rakt in i hans öra för att överrösta musiken.

Desolator kände sig en smula generad över den oväntade uppvaktningen.

"Vad ska jag säga då?!" skrek han lamt tillbaka.

Tjejen ruckade på huvudet.

"Typ, vad du gör, vad du tycker är kul, vad dina intressen i livet är..."

Vad jag gör? Vill du verkligen veta vad jag gör? Jag är Desolator. Jag åker runt, runt i hela världen varje dag. Medan du fjantar runt och tror att hela universum består av dina polare och en sketen liten stad som bara innehåller affärer och industrier för slavarbetare i stil med dig själv, befinner jag mig i Amerika, Tyskland, Japan, England, Afrika, Asien. Jag träffar människor som du inte ens trodde fanns. Jag ser saker du inte kan förstå. Jag är här och där och ingenstans på en gång. Jag gör affärer och transaktioner med folk som kan få Eiffeltornet att dansa, månen att störta, världshaven uttorkade. Vänta du bara. Jag utför handlingar som ger vissa personer kalla kårar. Jag är i slagsmål hela tiden, med makter som har krafter att starta krig, men inte att stoppa mig. Er tillvaro tråkar ut mig. Jag ser inget kul i att sitta och sörpla kaffe på löjliga kaféer, tala ut om pubertala känslor eller slicka röven på någon lärare som borde ha försetts med handtag och sänkts ner i jorden för länge sedan. Kan du fatta det? Nej, jag trodde väl inte det. För dig är världen okomplicerad. Låt den vara det. Själv har jag lite annat för mig. Lite viktigare saker. Lite väldigt mycket viktigare saker för mig. Vad mig anbelangar kan du ro, ro, ro, tills du stupar, galärslav...

"Vad skrattar du åt!?" ... rororo... "Hallå!"

Desolator återfick fattningsförmågan av den yttre världen. Musiken skrånade högre än någonsin. Förstärkarens volymrätt stod parkerad på halv fem. "Va!?"

"Du satt och skrattade! Hörde du ens vad jag sa?!" "Visst, visst, vad är jag typ intresserad av..."

"ja!?" "Öh..."

"Du har inte så mycket att komma med, va?!"

"Tja..." "Tänkte väl det!" ... rororo ...

Operation Sundevil
PRESSKOMMUNIKÉ

Idag skickar Secret Service ett tydligt meddelande till de hackers som beslutat sig för att bryta mot detta lands lagar i den falska förhoppningen att de problemfritt kan undvika upptäckt genom att gömma sig bakom den relativa anonymitet som deras terminaler ger dem.

Underjordiska grupper har bildats i syfte att utbyta information som är relevant för deras brottsliga verksamhet. Dessa grupper kommunicerar ofta med varandra via meddelandesystem mellan datorer som kallas "bulletin boards".

vår erfarenhet visar att många misstänkta datahackers inte längre är omdömeslösa ungdomar som spjuveraktigt leker med sina datorer i sovrummet. Några av dem är numera högteknologiska dataanvändare som använder sina datorer för olagliga verksamheter

Efter närmre två år av spaning, infiltration och utredning genomförde Secret Service den åttonde maj 1990 det mest omfattande tillslaget mot elektronisk brottslighet genom tiderna, Operation Sundevil. Operationen ingick i det som i efterhand kom att kallas "the hacker crackdown", en serie attacker mot alla former av databrottslighet i USA. Men målet för just Sundevil var inte individuella hackers, utan de databaser där de sades hålla till.

Den spaning som hade föregått tillslagen hade varit mycket noggrann. Infiltratörer hade tagit sig in vid olika baser och kartlagt användarna. För att komma åt ytterligare information hade de med hjälp av taktiskt skådespeleri nästlat sig djupare in i de inre kretsarna. Genom detaljerade studier kom polisen slutligen fram till vilka baser som var de hetaste. Över fyrtio databaser och sammanlagt tjugotretusen disketter konfiskerades.

Polisen var övertygad om att vissa operatörer inte skulle dra sig för våld om myndigheterna skulle besvära dem. Trots allt hade de ju en massa texter om bomber och granater på sina baser. Operationen genomfördes därför under största pådrag, i klassiskt amerikansk vilda västernstil. Vid varje husrannsakan stormade polismän in genom varenda möjlig öppning i huset. Snabbt och effektivt med dragna vapen. När rummet med databasen hade bkaliserats säkrades utrymmet genom att förflytta den ansvarige, i de flesta fall en yngling utan några som helst vapen i sin ägo, till ett separat rum för förhör. Samtidigt som några poliser förhörde ynglingen analyserade teletekniker och poliser huset för att inte missa några detaljer. All teknisk utrustning relaterad till basen stuvades ner i lådor och kördes till polisstationen för vidare undersökning. Ynglingen informerades om situationen och lämnades sedan i hemmet, om det inte fanns någon annan anledning till att gripa denne.

Det fanns det sällan. Få personer greps och åtalades överhuvudtaget, något som föreföll sällsamt eftersom spaningen pågått i flera år. Operationens syfte visade sig endast handla om att beslagta databaser. Utan baser, inga användare. Inga användare, inga konspirationer. Inga konspirationer, ingen brottslighet. Sund och enkel brottsbekämpning. Meddelandet till alla databrottslingar i landet var klart och tydligt: det finns ingenstans ni kan gömma er. Lagens långa arm sträcker sig även in i de esoteriska datanäten. Vid en presskonferens som följde direkt efter operationen kallade en polisman från Secret Service de utvalda operatörerna för "socialt och psykiskt störda ungdomar som blivit sjukligt beroende av att begå brott med hjälp av sina datorer".

Alla skulle inte komma att hålla med om den beskrivningen. Två dagar innan Secret Service beslagtogs databaserna fick Jerry Barlow ett besök från FBI. De ville veta om han hade stulit och olagligt distribuerat källkoder som användes i Apple Macintosh. Barlow förstod inte vad de menade och efter ett närmast surrealistiskt samtal med polisen insåg han att inte heller de riktigt begrep vad de talade om. Barlow med flera hade helt enkelt blivit misstänkta eftersom de rört sig på databaser där de olagligt kopierade rutinerna dykt upp. Dessutom var han mycket kunnig inom datateknik, något polisen tolkade som ett tecken på brottslig aktivitet. Men Barlow kunde inte bindas vid brottet och utredningen koncentrerades på annat.

Barlow hade tack vare besöket lärt sig flera saker. Polisen saknade inte bara insikt i hur datorer i allmänhet fungerar, utan var även totalt okunniga vad gällde vissa andra aspekter. Till sin fasa bevittnade han hur polisen några dagar senare hänsynslöst och utan perspektiv på databasernas huvudsakliga funktion genomförde Sundevil. Något stämde inte. Det verkade som om lagen tolkades annorlunda när det kom till den digitala världen. För i polisens ögon var databaserna varken "klubbar", "mötesplatser", "brevlådor" eller "anslagstavlor". De var samlingsplatser för brottslingar, elektroniska getton som svämma över av oönskade individer. Fanns det den minsta anledning att misstänka att det fanns en suspekt individ på en bas var hela rasket dömt att beslagtas. Alla som sysslade med datorer utanför den professionella sfären var troligen kriminella. Alla hackers var bara intresserade av att förstöra och demolera. Varför skulle de annars envisas med att påstå att de tillhörde en underjordisk subkultur? Det sade ju sig självt, resonerade polisen.

Tillsammans med en kollega inbjöd Barlow några veckor senare ett flertal toppmän från dataindustrin till ett möte i San Francisco angående det inträffade. Han blev inte speciellt överraskad över att få reda på att flertalet av dem självmant skaffat sig sin utbildning genom att i sina yngre dagar hänga på databaser och utbyta kunskaper med likasinnade. Detta innebar att en fullt möjlig sidoeffekt av Sundevil var att nästa generations utvecklare var försvunna, rädda för att någonsin befatta sig med datorer igen.

För majoriteten av användarna av de baser som beslagtogs var inte alls inblandade i brottsliga aktiviteter. Vid den största basen som beslagtogs, Ripco BBS, räknades det ut att endast tre procent av alla användare kunde ha en vag koppling till någon form av otillbörlig verksamhet. Men samtliga som använde den registrerades, undersöktes, kontrollerades och fick sin privata post avlyssnad. Att göra på det viset i den verkliga världen är inte tillåtet; att godtyckligt stämpla grupper av människor som kriminella är något diktaturer ägnar sig åt. När det gällde databaser var tydligen reglerna annorlunda - eller rättare sagt, det fanns överhuvudtaget inga tydliga regler. Databaserna, operatörerna och användarna hade inte samma rättsskydd som vanliga medborgare. Detta föreföll Barlow vara ett absurt uttryck för djup okunnighet i blandning med framtidschock.

I och med denna insikt beslöt sig Barlow för att forma en sammanslutning, Electronic Frontier Foundation, i syfte att sprida upplysning om vilka brister lagväsendet led av. Sammanslutningen offentliggjordes i juli 1990 och började omedelbart expandera i rekordfart (mycket tack vare den uppmärksamhet den fick i och med att Bruce Sterling temporärt avvek från sin bana som science-fiction författare och skrev en kritisk bok rörande operation Sundevil: *The Hacker Crackdown Law and Disorder on the Electronic Frontier*).

Samma sommar avled Doktor J.C.R. Licklider av en astmaattack.

Doctor SPK hade varit i USA och studerat vid den tid Sundevis genomförts. Många av hans gamla vänner hade åkt dit. Det gjorde honom mäkta upprörd. Han var fortfarande förbannad när han återvände till Sverige ett par månader senare. Myndigheterna hade klarnat in i en värld de inte begrep. Ingenting fick man ha ifred. Hans ilska och förargelse minskade knappast när han upptäckte vad som inträffat i hemlandet under den korta tid han hade varit frånvarande. Det hade tydligen konspirerats friskt bakom hans rygg. Han var inte längre ansedd som inofficiell ledare för SHA. Högkvarteret hade utan hans vetskap flyttats över till en annan bas, och operatören Trigger hade utropat sig själv till gruppens nya överhuvud. Anledningen till den oblodiga revolutionen sades vara att Doctor SPK förrätt SHA genom sina planer på att starta en annan grupp.

Han köpte inte den förklaringen. Sanningen ansåg han var mycket enklare. De ville inte ha med honom längre. Varför hade han ingen aning om. Det kanske berodde på bristande personkemi. "De" bestod inte längre av ett dussin personer i SHA-mötet på Cool Cat. "De" var numera Five Days, Desolator och Trigger. Resten av det gamla gänget hade efter hand kastats ut. SHA hade förvandlats till en trio.

Den grupp Doctor SPK hade övervägt att starta var ingen hackergrupp, utan en elektronisk tidskrift. Han hade inte gett upp sina gamla författardrömmar. Han ansåg sig besitta vissa litterära talanger vilka inte kom till sin rätt via den hackerkoncentrerade SHA. I samband med att han avsattes som ledare beslutade sig Doctor SPK för att göra slag i saken. Han bröt med SHA och bildade sin egen grupp. Den kom att bli kallad Nonmenclatura. Dess funktion var att erbjuda nätfolket underhållning i form av textfiler - datafiler som innehöll, som namnet antyder, texter. Textfilerna kunde handla om vad som helst. Språket var engelska, det enda tungomål som accepterades i offentliga omgivningarna på näten.

Publikationen var inspirerad av liknande grupper från USA. Sedan mitten av 80-talet hade en del arnatörförfattare gett ut sina alster, med mycket skiftande kvalitet, via nätverken. Att skicka ut dem på nätverken var betydligt mer givande än att låta dem ligga i byrålådan. Där blev de inte lästa överhuvudtaget. Trenden sattes 1985 med en grupp från Texas som kallade sig Cult of the Dead Cow. De var nära relaterade till flera hackinggrupper, men framförallt till tidskriften Computer Underground Digest, men publicerade till skillnad mot den, ingenting som tekniskt sett hade med hacking att göra. De gav istället ut noveller, humoristiska texter, analyser av ting i världen som intresserade dem, poesi, med mera.

Sökte man över nätet efter textfiler fann man information om praktiskt taget vilket ämne som helst. Blomsterskötsel, masturberingstekniker, tjurfäktning - allt gick att lära sig mer om. Ville man lära sig hur man hackade - inga problem, det fanns tusentals instruktionstexter skrivna av mästare och amatörer inom området. Önskade man lära sig hur man teoretiskt och praktiskt konstruerade fyrverkerier, sprängämnen, raketgevär, handgranater, gift, fällor, droger, dyrkar och avlyssningsapparatur behövde man inte anstränga sig mycket. Det fanns högvis med texter, under förutsättning att man letade på rätt ställe.

För en utomstående som för första gången fick ta del av denna kunskapskälla var mötet närmast chockerande. En del av texterna var råa, kalla och uppmanade människor till allehanda vidrigheter. Bara dårar kunde ha skrivit dem, för dårar. En snabb blick kunde få vem som helst att dra slutsatsen att nätet bestod av terrorister, anarkister och galningar som inte önskade något annat än världens undergång och att upprensning och sanering var en akut nödvändighet. Men majoriteten av de som skrev och läste sådana texter gjorde aldrig någonting praktiskt med sina kunskaper. Hade de

gjort det hade jorden sedan länge bokstavligen varit sprängd flera gånger om. För det var inte praktik de sökte. Näten var skyddade områden. Dit hittade ingen, utom ett fåtal. Poliser, föräldrar och vänner som ständigt mässade om vad som var rätt och fel, gott och ont, vad man skulle tycka och tänka för att bli ansedd som normal och hederlig, befann sig någon annanstans. På näten kunde man leva ut sina inre drifter att få veta allt och den mest välsmakande frukten från kunskapens träd har alltid varit den som varit mer eller mindre förbjuden. Att skriva en textfil om hur man minerar sin elake lärares toalett med sprängdeg kunde vara ett mer tillfredsställande och ofarligare sätt att hämnas än att faktiskt utföra dådet.

Doctor SPK hade inget intresse av att bli ännu en grupp som på pin kiv gav ut simpla instruktionstexter om hur man förstörde saker och ting. Han ville bli ett svenskt alternativ till Cult of the Dead Cow, som sedan starten hade fått många efterföljare. Han skrev till en början det mesta själv, men raggade efter hand upp några av sina författande vänner och erbjöd dem att publicera sina alster via Nomenclatura. Tidningen nådde en viss popularitet runt om i världen. Doctor SPK fortsatte att ge ut den i några år framöver. Han befattade sig aldrig mer med SHA. Däremot hade han fortsatt kontakt med Five Days, som då och då skrev texter för tidskriften.

Efter att Doctor SPK försvunnit till en annan plats av den breda hackingkulturens olika avdelningar bestod SHA nu bara av Five Days, Trigger och Desolator, omgivna av ett par dussin beundrare med anspråk på medlemskap. De var liksom Doctor SPK förbannade över myndigheternas intresse av att lägga sig i deras verksamhet. I Sverige hade polisen och pressen börjar nosa omkring deras aktiviteter. Tidningarna hade allt oftare suggestiva artiklar om hur datanäten svämmade över av blådåsar, nazister, pedofiler, stöldgods och psykopater som inte önskade något annat i tillvaron än att tillverka helvetesmaskiner. Att ringa till databaser eller använda Internet var samma sak som att vara terrorist eller sexualdåre. Denna uppfattning skulle visserligen komma att ändras några år senare, men för tillfället var den dagens sanning i kvällspressen.

Marken började brinna under fötterna. Men det enda resultatet det fick var att aggressionen hos de återstående medlemmarna ökade. Den "verkliga" världen hade börjat göra intrång på deras mark. Där hade den inte att göra. De gamla reglerna för gruppen som Doctor SPK hade ställt upp gällde fortfarande. Nu var de emellertid behäftade med vissa undantag.

1) Förstör aldrig de system du hackar dig in i.

[Undantag: Om operatören bråkar med dig.]

2) Byt aldrig hackade användarkonton med människor du inte känner.

[Undantag: Om du får mer tillbaka än vad du behöver ge.]

3) Sälj aldrig hemlig information du hittar.

[Undantag: Om det ger mycket pengar och du överlever.]

4) Tala aldrig med pressen eller polisen.

[Undantag: Om du inte kan lura till dig enorma summor pengar.]

5) Lyd reglerna.

[Undantag: Om du inte håller med och/ eller vill skapa dina egna.]

Allt var tillåtet, kort sagt. Vilde myndigheterna förklara krig med den elektroniska underjorden skulle SHA inte göra dem besvikna på den fronten. De tänkte inte låta sig kuvas. I det fjärde protokoll i ordningen över gruppens aktiviteter som följde några månader senare sades följande: "Om myndigheterna försöker bråka med oss ska vi jävlas med varenda dator vi hittar och skapa kaos och förvirring."

Enligt SHA var det inget hot, utan ett löfte.

Terrorismens kultur

Kaos och förvirring kunde ta sig en mängd uttryck. SHA hade en del bekanta som inte gjorde något annat på fritiden än att skapa destruktiva programrutiner vars enda syften var spridning och infiltration in i så många människors datorer som möjligt - för att slutligen, när tidpunkten av någon slumpmässigt utvald anledning var rätt, ruinera, demolera, krascha. Själva gjorde de inga datavirus. Den sortens destruktion intresserade dem inte mer än i teorin. Men andra var som besatta av att göra det på riktigt.

Intrepid från Skåne var en av dessa. Han skapade sitt första virus när han bara var sexton år gammal. Det fick en stor spridning och hamnade på en hel del varningslistor över nytillkomna virus. Det glädde honom något oerhört. Det främsta målet för en viruskonstruktör är uppmärksamhet. Ett lyckat virus sprider sig över hela jorden och slår ut en stor mängd datorer. Ett misslyckat virus märker aldrig någon. Han kände väl till vilka SHA var. Han såg dem ofta på de databaser där han brukade hänga och snacka med jämlingar. Men hans relation till dem var sparsam. Trigger kunde förvisso en hel del om virus, men var inte intresserad av att skapa några. Och hacking var inte Intrepids grej. Han ville oblitera.

Inte ens inför sig själv kunde Intrepid tydligt förklara varför han skapade virus. Han tyckte bara det var kul. Det var inte svårt - och belöningen av arbetet var mycket attraherande: global uppmärksamhet. Att se hundratals, tusentals, människor beklaga sig över att deras datorer blivit tillfälligt obrukbara på grund av något man själv skapat gav en otrolig kick. Intrepid hade egentligen ingenting emot varken människor eller datorer. Han ville egentligen inte skada någon. Han ville bara åt kicken som den programmerade vandalismen medförde. Det hans program lade i ruiner såg han inte med egna ögon. Han träffade aldrig de människor som drabbades. Resultatet av hans verk märktes bara i abstrakta listor över farliga virus och en uppskattning över deras spridning. Intrepid var ingen galning. Han led inte av några uppenbara störningar. Hans sociala liv var fullt fungerande. Men som de flesta människor som håller till i dunkla hörn av den elektroniska världen levde han ett dubbelliv. Ingen av hans vänner i den riktiga världen visste vad han sysslade med när han tillbringade flera timmar i sträck framför datorn.

Intrepid tryckte bara på knappar. Explosionerna skedde långt, långt borta. Hans personliga motto var ett citat från en sedan länge död rysk samhällsomstörtare. "Låt oss sätta vår lit till den eviga ande som förstör och förintar endast emedan den är allt livs outgrundliga och evigt skapande källa. Lusten till förstörelse är också en skapande lust." Citatet hade han skrivit ut och satt upp på väggen bredvid sitt skrivbord. Han var inte ett dugg insatt i politiska eller filosofiska frågor, men fann ändå att utsagan på något vis rättfärdigade hans verksamhet.

Av förståeliga skäl delade inte alla den åsikten. Speciellt inte de som hade fått sina hårddiskar kraschade. Att se sina datorbaserade projekt gå upp i rök kan vara mycket påfrestande, att likställa med känslan att få sitt hus nedbränt. Virus gör ingen skillnad på politisk uppfattning, social status, hudfärg eller ålder. De bryr sig inte om någonting. De lyder bara sin skapares order om spridning och förintelse.

I takt med att virus började spridas i en allt ökande omfattning bildades ett flertal organisationer inom den elektroniska världen. De siktade mot att spåra och stoppa de individer som stod bakom virusspridningen. Det var ingen enkel sysselsättning. Fienden var praktiskt taget osynlig. Programmen innehöll sällan några avsändare, med undantag för ett anonymt namn och en hälsning till den drabbade personen, i stil med

”your computer has been tormented by the mad crasher”. I runda tal upptäckts fem-sex nya virus varje dag runt om i världen.

De som skapade virusen hade ofta kontakt med varandra för att kunna utbyta kunskaper. De var mycket diskreta eftersom deras verksamhet var mycket känslig. I mer offentliga sammanhang var hackers inte sällan ansedda som överintelligenta genier som borde åtnjuta en viss respekt eftersom de använde sina kunskaper till att utföra sensationella intrång - en uppfattning vars grund troligen cementerades tack vare filmer i stil med WarGames, som var mycket populära på 80 och 90-talen. Någon sådan romantisk uppfattning rädde det inte kring dem som skapade virus. De var inget annat än vandaler, punkt slut.

De energiska jägarna, vilka definitivt visste hur det gick till att skapa virus, spårade upp och exponerade virusmakare med samma hänsynslöshet som sina svurna fiender. Fann de en person som befanns vara skyldig till att skapa virus tvekade de inte att sprida deras namn och adresser över näten. Detta avskräckte de flesta från fortsatt verksamhet. I många fall var strategin mycket lyckad och framtida bekymmer kvästes i sin linda. Intrepids verksamhet lyftes fram i ljuset hösten 1991. På flera baser spreds till hans stora fasa uppgifter om hans verksamhet, tillsammans med hans namn, adress och telefonnummer. Han lade omedelbart av. Till en början bedyrade han sin oskuld. Mest i syfte att sprida lite rök omkring sig så han under största diskretion kunde träda ner från virusscenen. Hans avslöjande var resultatet av en god jakt. Men jakten kunde slå fel ibland. Att beskylla oskyldiga för något de inte gjort kunde leda till personliga tragedier för de anklagade. Eller att jakten blev omvänd.

”Jag vet vem du är. Du är medlem av The Swedish Hackers Association. Du kallar dig för ’Trigger’. Jag vet på goda grunder att du ägnar dig åt dataintrång, virustillverkning och virusspridning. Allt detta är förbjudet enligt svensk lag, som du kanske känner till. Jag ville bara upplysa dig om det. Du driver till och med en bas som är tillägnad olagligheter. Visst har vi en generös tryckfrihetslag... men det finns gränser även där... om du inte visste om det förut vet du det nu. Akta dig för att tänja på gränserna för mycket. Det börjar bli för mycket tjafs kring er. Ni är inga riktiga hackers, riktiga hackers ägnar sig inte åt sånt larv som ni gör. Man ska få ha sina datorer ifred utan att sådana som ni kommer och larvar er. Det måste få ett slut. jag blir tvungen att polisanmäla dig om du fortsätter. jag har kollat upp dig och dina polare. jag har länge kartlagt och utrett er grupp. För privata syften. Jag tillhör ingen myndighet. Men mina uppgifter kanske hamnar på någons bord, eller sprids över en stor mängd baser... och då är det slut med er. Jag ger er en chans att bättra er. Kanske är du oskyldig till mina ’anklagelser’. Men då har du ju ingenting att frukta, eller hur ... ?”

Brevet hade postats i en offentlig area på en publik databas. Det innebar att vem som helst kunde läsa det. Inte nog med det. Det var på en seriös bas där Trigger använde sitt riktiga namn. Avsändaren var en ökad virusjägare från Dalarna. Trigger var sedan en tid tillbaka konstant på dåligt humör efter alla skrivelser i pressen om hans bas, och det här gjorde verkligen inte saken bättre. Efter att han hade läst brevet började han fantisera om uppgörelser vid gryningen med vapen i hand. Men han ägde inget skjutvapen, så han fick ta till andra sätt att slå tillbaka. Virusjägare exponerade sina byten för en bredare publik. SHA använde sig av samma modus operandi.

Trigger konfererade under natten med sina lierade.

THE-TRIGGER has joined channel #4751

<desolator> välkommen Trigger, läget?

<the_triGGer> suvve...

<Days> tjaru trigge, hörde du/vi hade problem

<the_triGGer> stämmer
 <the_triGGer> nån idiot försöker sätta dit mig, och resten av SHA
 <the_triGGer> hög tid att fixa honom m.a.o.
 <desolator> vi tar det vi har, scannar lite ställen efter info om killen
 <Days> samma här, mailar dig resultatet senare, krypterat och fint
 <the_triGGer> bra, vi synes senare
 <Days> japp... ska testa om jag kan knäcka postgirot innan bara
 <the-trigger> ok, over n' out
 THE-TRIGGER has left channel #4751
 <desolator> okej, jag försvinner ett tag, ska snacka lite med en kille
 <desolator> från Lucifer, han hade lite ny info om.mil.net, och
 <desolator> en ny RYH-cracker
 <Days> fint bye-bye
 DAYS has left channel #4751

Med hjälp av den information som trillade in i Triggers elektroniska postlåda under den följande natten kunde han ett par dagar senare demonstrera vilka det var som visste var skåpet skulle stå. Han postade ett svar i den offentliga arean på basen med virusjägaren. Det skulle avsluta diskussionen för gott och förhindra andra från att lägga sig i på ett bra tag. "Dom dåliga nyheterna är att du har helt fel. jag har aldrig varit medlem i den grupp du talar om. Så jag antar att jag inte har något att frukta. Dom glada nyheterna är att jag känner till en snubbe som är ganska mysko. Ägnar sig nog åt både det ena och det andra. Kolla upp honom.

Han är född den fjärde november 1963 i Falun, hans föräldrar heter Roland och Margareta. Just nu är han gift med en kvinna som heter Carin, som föddes i Skellefteå 1964. Han har tre små barn. Henrik (10 år), Anna (8 år) och lille Josef (nyfödd). Just nu bor han och familjen på Storgatan i Falun. Två våningar upp.

Han är uppenbarligen inte kapabel att köra sin bil (en charmig vit Peugeot) på ett vettigt sätt, för han har fyra obetalda parkeringsböter. Samtliga skrevs ut vid järnvägsstationen i Falun. Det verkar som om han tycker om att resa. Det blir väl inte mycket med det antar jag, eftersom han har dåligt med pengar. Dels har han obetalda studieskulder på 1341 kronor (det minimala beloppet tycks antyda att hans utbildning är tämligen torftig), och dels är han ju skyldig kronofogden 2091 spänn för alla dessa böter han lyckats dra på sig. Vilken tur att han just fick dispens på att betala tillbaka allt! Myndigheterna är mycket vänliga ibland. Även mot sådana som han. Jag är dessvärre övertygad om att fogden skulle bli lite mindre medgörlig om han fick reda på att killen just nu innehar 3401.50 kronor på sitt postgirokonto? Det kanske räknas som existensminimum? Eller så är det en teknisk fint, för kontot tillhör hans företag. På sitt privata konto har han inte mer än 63 öre. Tjosan!

Skumt, skumt. Den som inte har gjort något olagligt har inget att frukta, som du sa. Han har troligen ingenting att frukta, för hans brottsregister är rent. Än så länge. Snart kanske någon fyller på det åt honom. Sådant kan ge svårigheter.

Kolla upp honom. Jag har en hel dossier med mer information om honom ifall du vill veta mer. Personnummer, kontonummer, ja allt du kan tänka dig. Om jag får lust skickar jag iväg den dossiern ut på nätet så alla kan ta del av den. Den kanske hamnar på någons bord... och då kan allt möjligt lustigt hända med honom och/ eller hans familj. Men det kanske är lika bra. Han tycker om att retas med folk han inte känner, och en värld han inte tillhör. Han skickar ibland brev där han hotar med att polisanmäla folk. Barnsligt. Och farligt..."

Mycket av informationen om jägaren var inte hemlig. SHA:s intresse låg inte i att visa upp att de kunde skaffa fram sådan information. Möjligtvis antyda sådana saker. Det skulle inte ha varit speciellt lyckat att spela ut hela registret inför en person som verkade stå nära de fruktade myndigheterna. Brevets funktion var bara att indirekt tala om för jägaren vem av dem som egentligen hade makten - och var beredd att dra nytta av den om det krävdes. Med rätt uppgifter om en människa kan man göra livet mycket surt för denne. SHA hade aldrig några problem med att skaffa fram det de behövde. Personregister fanns på datorer, datorer på nätverk, nätverken var långt ifrån säkra. Virusjägaren hörde aldrig mer av sig till SHA. Han fruktade inte för sitt liv, bara för sitt privatliv; men den delen av livet kan vara nog så värdefullt att det inte är värt att offra det i kampen mot de oönskade delarna av computer underground. Såg man det ur ett annorlunda perspektiv kunde man ju till och med komma till åsikten att det egentligen inte var någon riktig kamp överhuvudtaget. Det fanns inga gevär, inga bomber, ingen blodsutgjutelse. Bara elektronik, kablar och datorer - ström, koppar, plast.

Vetenskap och Konst

Desolator ringde till sin polare Rävén och förklarade att han var uttråkad bortom all vett och sans. Rävén delade hans uppfattning. En tur till Kungliga Tekniska Högskolan kunde kanske bota tristessen? Där fanns det ju högvis med terminaler som stod och bjöd ut sig, bekvämt direktkopplade till Internet. Inga avgifter, inga telefonräkningar och dessutom kunde man sitta där i grupp utan att bli störd under nätterna. Nu var visserligen datasalarna enbart avsedda för studenterna vid skolan, men vem skulle kunna hålla reda på vilka som hörde dit eller inte? Rävén slog en signal till en kille han kände som studerade datavetenskap och frågade honom om han var intresserad av att hänga med. Det var han. Det kunde ju vara häftigt att tillbringa en natt på skolan tyckte han, när allt kom omkring hade han inget bättre för sig. Samtidigt språkade Desolator med Trigger, som av motsvarande skäl var lika intresserad av den nattliga utflykten.

”Vart är du på väg?” frågade Desolators mor oroligt medan han snörde på sig skorna.

”Ut en sväng-”

”Ta det lugnt bara. Kom inte hem för sent.”

”ja, ja, ja

De samlades utanför Tekniska Högskolans tunnelbanestation vid tiotiden på kvällen. Det var vår, snart sommar och det spöregnade. I samlad trupp sprang de uppför vägen mot skolans pampiga tegelbyggnader. Väl framme meddelade killen som Rävén kände att det inte skulle bli några bekymmer att ta sig in eftersom han studerade där och därmed kände till den aktuella portkoden. Desolator inflikade att han också kunde koden eftersom han hade ringt upp en lärare och under förevändningen att han var en elev lurat denne till att lämna ut den. Trigger öppnade dörren utan portkod då någon hade placerat en bunt med telefonkataloger framför tröskeln. På kvällarna och nätterna brukade många frivilligt tillbringa sin fritid inne i datasalarna. Det fanns ingen anledning att hålla dörren låst.

Deras steg ekade majestätiskt när de gick genom de valvbågade och spartansk utsmyckade korridorerna som sträckte sig fram och tillbaka, upp och ner i huset. I övrigt var det mycket tyst, bortsett från lampornas surrande. Röster hördes svagt ibland lite här och var. Hissen ledde dem ljudlöst upp till rätt våning. Utanför de stora glasdörrarna som skyddade korridoren med datasalar som var betecknade med färger, mötte de en liten man med slokande blick. Han verkade inte förvånad över att fyra killar spankulerade omkring nattetid. De passerade ytterligare en portkodspärrad dörr som stod öppen.

Färden hade nått sitt mål: röd sal.

De promenerade in. Den sterila salen var nästan folktom. Rävén noterade att någon nyligen satt upp ett stort plakat på väggen som förbjöd de som använde terminalerna att skräpa ner i lokalen. Han røjde undan fem tomma cola-flaskor och ett par chipspåsar från ett tangentbord och slog sig ner. Resten av sällskapet placerade sig lite här och där. En ensam kille satt vid en terminal i hörnet av rummet. Han såg mycket trött ut. Eller så hade han suttit så länge att ansiktsmusklerna gått och lagt sig i brist på uppgifter. Dömde man av antalet kaffekoppar som var placerade bredvid tangentbordet borde killen ha varit så pigg att han inte skulle kunna sova på veckor.

De loggade in på lite olika sätt. Desolator och Trigger hade med sig en lista över knäckta lösenord och plockade på måfå ut ett par stycken att använda sig av. Ett fungerade inte, så Trigger valde ett annat vilket gav ett bättre resultat. Rävén loggade

in på ett hackat konto han använt i flera månader tillbaka. Rävens studerande vän använde sitt eget.

Sedan bar det iväg. Trigger träffade på Five Days. Han satt hemma i Småland och "gjorde lite kul grejer i Norge". Exakt vad han gjorde ville eller vågade han inte tala om. Desolator började undersöka högskolans nätverk för hundrade gången. Det var sig helt likt, men det fanns alltid någon vit fläck på kartan man kunde vandra till och ta sig en titt på. Rävnen letade efter program han saknade. Studenten kollade om han hade fått någon post. Det enda som hördes var tangenternas smatter, lysrörens surrande, enstaka kommentarer och svordomar. Trigger noterade att killen med kaffekopparna hade slutat arbeta. Istället satt han och tittade ut över de nyanlända besökarna. Efter ett tag reste han sig upp och gick ut ur salen. Trigger tänkte inte mer på det. Han fortsatte sitt samtal med Five Days som berättade att han var på väg att ta sig en nattlig skogspromenad.

Ett meddelande från Rävnen dök plötsligt upp på Desolators skärm efter tio minuter: HAR DOM ÖPPET HUS PÅ ÅLDERDOMSHEMMET? Desolator tittade upp och mötte Rävnen blick som blinkade menande mot dörren. Två medelålders män i läderjackor stod och tittade intresserat ut över rummet. Desolator svarade: DOM FICK VÄL INGET NAPP PÅ KROGEN. Sedan noterade han att en äldre kille han kände igen stod bakom männen; det var en administratör. Bredvid honom stod killen som hade suttit vid en terminal när de anlände. Något var fel. Ännu mer fel blev det när sex uniformerade poliser plötsligt marscherade in i rummet.

"Ingen rör tangentborden!" beordrade systemoperatören.

Ordern ignorerades. Istället ökade smattret i panik.

"Men... hör ni inte vad han säger!" skrek en av de två civilklädda poliserna, männen Desolator misstagit för gubbsjuka pensionärer.

En av de uniformerade polismännen tog tag i Trigger och beordrade honom myndigt att "sluta hacka!" Det tystnade så småningom. Alla i rummet ombads sitta kvar vid sina platser medan en polis tog deras namn och personnummer. Desolator hörde hur administratören långsamt och pedagogiskt försökte förklara för en av polismännen exakt vilket brott det var som hade begåtts. Sedan kördes de ut på gården. En piket väntade med snurrande saftblandare som kastade ett förvirrat blått ljus över området, men den åkte iväg utan att ta med sig någon förutom de sex uniformerade poliserna. De två civilklädda dröjde sig kvar en stund i byggnaden innan de kom ut och satte sig i en röd Volvo och for iväg.

De fyra tittade sig omkring. Sedan på varandra.

"Vafan hände?" frågade sig Rävnen.

Vi åkte dit", konstaterade Trigger.

De vandrade långsamt genom regnet ner till tunnelbanan. Alla var upptagna med sina privata tankar. Oron malde och malde i deras hjärnor. Ingen sade någonting medan de åkte in mot city. Situationen hade överrumplat dem totalt. Rävnen föreslog att de skulle kaka någonting och snacka igenom saken. Först efter att de ätit upp sin mat på McDonalds tog Desolator till orda.

"Inte en chans att vi kan bli fällda", sade han. "Jag skulle vilja se dem bevisa att vi gjorde något som var olagligt."

Rävnen polare, studenten, såg närmast grön ut i ansiktet.

"Skit."

Vad oroar DU dig över?" frågade Rävnen. "Du gjorde ju inte ens något!"

"Nej, men det ser inte bra ut. Han som satte dit oss är ju för fan min lärare. Hur kul är det? Mina betyg är ju körda. Det blir inget jobb för min del."

”Han kan väl inte sänka dina betyg för att du... satt och... ja, inte vet jag... man får väl inga sådana betyg på universitetet förresten? Det är väl inte som på gymnasiet att man måste fjäska sig till varenda betyg?”

Studenten höll ett kort föredrag om situationens stora nackdelar för hans personliga karriär. Sedan föreslog han att de skulle åka tillbaka och snacka med administratören. Han var ju en ganska schysst kille egentligen. Snackade de med honom kanske han skulle ordna upp det hela.

”Inte ens chans att jag sätter min fot där igen!” murrade Desolator. ”Jag åker hem och sänker hela stället på en gång.”

En kvart senare satt de alla på tunnelbanan, åter på väg till Kungliga Tekniska Högskolan. Desolator surade och funderade på hämnd. Rävén tog det kallt och berättade att ett eventuellt straff knappast kunde överstiga en tusenlapp. Vi sabbade ju ingenting. Dataintrång är ju knappast ett högprioriterat brott för den delen. Polisen har säkert fullt upp med andra saker... typ mord eller något, inte fan vet jag. Det här är snart glömt.”

När de kom fram var dörren låst. Portkoden fungerade och de gick in i den öde cafeterian. Studenten vandrade iväg genom korridorerna för att se om administratören var kvar. Klockan hade passerat midnatt. Desolator och Rävén stod och stampade otåligt. Trigger läste förstrött information om tentor på en anslagstavla. Efter fem minuter återvände studenten, med den eftersökte personen i släptåg. Han körde omedelbart ut dem på gården, inne i byggnaden fick de inte vara.

Den följande diskussionen blev kort.

”Nej, nej, nej och åter nej! Vi har under flera månader sett vad ni har haft för er! Fattar ni inte vad era jäkla aktiviteter har kostat oss? Här dras inte tillbaka någon anmälan!”

”Jamen vafan,” bönade studenten, ”så farligt är det väl inte...”

”Tråkigare kan det bli”, muttrade Desolator. Studenten gav honom en blick som skulle kunnat döda på fläcken.

Administratören stirrade stint på Desolator.

”Vad menar du med DET?”

”Med vad?”

Trigger avbröt det skarpa läget och försökte sig på att medla. ”Liksom så här va, öh, vi... vi glömmer det här, vad säger du om det? Vi lovar att du aldrig mer kommer att höra av oss, okej? För övrigt är det inte vi som varit inne under dom där månaderna du pratar om.”

Administratören svarade inte. Triggers norrländska hjälpte inte som lugnande medel den här gången. Han vände på klacken och gick tillbaka in genom dörren. Han ryckte ett par extra gånger i handtaget för att försäkra sig om att dörren var ordentligt låst.

”Vad i helvete gör vi nu då?” frågade Rävén.

”Sänker stället”, mumlade Desolator.

”Tar livet av oss”, stönade studenten.

Vi kanske skulle mörda honom när vi ändå är på gång?” föreslog Trigger.

Desolator prognos att det inte skulle kunna gå att bli fälld för brottet skulle bara gälla Rävén. Åtalet mot honom ogillades. Men det var händelser som låg flera år in i framtiden. Det är praxis att om ungdomar är misstänkta för brottslig verksamhet skall eventuellt åtal väckas inom högst en månad. I det här fallet var reglerna tydligt ändrade. Det skulle dröja närmare fem år innan processen inleddes. Mycket skulle

hinna hända på den tiden. dan hördes ett skratt. ”Står den här bilen i vägen för dig sa du? Oroa dig inte. Han flyttar nog snart på sig. Det är en av våra bilar. Polisens, vill säga.”

Trigger tackade och lade på luren. Den välkända känslan av kyla i magen ökade i intensitet och sköljde över honom. Andningen blev svår. I hans fantasi började olika scenarion målas upp. Samtliga innefattade att myndigheterna slog in hans dörr och släpade honom till fängelset. Efter en stunds funderande återvände han till bordet och berättade för de övriga hur det stod till. Ingen fann situationen speciellt underhållande. De studerade personerna vid borden bredvid dem. Säg någon ut som en polis? Hur ser en polis utan uniform ut förresten?

Sällskapet bröt upp. Platsen kändes inte längre säker. De kastade sig in i Triggers bil och gled planlöst omkring på motorvägarna runt staden. Diskussionerna gick fram och tillbaka. De pendlade mellan skräck inför vad som kanske väntade dem alla förr eller senare, och förtjusning över att de kanske väckt myndigheternas uppmärksamhet. Medan de talade med varandra rev de långsamt men bestämt sönder alla anteckningar och utskrifter de hade haft med sig till restaurangen. Information från och om vissa militära superdatorer kopplade till Defense Data Network i USA spreds som snö över motorvägen den sommarnatten.

COMPUTER SECURITY WARNING NOTICE

THIS COMPUTER IS OPERATED BY/FOR THE UNITED STATES GOVERNMENT. UNAUTHORIZED ACCESS TO AND/OR USE OF THIS COMPUTER SYSTEM IS A VIOLATION OF LAW AND PUNISHABLE UNDER THE PROVISIONS OF 18 USC

1029, 18 USC 1030, AND OTHER APPLICABLE STATUTES.

Hacker Attack: Security reported that a Swedish Hacker gained access on 8/5. We assume all TAB passwd files have been compromised and are taking appropriate steps.

De två allvarliga män som uppenbarade sig något förvrängt genom dörrens titthål morgonen efter restaurangbesöket såg definitivt inte ut som dammsugarförsäljare. Det föreföll även högst otroligt att en nasare skulle komma på besök strax före klockan sju på morgonen. Det fanns bara en rimlig förklaring, och Trigger tyckte inte alls om den. En av männen lutade sig fram och ringde på dörren en gång till. Trigger stod som klistrad med ögat mot dörren. Han vågade inte röra ett finger. Mannen ringde på en tredje gång. Sedan började den andre mannen tafsa på postluckan. Trigger hoppad förskräckt bakåt och åt sidan. Luckan öppnades. Någon tittade in. Hans hjärta klapprade, och han hoppades att inte det skulle höras genom dörren.

Luckan stängdes med en smäll. Nu gällde det att arbeta fort. Trigger smög försiktigt tillbaka in i sovrummet och klädde på sig. Han var övertygad om att någon snart skulle börja borra upp dörren. Han packade ner sin bärbara dator i en väska tillsammans med alla anteckningar, disketter och papperslappar han kunde hitta. Den stationära datorn som innehöll basen fick stå kvar. Den var för otymplig att bära med sig.

Sedan var det dags att fly. Vart? Dörren var ju utesluten. Det fick bli balkongvägen.

Han kastade ut väskan med datorn som landade med en duns mjukt i rabatten. Det var två våningar ner till marken, men det såg ut som tio. Det fanns inte mycket att välja på. Han svängde sig över räcket. När han öppnade ögonen igen låg han på rygg i ett buskage, ryggen täckt med lera. Det regnade från den morgonmulna himmeln. Ingen tid att förlora. Något omtumlad kom han på fötter och började springa. Tre meter senare vände han och hämtade väskan med datorn. Sedan bar det iväg igen. Medan han sprang funderade han på vart han skulle ta vägen.

Paranoid livsstil

De två allvarliga män i bruna läderjackor Trigger mötte i trapphuset tittade misstänksamt på honom. Under de senaste åren hade visserligen alla han stött på blivit mer suspekta i hans ögon. Alla verkade vilja honom något. Han var inte ensam om den känslan. Övriga medlemmar i gruppen upplevde den också ständigt. Five Days trodde att hans telefon var avlyssnad och talade därför ständigt i kod med vissa av sina bekanta. Desolator var övertygad om att polisen upprättat en spaningscentral i huset över gatan för att kunna övervaka honom.

Incidenten på Kungliga Tekniska Högskolan för en månad sen hade inte gjort saken bättre. Han hade visserligen trott sig vara övervakad ända sedan den dagen han börjat med hacking för fyra år sedan, men nu var han verkligen övertygad om det. Den insikten hade naturligtvis inte hindrat honom från att fortsätta hacka. Han varken kunde eller ville sluta. Det var som en drog.

Trigger drogs med den obehagliga baksmälla som ofta följer av att ägna sig åt saker som kanske är spännande men innefattar kriminella delar: paranoia, förföljelsetmani. Till sin karaktär liknar paranoia mer ångest än rädsla. Rädsla är riktat mot bestämda objekt. Man kan vara rädd för matteprov, hundar och personer. Ångest däremot har inga sådana tydliga objekt. Allt och inget är föremål för ens olustiga känslor.

Den paranoide läser av sina intryck av världen på ett sätt som i extrem form medför att allt och alla är motståndare som inte önskar något annat än att exponera, tortera, fängsla, deportera eller skjuta den paranoide. För en opartisk åskådare kan ibland den paranoides fantasier te sig barnsligt långsökta. Den paranoide är helt naturligt av en annan uppfattning.

Paranoia existerar i olika skalor. Ordentligt utvecklad är manin en sinnessjukdom. Vanligt folk som har skräpat ner, parkerat fel eller i största allmänhet "gjort något dumt" kan uppleva mildare former. Phrack, en välkänd elektronisk tidning som tillägnat sina artiklar till olika aspekter av hacking, myntade ett valspråk för världens hackers: 'var Paranoid, du har säker gjort något.' Valspråket sätter fingret på en öm punkt. Många aktiva hackers är ständig rädda för att åka fast. Det som skrämmer dem är i övervägande fall inte de straff som extraheras ur lagboken. Att sitta i fängelse verkar inte speciellt farligt. Som att gå i skolan, med skillnaden att det inte blir tal om att gå hem vid slutet av dagen. Böter betalas med pengar, och pengar är papper. Det som skrämmer mest är de sociala sanktioner de kanske kommer att uppleva från släkt och vänner, om myndigheterna någon dag sparkar in dörren. Att behöva konfrontera sina nära och kära med sanningen om att man i hemlighet ägnat sig åt en ljusskygg verksamhet kan vara mycket värre än att bli förhörd eller hamna i en rättegång. De flesta hackers är unga. De är inte härdade kriminella som sedan länge lagt bort känslorna till förmån för strikt personlig vinning, även om de inför vissa av sina vänner önskar framställa sig på det viset.

Männen passerade Trigger utan ett ord och försvann ut genom dörren. Han fortsatte två våningar upp, öppnade dörren till sin lägenhet och steg in- Allting var i sin ordning. Han pustade ut. Kanske var det ingen fara den här gången heller.

Plötsligt mindes han att han glömt sin bärbara dator i bilen. Han rusade tillbaka nerför trappan. Utanför huset såg han de två männen igen. De satt i en bil på andra sidan gatan. De tittade på honom, länge och väl. Deras blickar slutade inte skära honom i ryggen förrän han hämtat datorn och försvunnit in i huset igen. För säkerhets skull antecknade han datumet, tiden, situationen och registreringsnumret. Det brukade han

ofta göra när han tyckte att saker och ting inte stod rätt till. I efterhand kanske han skulle få nytta av det.

Desolator och Trigger ur SHA, och ett par utomstående, höll samma kväll ett möte på Söder. Five Days var på annan ort. Ågarna brukade numera glatt hälsa på sina stamgäster när de anlände, omedvetna om vilka planer som smiddes under middagarna. Mot slutet av kvällen mindes Trigger incidenten han hade varit med om under dagen. Han förde det på tal, och gruppen enades om att de skulle kolla upp bilen. På en gång. Men bilregistret hade inte öppnet sent på kvällen, så de fick ta till andra medel för att nå den information de ville.

Trigger begagnade sig av myntelefonen som fanns på restaurangen. Han lyfte luren men lade inte i några mynt. Istället tryckte han på den lilla silverfärgade knapp som fanns under klykan. Tonen i luren försvann tillfälligtvis. I mellantiden knappade han blixtnabbt in 0013. Tonen återvände precis efteråt. Han blåste i mikrofonen; det brusade i hörselnäckan. Apparaten var mekaniskt schizofren. Med en nummersändare tryckt mot mikrofonen slog han det önskade numret, som ledde till en lokal polisstation. Han förklarade att han behövde veta vem som ägde en viss bil och att det var mycket bråttom; han kunde absolut inte vänta till morgondagen. Bilägaren hade ställt sin bil i vägen för honom på en parkeringsplats och han kunde inte komma ut. Polismannen som svarade var mycket tillmötesgående. Han hade tydligen råkat ut för något liknande själv bara för ett par dagar sedan. Trigger talade om registreringsnumret. Det blev tyst i andra änden av luren. Fingrar smattrade över ett tangentbord. Sedan hördes ett skratt. "Står den här bilen i vägen för dig sa du? Oroa dig inte. Han flyttar nog snart på sig. Det är en av våra bilar. Polisens, vill säga."

Trigger tackade och lade på luren. Den välkända känslan av kyla i magen ökade i intensitet och sköljde över honom. Andningen blev svår. I hans fantasi började olika scenarion målas upp. Samtliga innefattade att myndigheterna slog in hans dörr och släpade honom till fängelset. Efter en stunds funderande återvände han till bordet och berättade för de övriga hur det stod till. Ingen fann situationen speciellt underhållande. De studerade personerna vid borden bredvid dem. Säg någon ut som en polis? Hur ser en polis utan uniform ut förresten?

Sällskapet bröt upp. Platsen kändes inte längre säker. De kastade sig in i Triggers bil och gled planlöst omkring på motorvägarna runt staden. Diskussionerna gick fram och tillbaka. De pendlade mellan skräck inför vad som kanske väntade dem alla förr eller senare, och förtjusning över att de kanske väckt myndigheternas uppmärksamhet. Medan de talade med varandra rev de långsamt men bestämt sönder alla anteckningar och utskrifter de hade haft med sig till restaurangen. Information från och om vissa militära superdatorer kopplade till Defense Data Network i USA spreds som snö över motorvägen den sommarnatten.

COMPUTER SECURITY WARNING NOTICE

THIS COMPUTER IS OPERATED BY/FOR THE UNITED STATES GOVERNMENT. UNAUTHORIZED ACCESS TO AND/OR USE OF THIS COMPUTER SYSTEM IS A VIOLATION OF LAW AND PUNISHABLE UNDER THE PROVISIONS OF 18 USC 1029, 18 USC 1030, AND OTHER APPLICABLE STATUTES.

Hacker Attack: Security reported that a Swedish Hacker gained access on 8/5. we assume all TAB passwd

files have been compromised and are taking appropriate steps.

De två allvarliga män som uppenbarade sig något förvrängt genom dörrens titthål morgonen efter restaurangbesöket såg definitivt inte ut som dammsugarförsäljare. Det föreföll även högst otroligt att en nasare skulle komma på besök strax före klockan sju på morgonen. Det fanns bara en rimlig förklaring, och Trigger tyckte inte alls om den. En av männen lutade sig fram och ringde på dörren en gång till. Trigger stod som klistrad med ögat mot dörren. Han vågade inte röra ett finger. Mannen ringde på en tredje gång. Sedan började den andre mannen tafs på postluckan. Trigger hoppad förskräckt bakåt och åt sidan. Luckan öppnades. Någon tittade in. Hans hjärta klapprade, och han hoppades att inte det skulle höras genom dörren.

Luckan stängdes med en smäll. Nu gällde det att arbeta fort. Trigger smög försiktigt tillbaka in i sovrummet och klädde på sig. Han var övertygad om att någon snart skulle börja borra upp dörren. Han packade ner sin bärbara dator i en väska tillsammans med alla anteckningar, disketter och papperslappar han kunde hitta. Den stationära datorn som innehöll basen fick stå kvar. Den var för otymplig att bära med sig.

Sedan var det dags att fly. Vart? Dörren var ju utesluten. Det fick bli balkongvägen. Han kastade ut väskan med datorn som landade med en duns mjukt i rabatten. Det var två våningar ner till marken, men det såg ut som tio. Det fanns inte mycket att välja på. Han svängde sig över räcket. När han öppnade ögonen igen låg han på rygg i ett buskage, ryggen täckt med lera. Det regnade från den morgonmulna himmeln. Ingen tid att förlora. Något omtumlad kom han på fötter och började springa. Tre meter senare vände han och hämtade väskan med datorn. Sedan bar det iväg igen. Medan han sprang funderade han på vart han skulle ta vägen.

GUARDIAN SECURITY
PRODUCTS SECURITY
SYSTEM VERSION 7.311

Please login:

”Du gör det bara värre för dig själv.”

”Sluta driva med mig.”

”Lägg bort den attityden.”

Polisen hade kommit tillbaka morgonen efter. Nu stod de i hans lägenhet och bad att få veta vilket lösenord han använde på sin stationära dator. Den bärbara hade han lämnat hos en vän kvällen innan. När han hade återvänt hem hade dörren till hans stora förvåning fortfarande stått kvar. Han hade gått och lagt sig, men haft svårt att sova. Han anade vad som väntade nästa dag.

”Vi kommer att kunna knäcka den här koden förr eller senare. Om du inte har något att dölja är det väl lika bra att du ger oss koden nu? Jag skämtar inte.”

Den yngre polismannen stirrade honom hela tiden i ögonen medan han pratade. En annan polisman gick omkring till synes planlöst i den ostädade lägenheten och tittade. De var båda civilklädda.

”Jag har ingen lust att ge bort mitt privatliv till er”, svarade Trigger.

”Detta handlar inte om ditt ’privatliv’! Du är ju misstänkt för brott! Och vad sa vi om den där attityden förresten...?”

Trigger bad dem vara försiktiga när de började koppla ur hans utrustning. När de bar bort det mesta han ägde i elektronikväg till en väntande bil erbjöd han sig att hjälpa till. Polisen erbjöd honom handbojor om han inte höll sig undan.

”Är ni fortfarande sura för det här med lösenordet?” frågade han i bilen på väg till polishuset.

”Kan du inte bara vara TYST!?” fräste en av polismännen irriterat.

Trigger kom på sig själv med att tala oavbrutet. Märkligt. Han som sällan brukade öppna munnen överhuvudtaget.

Trigger tillbringade tre timmar på polisstationen. Välkomstkommittén bestod av två poliser från Rikskriminalens databrottsgrupp. Två timmar och femtio minuter av den tiden satt han och fikade i matsalen med dessa. Trigger hade begärt advokat. Denna gjorde sig ingen överdriven brådska. De talade om sport medan de väntade.

Omkring klockan halv elva dök advokaten upp. Han bad rappt att få tala med Trigger i enrum. De visades in på ett kontor. Advokaten undersökte bandspelaren på skrivbordet och konstaterade att den var avstängd.

”Jaha, jaha! Vad gäller detta då?”

Advokaten verkade stressad. Trigger förklarade att det tydligen rörde sig om ett dataintrång på ett universitet.

”Jaha! Har de några bevis?” frågade advokaten.

Trigger skänkte en tacksam tanke till Guardian Security Products och svarade sedan att han inte trodde det.

”Dåsa! Vi nekar allt”, sade han i samma sekund som han våldsamt ryckte upp dörren och nästan vrålade till de väntande poliserna: ”Ni kan komma nu!”

Förhöret tog sin början 10.40.

”Det gäller olaga dataintrång.”

”Min klient förnekar brott!”

Förhöret avslutades efter tio minuter. Polisen lovade att höra av sig. Trigger ångrade bittert att han inte lagt av i tid. Samtidigt var han ganska säker på att det inte skulle gå att skaka fram några bevis mot honom. Polisen fattade ingenting varken om datorer eller hackers. Deras frågor var helt uppåt väggarna, närmast imbecilla, tyckte han. En klen tröst för en paranoid själ. Han lovade sig själv att lägga av - ett löfte han bröt samma kväll.

Ganska säker på att det inte skulle kunna gå att skaka fram bevis var inte samma sak som helt säker. Det fanns ju en liten risk att allt skulle gå rakt åt fanders. Vad skulle hända om Desolator och Trigger blev fällda för sina brott? Böter, antagligen. Ge bort pengar till staten, otrevlig tanke. Vad som gjorde saken än värre var att ingen av dem hade speciellt mycket pengar.

Kontentan var att det var hög tid att förbereda sig inför framtiden. De behövde en god inkomst. Men allra först behövde de en fantastiskt bra idé som skulle leda till den inkomsten. De funderade i några veckor, innan Desolator, tack vare deras senaste undersökningar av telefonnätet, kom på idén med att sälja vissa tjänster som Televerket ännu inte erbjöd sina kunder.

Få människor begrep vad reklambrevet som postades på vissa baser sommaren 1991 egentligen marknadsförde:

Årets erbjudande från SHA: Sveriges billigaste, bästa och enda fungerande ANI-service! Låga kostnader, garanterat resultat, oavsett skyddat nummer eller inte. Möjligheterna är oändliga! Pengarna går oavkortat till SHA:s rättegångsfond! Stöd er lokala hacker, köp vår ANI-service!

ANI är en förkortning för Automatic Number Identification, "nummerpresentatör". I USA hade tjänsten precis introducerats. Det hade talats om att även Televerket skulle erbjuda en sådan tjänst, men först om några år. SHA påstod att de hittat information om den kommande nummerpresentatören på Televerkets interna datanät. Vidare sade det att de även kommit över ritningar på hur man byggde en sådan. Den elektroniska underjorden i Sverige höll på att explodera av avundsjuka och krävde att få ta del av materialet. SHA sade kategoriskt nej; materialet var på tok för känsligt för att hamna i händerna på amatörer.

Fast egentligen var det inte på det viset. Det började med att Desolator på postorder köpte en pryl som automatiskt började spela in telefonsamtal på band så fort luren lyftes. Prylen var kopplad till hans stereo, och vid ett tillfälle märkte han att han hörde röster genom högtalaren innan han hade svarat i telefonen. Vad som gjorde saken ännu märkligare var att han även kunde höra en serie toner som snabbt spelades upp innan telefonen ens ringde. En närmare undersökning avslöjade att tonerna som spelades upp var DTMF-signaler, de signaler som televäxlar tolkar som nummer. Genom att spela upp inspelningen i luren kom han fram till att tonerna var den uppringande personernas telefonnummer. Det verkade som om Televerket var i färd med att testa ett svenskt ANI-system för fullt.

Five Days och Desolator fann det hela mycket underhållande. En tekniskt kunnig vän till Five Days, Context, sade sig vara villig att bygga en apparat som automatiskt och bekvämt presenterade nummer på en display. Eftersom tjänsten fanns i USA hade vissa amerikanska modem redan ett inbyggt chip som kunde tolka signalerna. Context demonterade ett sådant modem, modifierade chippet, skrev ett kort dataprogram och vips var den hemmabyggda presentatören en realitet för ett fåtal.

Men det visade sig dessvärre svårt att sälja tjänsten i önskvärd omfattning. SHA:s rättegångsfond förblev en mager kassakista. Få var intresserade av att stödja sin lokala hacker.

Phreaking 101

På sin nittonde födelsedag fick Five Days en bekväm kontorsstol i present av sina föräldrar. De hade noterat hur han ibland kunde tillbringa upp till tjugo timmar i sträck framför sin dator, och var oroliga för att han skulle skada ryggen. Exakt vad han gjorde hela dagarna och nätterna vid tangentbordet hade de ingen aning om. De brydde sig inte heller. Så länge han inte var ute och drev på gatorna i gäng, drogade eller slog folk på käften var de nöjda.

Telefonen ringde mitt i natten. Five Days kastade av sig täcket innan första signalen tonat bort. Han lyfte luren, men sade ingenting förrän han försäkrat sig om att resten av huset fortfarande sov. Inga steg hördes någonstans. Han tittade på klockan. 2.53. Sedan svarade han. Han anade vad det rörde sig om.

En okänd man frågade försiktigt efter honom på perfekt brittisk engelska.

”Mmrn-hmm?” svarade Five Days.

Ett utmärkt svar; positivt, men utan att därmed erkänna någonting.

”Det är Cobra från London.”

Ingen han hade hört talas om.

”Vad gäller saken?”

Vi har en liten telefonkonferens. Någon gav mig ditt nummer, vet inte riktigt vem. Har för mig att han var från Brasilien. Håller på att ringa upp så många som möjligt. Vill du vara med? Tänkte väl det. När jag släpper in dig, tala om vem du är och var du kommer från.”

Det knäppte till och blev tyst i luren. Några sekunder senare uppenbarade sig en kaotisk folksamling.

... tror han åkte fast igår, eller så är han på semester... om någon vill ha kort, Sprint eller AT&T, så kan ni ringa... det är bara en ren jävla lögn att FBI skulle samarbeta med Dare Devil Show, jag känner ju honom, han skulle aldrig tjalla... vad är det för idiot som snackar franska hela tiden? ... är Game Force här? Hallå? ... vill du vara vänlig och ringa upp Intruder, hans nummer är... snackar han skit om mig igen cardar jag ett ton gödsel eller nåt till hans hem...

Det var säkert över tio personer på linjen. Alla talade engelska, med mer eller mindre lyckade accenter. Five Days sa vem han var. Ingen reagerade till en början, utan fortsatte med sina olika konversationer. Han funderade om någon verkligen hade hört honom.

Sedan urskilde han i myllret av röster en vag stämma.

”Ah! Five Days, Swedish Hackers Association, yes?”

Det visade sig mycket riktigt vara en kille från Brasilien, Xenophon. Five Days hade lärt känna honom för ett par månader sedan.

”Jag fick ditt band!” utropade Xenophon, det lät som en viskning i sorlet. ”Mycket bra! Trodde inte att Geto Boys lät på det viset... klart suverän rap. Skickar dig ett blandband... lite allt möjligt i veckan... jag tror du kommer att uppskatta... har du hört... skickar med det också... grattis på födelsedagen förresten...”

Det var inte lätt att höra allt som sades. Linjen var överbefolkad, personer talade usel engelska och kom dessutom från andra sidan jorden vilket medförde att fördröjningen var upp till två sekunder. Förutsättningarna kunde varit bättre. Men de fick duga. De diskuterade musik ett tag till. Five Days för flyttade sig från skrivbordet tillbaka till sängen. Han lade sig under täcket med luren i handen.

Cobra dök titt som tätt in på linjen och frågade om någon ville att han skulle ringa upp någon. Five Days funderade på att be honom ringa Desolator, men uteslöt det eftersom

han misstänkte att det fanns en god chans att hans föräldrar svarade istället. Klockan närmade sig fyra på morgonen. Trigger skulle arbeta nästa dag. Lika bra att låta honom sova.

”Hur är scenen i Sverige?” frågade Xenophon.

”Usel. Finns ingen elit alls. Förutom oss då. Dessutom springer snuten omkring överallt och gör livet surt för en. För att inte tala om alla dessa operatörer... ingen känsla för humor...”

Det lät som Xenophon skrattade.

”Du skulle bo här istället. Rena anarkin. Polisen är upptagna med att springa efter uteliggare och slå dem på käften. Går man inte utanför dörren är man säker... scenen är liten... säker. Hacker överallt i hela världen, spelar ingen roll om dom spårar mig... ringer dom snuten lägger dom bara på luren... militärpolisen grillar oliktankande på spett hela dagarna, haha. Rena paradiset... sant.”

De snackade vidare ett tag. Five Days tyckte inte alls det lät som ett paradiset. Vad skulle det vara för kul med att hacka om det inte fanns en liten risk att åka dit? Xenophon upplyste honom om att det visst fanns en risk att åka dit, men att den var otroligt liten. Fast skulle det hända någonting skulle det nog ske ordentligt. Han siade om förhör med el som påtryckningsmedel. ’År ju rena cirkusen här. Visste regeringen att jag gör det jag gör skulle de skjuta mig... Jag hörde förresten att ni hade åkt dit?”

”Trigger och Desolator har åkt fast, ja. Inte jag. Jag är betydligt försiktigare.”

”Vad blir det av det då? Fängelse?”

”Ingenting, antagligen.”

Efter ett tag lämnade de den myndighetsbetonade konversationen och gick de över till att tala om användarkonton i istället. Xenophon ville byta till sig ett par konton i USA mot lika många i Sverige. Five Days hade redan tillgång till de platser Xenophon hade hackat, så det blev ingen affär. Någon annan lade sig i och erbjöd ett dussin Mastercard-nummer mot kontona, men Xenophon hävdade att han redan badade i kort.

Samtalet avslutades en kvart senare.

”Jag måste dra nu”, sa brasilianaren, ”men vi hörs senare. Skicka ett mail och berätta hur det gick med dina försök på den där AS400-maskinen i... ja, var det nu var. Ha de bra, ta det försiktigt, var paranoid, du har säkert gjort något dumt... hälsa Trigger..”

Rösten dog bort.

Konferensen fortsatte med oförminskad styrka. Så fort någon lade på luren ersattes denne med en ny. Five Days lyssnade vidare. Frågan om vem som var den största hackern genom tiderna kom på tal. Någon lade sin röst på den amerikanska gruppen Legion of Doom, en annan menade att det måste vara uppfinnaren av Apple-datorn, Steve Wozniack, en tredje föredrog vetenskapsmannen Nikola Tesla som utförde spektakulära experiment med elektricitet vid seklets början. Resten av samtalen var ganska ointressanta, talade om personer och saker han inte riktigt kände till, verkade som lokala företeelser någonstans, och...

Det bultade på dörren. Hans mor slet upp den och tjöt: ”Det är massa människor som talar i min telefon! En hel hop! Jag begriper inte ens vad dom säger! Dom försvinner inte hur jag än gör! Vad är det som står på!”

Five Days hörde yrvaket hur luren väsnades under täcket. Han hade somnat. Klockan var halv åtta. Konferensen pågick tydligen fortfarande.

”Öh... nog bara nåt tillfälligt fel...” sludrade han trött.

Han hoppades att modern inte skulle se att telefonkabeln gick över golvet och in under täcket. ”Försök igen, är nog borta nu föreslog han för att få henne att lämna rummet.

”Jag begriper inte!” murrade hon och travade iväg för att se efter om det skett någon förändring. Five Days kastade sig ur sängen och lade på luren. Han hann precis. ”Nu fungerar det!” ropade hon från hallen med en uppmaning om att han borde skynda sig till skolan.

Han andades ut. Senare på kvällen efter han hade kommit hem skulle han ta upp den gamla diskussionen med att få en egen telefonlina indragen i huset. Det skulle bespara honom, och resten av familjen för den delen, mycket besvär.

Han gick till skolan och satt där i sju långa timmar utan att egentligen göra någonting alls. Lärarna malde på om ointressanta företeelser runt om i världen. Han lyckades rädda många av sina betyg genom att ständigt sitta och anteckna under lektionerna, något lärarna misstog för att han faktiskt skrev ner det de sa. Men han antecknade helt andra saker. Skolan var bara en dödtid i väntan på att få komma hem och fortsätta med det enda som var riktigt intressant i livet.

När han kom hem på fredagseftermiddagen hade hans far redan satt igång med groggarna. Han beslöt sig för att skjuta upp samtalet om en egen telefonlina till ett annat tillfälle. Han läste in sig på rummet och satte sig ner vid datorn i några timmar tills det blivit sent på kvällen. Fadern hade slocknat i soffan. modern hade gått och lagt sig. De hade grålat i vanlig ordning. Han var glad att han slapp delta i familjekontroverserna. Det var dags att ta en uppfriskande skogspromenad, ett trevligt sätt att fly hemmets vrå. Han klädde sig i svarta jeans och en mörk jacka, tog med sig en packad bag och försvann ensam ut i sommarnatten. Skogen hägrade.

Han vandrade länge fram och tillbaka genom den öde naturen i jakt på det han letade efter. Det dröjde inte länge innan han fann det. En telefonstolpe var perfekt placerad. Han öppnade väskan och fiskade upp ett par klätterskor. De hade stulits ur en televerksbil av några bekanta till honom för några veckor sedan. Han var inte speciellt van vid att använda dem, men lyckades efter ett par tafatta försök ta sig upp till toppen av stolpen. Mygg konsumerade friskt blod från hans panna och hals medan han koncentrerade sig på att koppla in en kabel på någon okänd persons linje. När allt var klart klättrade han försiktigt ner, stoppade tillbaka skorna i väskan, tog fram en liten telefon och kopplade ihop den med kabeln.

Sedan var det bara att ringa. Han lutade sig mot stolpen och slog det första numret. Destinationen var en polare från Tyskland.

”Hi, it’s Five Days from Sweden..”

Tysken blev inte alls glad.

’Är du inte klok? Vad håller du på med egentligen? Någon svensk snut ringde hit häromdagen, morsan svarade, vafan skulle jag säga, de undrade om jag av en händelse kände någon i Sverige’. ’Någon’, undrar VERKLIGEN vem det kan vara, hade ringt för flera tusen på någons telefon och bland annat en hel del till mig. Nej, jag sa ingenting, hälsade honom att jag knappt visste var Schweden låg någonstans. Du kan väl vara lite mer diskret i framtiden. Förresten, öh, hur ringer du nu? Kom inte och säg..”

Telefonsystem är liksom datasystemen skapade av människohand och därmed behäftade med vissa fel och brister. Den som känner till dessa kan med lätthet manipulera tekniken, för att kunna telefonera gratis eller göra andra saker, ägna sig åt phreaking (phone-breaking) kort sagt.

Phreakingens era kom igång på allvar i samband med att en person vid namn John Draper greps i början av 70-talet. Han åtalades för att vid upprepade tillfällen lurat olika telefonbolag i USA, framförallt MA Bell, från sitt hem. Ingen hade tidigare hört talas om något liknande. Draper framstod som ett tekniskt geni. Det var naturligtvis en överdrift. Drapers karriär som telefonbedragare började av en ren slump. 1968 ringde

telefonen i hans hem. Det var en felringning. Draper, som inte hade något bättre för sig, började intervjua personen i andra änden av linjen om vad han sysslade med i vanliga fall. Det visade sig att han var blind, och hans största intresse i livet var telefonsystem. Felringningen var ett resultat av att han "letade efter intressanta nummer". Draper tyckte att personen inte verkade riktigt klok. Vem i herrans namn kunde intressera sig för något så ointressant som telefoner? Den blinde förklarade att det fanns en liten grupp människor som inte gjorde något annat på fritiden än roa sig med att testa telefonsystemens olika funktioner. Han gav Draper ett nummer han kunde ringa, som ledde till den gruppen. Draper ringde och hamnade mitt i ett gruppsamtal, där folk diskuterade saker som för honom var rena grekiskan. Han blev mycket nyfiken. Han sökte upp den blinde för att få saker och ting förklarade för sig. Mötet blev en omvälvande upplevelse för Draper. Den blinde ägde en märklig liten apparat som med hjälp av ljud manipulerade telefonväxlar och gjorde det möjligt att ringa gratis, koppla ihop olika nummer, passera spärrar och ett tjug andra funktioner. Draper fick lära sig att telefonväxlar kommunicerar mellan varandra med hjälp av signaler, och att den som känner till och kan tolka dessa signaler kan skaffa sig full kontroll över ett telefonsystem. En slags hobby, förklarade den blinde.

Draper fastnade direkt för "hobbyn" och hängav sig åt den med största förtjusning. Han skaffade sig handlet Cap'n Crunch efter ett flingpaket från 60-talet med samma namn. Just det flingpaketet levererades med en liten visselpipa. Tejpades det tredje hålet på pipan ihop avgav den en perfekt 2600 Hz ton, vilket var just den ton som behövdes för att knäcka vissa delar av MA Bells system. Hans brinnande intresse medförde att han greps och åtalades 1972. Händelsen uppmärksammades över hela USA och ledde till en storm av telefonbedrägerier. De har sedan dess inte avtagit i styrka.

I häktet försökte en gangster bilda ett blåboxbolag med Draper, som avböjde och fick tänderna inslagna som tack. Han ville inte befatta sig med maffian. Däremot lärde han med nöje ut teknikerna till vad han betecknade som "anarkistiska aktivister. Plötsligt blev telefonbedrägeri ett politiskt verktyg för vissa grupperingar. En del av 70-talets phreakers menade att eftersom världen var sammankopplad via telefoner borde alla människor få utnyttja dem hur de ville. De var fullt medvetna om att de bröt mot lagen när de telefonerade gratis, men om lagen var så konstituerad att den förhindrade människor runt om i världen att tala med varandra hade lagen fel. Social kommunikation över gränserna skedde traditionellt med vapen i hand, något som phreakarna irriterade sig på; flera av dem var mer eller mindre engagerade i den pacifistiska hippierörelsen. Telefoner gjorde att människor kunde lösa sina kontroverser med hjälp av den metod som hippies föredrog: samtal. De som försökte stoppa en sådan utveckling var deras fiender, det vill säga telefonbolagen och rättsväsendet.

Efter hand smälte hacking- och phreakingkulturen samman. Det fanns flera anledningar till en sådan symbios. Dels var även datanätverken medel till kommunikation. Dels ville många hackers kunna ringa gratis, eftersom det skulle hjälpa dem att billigt komma åt system i andra delar av världen. Dåtidens underjordiska telefontechniker lade många av de principiella grunder som vissa av dagens hackers och phreakers hänvisar till när de finner det lämpligt eller tvunget att intellektuellt rättfärdiga sin verksamhet - "all information vill vara fri" eller "inget får hindra människor från att kommunicera".

Att med hjälp av olika toner manipulera och överlista televäxlar kallas traditionellt blue boxing efter den färg Drapers blinde vän hade på sin apparat för ändamålet. I

början av 90-talet fick den gamla boxtekniken en renässans i Sverige och övriga världen. Det var nämligen inte längre nödvändigt att bygga en komplicerad apparat för ändamålet. Enkla program till hemdatorer kunde utföra operationen lika bra. Dessa hade länge varit förbehållna en mindre samling personer, men spreds vid den tiden över jorden i en mycket stor omfattning. Telefonbolag lurades på löpande band. Det gick så långt att en del trodde det var tillåtet eftersom det var så trivialt. Programmen såldes till och med på annons i vissa tidningar tills myndigheterna med önskvärd tydlighet förklarade att det faktiskt var olagligt.

Boxbedrägeriet var elementärt men innebar vissa nackdelar. De växlar som gick att lura med tekniken återfanns mestadels i avlägsna u-länder, dit de moderna telefonsystemen ännu inte nått. Att telefonera via ett sådant land medförde oönskade fördröjningar i överföringen. Det var därför betydligt bättre att använda sig av andra tekniker om man ville ha felfria linjer att ringa på.

Det bästa alternativet till boxing var tele-carding. Telefonbolag som AT&T och Sprint i USA accepterade gladeligen kreditkort som betalningsmedel för samtal. Det var inte nödvändigt att stjäla och använda andras kortnummer. Ett program till en dator kunde räkna ut skenbart existerande kort som gick lika bra. Ändrade rutiner hos bolagen innebar dock att den möjligheten snabbt försvann. Istället började äkta, existerande kort spridas. Det var nämligen inga större problem att få reda på någon annans kortnummer. Folk var i allmänhet ganska ouppmärksamma. Ett populärt sätt att komma över nummer var genom att trasha, söka igenom sopkorgar på stora varuhus där en mängd kopior av kvitton förvarades. Det var bara att fiska upp en bunt så bjöds det på kort för flera månader framöver. Bolagen ändrade efterhand sina rutiner och införde speciella kort som var omöjliga att räkna ut och dessutom inte lämnade några kvitton. Det hjälpte föga. Trots varningar uppgav naiva kunder sina privata nummer inför okända personer. Det räckte med att en myndig röst via telefonen krävde att "i kontrollsyfte" få ta del av deras nummer. En ihärdig bedragare kunde på en dag komma över hundratals koder, som sedan spreds, såldes eller byttes. Fungerade inte den varianten gick det även att hacka sig in i datorer som förvarade uppgifter om kundernas koder. Ingenstans gick det att hålla något säkert. Tele- och försäkringsbolagen kunde hålla sig för skratt: samtalskostnaderna uppgick på nolltid till rena fantasisummorna; ett och samma kort kunde under en begränsad period användas av tusentals personer över hela världen.

Räckte ändå ingen av de ovanstående möjligheterna fanns och finns det dussintals fler. Inget bolag, ingen växel eller automat går säker, någonstans. Ändrade rutiner medför bara mer avancerade former av bedrägerier. Allt och alla som går att lura, luras. Stackars Graham Bell vänder sig säkert i graven vid varje nytt påhitt. Det idiotsäkra telefonsystemet är ännu inte uppfunnet.

Trots alla dessa bekväma möjligheter till att ringa gratis i hemmets lugna vrå föredrog Five Days ibland metoden att ge sig ut i skogen och utföra lite kroppsliga övningar på stolpar. Det var inte tillräckligt spännande att bara sitta hemma. Ute i skogen var det mer riskfyllt. Man visste aldrig vad som kunde hända.

no risk no fun

Trasha

Explosionen skakade nästan sönder rutorna i radhusområdet.

Imponerande"

"Utsökt."

"Tror du han överlevde?"

Desolator och Trigger spanade i mörkret mot den lilla skogsdunge där Five Days för någon minut sedan raskt hade promenerat in med ett järnrör fyllt med nitrerad cellulosa, vanlig bomull som badats i en blandning av svavel- och salpetersyra. De kunde vagt urskilja hur rök långsamt började leta sig ut på gatan. Ljus började tändas i husen runt omkring dem.

Va äre som händer?” skrek någon förvirrat från ett fönster.

”Polisen. Stanna inomhus” skrek Desolator tillbaka.

Fönstret smälde igen.

”Klassisk social engineering i dess mest kliniska form”, kommenterade Trigger.

Five Days raggade ut på gatan. Han såg inte skadad ut. Mest förvirrad.

Vilken smäll! Ni skulle ha sett...”

Efter några kommentarer om laddningens effekt travade de kvickt tillbaka till Triggers lägenhet. Polisen skulle troligen anlända vilken minut som helst. Det var onödigt att ge dem en chans.

De tre hade återigen träffats i Stockholm för att ha en liten intern sammankomst. De hade klarat av det obligatoriska restaurangbesöket och roade sig nu med andra saker. SHA var som många av sina gelikar en grupp som enligt sina protokoll, klistermärken och uttalanden ägnade sig åt ”h/p/a” hacking, phreaking och anarchy - det sistnämnda begreppet en sysselsättning som företrädesvis handlade om praktisk verksamhet som inte krävde ett tangentbord, exempelvis konstruera och spränga hemmagjorda bomber. Five Days hade alltid haft en dragning åt de praktiskt anarkistiska delarna. Hans favorithobby förutom datorer var att konstruera diverse sprängämnen. Han kunde tillbringa flera timmar om nätterna letande efter företag som oförsiktigt förvarade sina gastuber utomhus. Kemiska preparat köpte han i vanliga butiker och järnaffärer, eller beställde från återförsäljare genom att uppge sig vara gymnasielärare. Utan skyddsglasögon eller överdrivet stor medvetenhet om säkerhetsföreskrifter blandade han ihop djävulusiska brygder i garaget.

Medan de småsprang genom natten på väg till lägenheten mindes Desolator en artikel han hade sett. ”Jag såg i kvällstidningen att nån hade sprängt sig i bitar efter att ha blandat rött fosforkrut. Han hade fått tag i receptet via ’ett dataprogram’. De quotade några rader ur det. Det såg precis ut som om han hade fått tag på PyroTimes-demot. Vare inte du som gav ut den?”

Han frågade Five Days.

”Mja, jag samlade bara texterna. Från olika baser i USA. Men det roligaste tog jag från en lärobok i kemi. Sen var det Tech-Tech i Double Helix Crew som kodade ihop det till Amigan. Fattar ni, dom sände till och med skiten på Sky News, bara någon månad efter vi hade skickat ut det. Nåt ljushuvud till engelsman lyckades med konststycket att blåsa bort sitt eget huvud och bränna ner sina föräldrars hus. Black Devil, han från Liverpool, ringde och sa att han hade sett det. Som vanligt anfördes den slitna ursakten ’det självantände’ som förklaring.”

”Jag begriper... inte... varför amatörer... ägnar sig... åt sånt dom inte begriper...” inflikade Trigger mellan tunga flämtningar.

”... dessutom skrev ett vapenföretag, Pang-Olsson eller vad dom nu hette, till Tech-Tech (den blåste fan hade ju lagt med sin egen adress!) och hotade med att dom skulle stämma röven av honom ~ ja dom uttryckte ju sig inte på DET viset precis - om han inte tog bort information om deras verksamhet från tidningen. Dom påstod att dom var ett seriöst företag. Hur kan ett företag som heter ’Pang-Olsson’ vara seriöst? Han lovade att han skulle göra det. Dom nöjde sig tydligen med det svaret. Det var ju tur att dom inte begrep att den redan var spridd över hela jordklotet. Men det absolut

pinsammaste var nog när en gammal kärring ringde (ja, han hade lagt med sitt telefonnummer också) och frågade 'vet din mamma om att du ägnar dig åt sådan här sjuk terrorverksamhet'. Det var bara ren tur att det var han själv som svarade när hon ringde. Hade hans morsa fått reda på det hade hon personligen stampat sönder alla hans grejer."

"Vad sa han då?" frågade Desolator.

"Att han inte hade en aning om vem som hade satt ut hans namn i en sådan oanständig tidning. Att det måste vara en konspiration som kanske kunde kopplas till att han var dagligen utsatt för svår mobbing på skolan. Jag tror han avslutade samtalet med 'Gud vare med dig' eller nåt för att understryka hur oskyldig han var."

De nådde fram utan besvär. Ingen polisbil hade syns till. De ägnade resten av natten åt att se filmer på video. Five Days somnade i soffan, Trigger använde sin säng. Desolator åkte hem en kort sväng för att återvända på eftermiddagen. Nästa dag grillade de köttbitar ute på gården, omringade av den tristess som bara grå höghus i en förort kan föra fram. Sommarhettan tryckte. Solen var obarmhärtig. Rykten om deras lilla sammanträde hade spritt sig lite varstans. Folk som rörde sig kring gruppen på baser och nät dök upp lite då och då för att få träffa dem i verkligheten. Five Days berättade med nöje om deras lilla tilltag dagen innan. Få var imponerade. De ville snacka om andra saker, framförallt hacking. Men SHA var noga med att hålla sig diskreta. De ansåg sig vara Sveriges bästa illegala datagurus. Det passar sig inte för sådana att utföra tjänster åt den digitala pöbeln.

En radio med P3 stod och skrek i bakgrunden. Desolator störde sig på musikkalet från Sveriges Radio: "Dom spelar ju bara massa skräp på radion nuförtiden!"

"Tycker det är helt okej musik", sade Five Days.

"Hur kan du lyssna på den där rapskiten? Nej, man borde som sagt var ändra så att man fick höra precis det man ville..."

DayTime PLAYLIST ALLOCATION REPORT

:253 slots successfully filled out of 253 (100.0%)

Saturday 15.00 Patn: A

Slot: 1 -

2 A PLEASE DON'T GO (RADIO MIX) DOUBLE YOU

Medium Soul/Di Male 90S Groovy Daytime

3 -

4 B WHAT IS THIS SERGIO MENDES

Medium SOU/Di Female 90S Groovy Daytime

5 -

6 -

.... men å andra sidan är det nog ingen lyckad idé, egentligen. Det skulle märkas på en gång, sen var man direkt av med den guldkopplingen. Fast tänk dig känslan om Es geburt einer Nation med Laibach skulle börja spela strax efter nyheterna. Folk skulle nog fundera på vad som hänt, he he."

Diskussionerna flöt vidare. Five Days frågade sig hur mycket man var tvungen att betala för en svart kostym. Han funderade på att börja klä sig mer "passande". Desolator skrävade om incidenten på Tekniska Högskolan. De skulle inte kunna skaka fram några bevis mot dem. Något som talade för det var att ingenting hände. Månader hade passerat sedan händelsen utan tillstymmelse till åtal. Trigger sade inte mycket. Han avskydde att göra alltför stort väsen av sig.

Vad är det som händer? Det är inte längre som förr. Desolator verkar inte bry sig om att vi har åkt dit. Men han är ju som han är... Five Days fattar inte vilken tur han har haft. Lyckliga jävel. Jag fattar inte vad det är med mig. Det är som om någon lagt ett filter över tillvaron. Ena dagen var allt klart och ljust, som på räls. Nu finns det något extra, en liten detalj, en mörk fläck, som bara växer och växer ju mer jag stirrar på den. Om jag bara kunde paketera ihop den och skicka iväg den, som om ingenting egentligen hade hänt. Det är inte som förr, fan också. Kan det inte bara vara som förut. Om jag bara kunde göra mig av med den här gnagande känslan. Det ligger säkert folk i buskarna och fotograferar oss just nu. Eller kanske inte. Eller kanske. Allt detta ständiga prat. Varför måste allting vara så märkvärdigt? SHA hit och SHA dit, bla bla bla bla bla. I vilken riktning är vi på väg nu? Är vi på väg uppåt eller neråt? Bra, dåligt, svart, vitt - om det ändå kunde vara så enkelt allting omkring mig envisas med att vara så förbannat grått. Om jag bara hade en tidsmaskin. Jag behöver bara en enda resa, en kort sådan. Några detaljer behöver ställas till rätta. Sedan skulle allting vara som förr igen. Jag fattar inte vad det är som händer. Fast egentligen är det ju ingenting som händer. Skit samma.

Dagen passerade och natten föll återigen. Trigger hämtade upp Desolator och Five Days runt midnatt i en bil han hade lånat från sitt jobb. Medan bilen rusade igenom Stockholms förorter på väg till en plats i Spånga diskuterade Five Days och Desolator möjligheterna att stänga av hela Sveriges posttrafik på Internet. I teorin skulle deras plan fungera. Det handlade om att skicka ut enorma brev från omsorgsfullt utvalda platser. De olika elektroniska postcentralerna skulle bli så överbelastade att de till slut skulle krascha. Om de sen tänkte genomföra det i praktiken var en annan fråga. Om någon försökte jävlas kanske det var en lämplig styrkedemonstration. Desolator nämnde att han tyckte Televerket borde få sig en släng av slevan, det var ju de som hade hjälp till att övervaka Triggers telefonlina innan han åkte dit.

Efter en kvart kom de fram. De klev ur bilen och tittade sig omkring i sommarnatten. De hade parkerat på en öde parkeringsplats mitt inne i ett industriområde. Runt omkring dem tonade diverse byggnader upp sig, upplysta av kalla strålkastare och allehanda neonskyltar.

Desolator recenserade byggnadernas containrar.

"Nej, inte här... inte här heller... nej, nej..."

Till slut hittade de rätt. Desolator ville inte skita ner sin kavaj. Trigger satt kvar och höll utkik i bilen. Det fick bli Five Days som hoppade ner bland soporna och trasha efter bästa förmåga. Han landade med ett slaskande ljud. Han hade kört foten rakt igenom en påse med hushållsavfall. Stanken var outhärdlig.

"Fan, dom har ju riktig skit här också... åh, gud vad äckligt, vad är det för fel att bara ha metall och papper?"

Det var en retorisk fråga och Desolator svarade inte heller. Five Days började böka.

"Skräp, skräp, skräp, skräp, skräp..."

Soppåsarna yrde omkring.

"Fel skräp, mer skräp... aha!"

Han klättrade vigt över kanten och hoppade ner till Desolator.

"Här har vi det vi söker..."

Han förevisade en tilltagen bunt solkiga papper, nedstuvade i en papperspåse. Det var svårt att utläsa vad exakt som stod på dem. Med lite ansträngning såg Desolator att det nog var vad de hade letat efter. De rusade tillbaka till bilen. Trigger startade och slirade iväg genom natten. Bakom sig lämnade de ett stort företag de sedan lång tid tillbaka varit intresserade av. Med sig hade de lämplig information, vilket kanske skulle komma väl till pass senare.

De ägnade en stor del av den resterande natten åt att ringa vänner runt om i världen från olika kopplingskåp. Som avslutning kopplade de samman några av dem till en telefonkonferens innan de åkte hem till Trigger. De gick igenom de massiva högarna med papper Five Days grävt fram ur containern. Skräpet förtäljde en hel del: uppgifter om ingående linjer, teknik, anställda, kunder, med mycket mera.

Tidigt morgonen efter åkte Five Days hem. Desolator fann pyrotekniken han hade introducerat intressant. Även om man inte tyckte om saker som small öppnades ju en dörr till andra möjligheter. Desolator och en vän som hade dykt upp på eftermiddagen hemma hos Trigger beslöt sig för att göra ett försök. De letade igenom den omfattande fillistan under ämnet "Terror dome" på Triggers bas som stod och surrade i ett hörn.

LOCKSITXT	Zen and the art of Lock Picking
LOCKSCLU TT	he science of picking locks
EXPMANS.TXT	More fun stuff for fun terrorists
EXPMAN6.TXT	SMokebornb
GENERALE.TXT	Explosives
HBOMB.TXT	Making an Atom bomb
KRUT.TXT	En txt om hur man tillverkar svartkrut.
MILTEXPLYXT	Military explosives info
RECEPT3.TXT	Många recept på pyrotekniska blandningar
SPRAENG.TXT	Nitroglycerin och sprängdeg
BOTER.UT	Hur man slipper betala parkerings Böter
FAKEID.TXT	Hur man fixar ett falskt idkort
LO L-01 3. TXT	An all purpose Car-theft guide
PICKCAR.TXT	Getting into cars the easy way
RADARWRK.UT	HOW traffic radars works
A0A4.UT	HOW to make your own poison

Av de tusentals texter som fanns valde de en som beskrev grunderna i något som kallades "Kemi i Teori Och Praktik Eller Helt Enkelt Hur Man Gör Omåttligt Roliga Prylar Som Säger Pang" Texten innehöll ett tjog olika recept. Författaren varnade dem som "bara var begåvade med en halv hjärna" att de inte borde försöka sig på att blanda ihop mixturerna. Första försöket skulle bli en enkel rökbomb. Ingredienserna hittade de i Triggers köksskåp. Ämnena skulle blandas, smältas i en kastrull och fördelas till små kakor. Mycket enkelt. Det första steget gick som på räls. Det andra spårade ur. Sörjan som skulle stelna till kakor fattade eld. Värmen var för hög.

Desolator gick ut till vardagsrummet där Trigger satt och åt chips och tittade på video.

"Det gick lite snett."

Han följdes av ett böljande vitt moln rök som började sprida sig ut från köket. Trigger rörde inte blicken från filmen. ... vad?"

"Det tog eld."

Trigger vände sig om. Han såg röken som försiktigt började invadera de övriga delarna av lägenheten. "Vad i helvete har ni gjort? Idioter! Släck! SLÄCK!"

Han reste sig upp och knuffade våldsamt Desolator tillbaka in i det förgiftade köket. "Släck!"

Desolator trevade sig igenom röken tills han hittade den brinnande kastrullen. Att använda vatten blev det inte tal om. Då skulle hela brygden explodera. Att hitta något lock för att lägga på kastrullen var omöjligt i dimman. Dessutom började hela lägenheten att fyllas. Något måste göras. Han öppnade ett fönster och slängde ut infernot. Kastrullen landade med en smäll på marken, missade en äldre man som var ute med sin hund med en halvmeter. Hunden fick frispel, slet sig från kopplet och

rusade ylande iväg. Mannen tittade förvånat efter sin flyende hund. Sedan på kastrullen. Slutligen på Desolator två våningar upp som desperat försökte komma på någon acceptabel ursäkt medan en gormande Trigger slet upp alla fönster.

”Popcornen... exploderade.”

Mannen studerade hur rök bolmade ut ur lägenheten. Sedan skakade han långsamt på huvudet och gav sig iväg efter sin chockade hund. Givetvis ringde telefonen mitt i kalabaliken. Det var Triggers mor som hörde av sig till och ställde de obligatoriska frågorna. ”Mår du bra? - javisst! Äter du ordentligt? - jo! Jo! Går det bra på jobbet? Det är lugnt! ... är väldigt, väldigt upptagen just nu, ha det bra, hälsa farsan!”

Det tog resten av dagen att vädra ur lägenheten. Sedan föreslog Desolator till synes oberörd av det inträffade att de skulle kila ner och köpa lite syrur från den lokala järnhandeln och försöka sig på att blanda ihop RDX eller trotyl istället. Både Trigger och Desolators vän betackade sig. Det räckte för idag med katastrofer. Man kunde ju inte vara expert på alla områden.

De ägnade istället några timmar åt att sammanställa statistik över den aktivitet de begrep sig på lite bättre. Resultatet svindlade. Gruppen hade full tillgång till 34.056 användarkonton fördelade på 1403 system över hela världen. Antal system som samtidigt höll på att matchas lösenord till: 28.616, innehållande 358.852 olika konton. Av dessa skulle en övervägande majoritet vara knäckta inom ett par månader. Och det var bara enligt de listor Desolator hade haft med sig. Antalet dolda program som övervakade postsystem och allmän nätverkstrafik på diverse ställen: över 100. De effektivaste övervakade tillsammans mer än hälften av all in- och utgående trafik på Internet till och från Sverige.

Kaosklubben

I slutet av 1985 samlades cirka fyrahundra tyska tonårspojkar på en ungdomsgård strax utanför Hamburg för att delta i Chaos Communication Congress. Som så brukligt var utbyttes kopior av program. Tekniker för att hacka diskuterades flitigt.

En av deltagarna stack ut ur mängden. Han var betydligt äldre än de flesta av besökarna, välklädd och talade bombastiskt och självsäkert som en gammal kvarleva från Röda Arméfraktionen, om att hackers borde sluta med att springa runt och leka katt och råtta med operatörer. Det gav ingenting, ansåg han. Det var bara nonsens. Med rätt sorts virus kan en enda hacker hålla ett stort företag i schack. Hot, utpressning, kontroll. Allt är möjligt för den som kan - och vågar. Många av deltagarna på kongressen skulle kunna leva gott på sina kunskaper. De är tillsammans farligare än alla atombomber i hela världen. Men de kastar bort sina potentialer på trams, menade han.

Många lyssnade intresserat. Flera av dem hade länge hackat runt om i världen, men aldrig hittat det lilla extra i tillvaron. Den bombastiske mannen fick dem att förstå vilka möjligheter de egentligen besatt. Vilken makt det skulle kunna ge dem. Fem av personerna på kongressen beslöt sig för att tillsammans bilda en hackergrupp, Chaos Computer Club. Deras paroll var "hacking is just for fun" - inga politiska motiv, inga ekonomiska. Den principen höll inte för evigt.

Gruppen höll privata möten på olika krogar i Hannover. De började försiktigt diskutera möjligheterna till att tjäna pengar på sina aktiviteter. Det spända politiska tillstånd som rådde i Mellaneuropa innebar en uppsjö av möjligheter - för den som vågade. 1986 beslöt de sig för att sätta igång på allvar. De skaffade sig en kontakt inom KGB och utlovade att skaffa all information ryssarna kunde tänkas behöva. "Project Equalizer" tog sin början. Belöningarna blev bra. För de första leveranserna av material från olika datorer runt om i världen inkasserades nästan en halv miljon kronor. Ungdomarna levde ståndsmässigt. Mycket spenderades på droger, allt från hasch till kokain.

Deras favorittillhåll på nätet var en stordator vid internationella kärnforskningsinstitutet CERN i Geneve. Via den reste de vidare till önskade destinationer. Alltför många användare var uppkopplade till stordatorn, chansen att bli upptäckt var minimal. Alltför få operatörerna försökte ständigt upptäcka och göra sig av med hackarnas bakdörrar. Inget hjälpte. Chaos var ständigt ett steg före.

De fick efter en tids arbete tillgång till en egen stordator i Berlin vars huvudsakliga syfte var att knäcka tunga krypteringar av den sorten USA:s militär använde. Med hjälp av den försökte gruppen slutligen nå uppgifter om USA:s topphemliga rymdförsvaret, SDI. Men de hade blivit observerade. Sedan länge bevakades deras aktiviteter av FBI. En fälla gillrades. Medan gruppen rotade runt i en avskärmad dator som de trodde innehöll hemlig information spårade amerikanerna uppkopplingen till Västtyskland.

De medlemmar i Chaos Computer Club som var kopplade till Project Equalizer greps 1989 efter nästan tre år i ryssarnas tjänst. Några av dem hävdade att de blivit lurade. De hade ingen aning om att den information de hittade skulle säljas vidare. Varför de rörde sig med så mycket pengar hade de svårare att förklara.

Rättegången tog sin början våren 1990 och pågick i ett par veckor. Spionaffären kallades av vissa den största i Västtyskland efter Willy Brandt på 70-talet. Samtliga dömdes för spioneri, men klarade sig relativt lindrigt undan med böter och villkorliga fängelsedomar. Av två huvudvittnen som aktivt deltagit i Equalizer infann sig endast

ett vid förhandlingarna. Den andre var död. Enligt polisrapporten rörde det sig om självmord. Den 23-årige ynglingen hade i drogpåverkat tillstånd tömt sin bils reservdunk över sig själv och tänt på. Hans förkolnade lik hittades av en lantbrukare på en skogsväg mellan Hannover och gränsen till Östtyskland.

Sverige, April, 1992. Restaurang Papagallo var för ovanlighetens skull full med folk, men Trigger och Five Days hade inget emot att vänta på att ett bord skulle bli ledigt. Medan de väntade vid klädhängarna dök en kypare upp. Han kände igen dem och hälsade glatt. De båda kände sig något besvärade över det vänliga mottagandet. Var det något på gång? Hade polisen varit där och bett honom att vara extra vänlig för att de skulle känna sig säkra? Var lokalen späckad med mikrofoner, kameror och poliser? Såg inte gubben som satt vid fönstret ut som en paparazzo i statens tjänst?

Five Days befann sig i Stockholm eftersom han hade varit på en anställningsintervju. Efter gymnasiet hade han börjat jobba på en liten firma i det samhälle han bodde i. De hyrde då och då ut sin personal till företag i Stockholm. Han berättade för Trigger att det hade gått mycket bra. Hans kvalifikationer som datakonsult hade vida överstigit företagets förväntningar. Med största sannolikhet skulle han bli anställd. Lönen var hög, arbetsuppgifterna enkla. Han var mycket nöjd. Framtiden såg ljus ut. Han hade inte träffat Desolator och Trigger sedan sammankomsten förra sommaren. De hade börjat arbeta mer och mer självständigt. Det dröjde en kvart innan ett bord blev ledigt. De slog sig ner. Desolator dök upp fem minuter senare. Innan han förenade sig med sina vänner vinkade han en diskret hälsning till borden runtomkring. Om nu polisen var på plats kunde de lika gärna få tro att han visste det.

”Jag har någonting jag vill visa er...” sade han och satte sig ner.

Han fiskade upp ett papper ur innerfickan på kavajen, höll det mot bröstet tills de två andra lutat sig tillräckligt nära honom för att han skulle våga lägga fram det på bordet. Det var ett brev. Mottagaren var en utländsk ambassad.

Bäste ambassadör!

Vi är väl förtrogna med att Er underrättelseverksamhet är av toppklass. Däremot är vi även mycket medvetna om att Ert land är något underutvecklade vad gäller tillgången på skickliga dataoperatörer. Vi kan erbjuda Er stora tjänster. Den information ni söker i topphemliga system över världen kan vi förse Er med.

Vi är en samling personer som behärskar hacking till 100%. Vi kan bevisa för Er att vi är det. Oroa Er inte om det visar sig att vi vet mer om Er än Ni tron vi kommer inte att nyttja det vi vet Mot Er. Vi vill arbeta tillsammans med Er. inte för att vi delar Er politiska uppfattning, utan för att vi vill tjäna pengar i detta kommer ni att finna en stor trygghet. om ni betalar bra kommer vi att tjäna Er.

om Ni önskar ta del av detta erbjudande föreslår jag att ni kontaktar oss snarast. Gör Er inget besvär att försöka spåra OSS. Det går inte. Vi kommer att märka OM Ni försöker.

Med vänliga hälsningar, S.H.A.

Five Days skrattade till. Mest därför att han var nervös. Han tittade sig konstant omkring, på jakt efter civilklädda poliser. Alla verkade titta på honom.

Trigger såg närmast panikslagen ut. ’Är du inte klok?’

”Klok och klok, det funkade ju för CCC. De drog ju in högvis med stålar. Hur mycket var det dom fick? Ett par miljoner? För praktiskt taget inget arbete alls.”

”Innan bensinlakejerna dök upp ja...” mumlande Five Days.

”Jag har inte skickat iväg det.”

Från ingenstans dök kyparen upp igen. Desolator slet snabbt åt sig brevet och tryckte det mot bröstet. Kyparen gav honom en misstänksam blick. Sedan serverade han dem tre flaskor med mineralvatten. När han hade försvunnit fortsatte de att samtala.

”Som jag sa”, började Desolator, ”har jag inte skickat iväg det. Jag vet inte om jag tänker göra det heller. Men erkänn att det är en bra idé?”

”Bra idé?!” utropade Trigger lite för högt. Han sänkte rösten. ”Det är ju rena dödsdomen. Jag menar, åker vi dit för det, vilket vi skulle väl göra förr eller senare blir inte straffet olaga dataintrång, utan... spioneri. Femton år på käken. Rövknulldad hela dagarna, eller vad dom nu gör därinne. Jag har bättre saker för mig.”

”Men det är en bra idé ändå...” sade Five Days diplomatiskt. ”Man kan se det på det här viset. När det kontrollfixerade storebrorsamhället tar över världen gäller det att sitta på rätt sida av kameran.”

Ordet 'storebror' fick dem alla att titta sig omkring i lokalen en extra gång.

Vi kan genomföra det”, sade Desolator.

”Jovisst. Vi kan - om vi vill. Vill vi? Jag vill absolut inte vara med på ett sådant uppenbart självmord”, sade Trigger allvarligt.

Five Days verkade osäker. Han strök sig över hjässan, men uttryckte ingen uppfattning i frågan. Maten bars fram. De talade inte mycket under måltiden. Alla verkade fundera på framtiden. De levde för riskerna, frågan var just hur mycket de var beredda att sätta på spel. Ingen av dem ville åka dit. Men alla ville förstås tjäna kolossalt mycket med pengar.

Maten var slut. Kaffet hade burits fram. Det var hög tid att komma till ett beslut. Trigger hade praktiskt taget redan sagt nej.

Five Days vände och vred på alternativerna i sitt huvud.

”Tja, det låter ju onekligen spännande...”

”Idiot!” utropade Trigger och slog näven i bordet.

”... men jag tror jag avböjer. I alla fall just nu.”

Så var det med det. Innan de skildes åt några timmar senare eldade de upp brevet utanför restaurangen. När askan hade blåst bort i kvällsbrisen sade Trigger adjö och tog bilen hem. Five Days och Desolator gjorde sällskap en bit genom staden. De lämnade Södermalm till fots via Slussen. Vid Kungsträdgården vek Five Days av österut för att ta sig till det hotell han bodde på.

Vi hörs via de vanliga kanalerna”, sade han.

Desolator nickade till svar och de skildes åt. Han promenerade mot T-Centralen för att ta pendeltåget hem. Livet kändes förvirrande, men han kunde inte riktigt komma på varför. Tankarna snurrade utan att få fäste. Uppslukad av sina egna funderingar tappade han bort både tiden och rummet. När han åter kom till medvetande om världen runtomkring upptäckte han att han missat stationen med god marginal. Vad som inte gjorde saken bättre var att gatan han befann sig på kändes alltför bekant i ett visst avseende. Illa till mods tittade han upp mot byggnaden framför sig. Han kände väl till hur det var att befinna sig inuti den. Nattetid var den om möjligt ännu mer skräckinjagande. Det var Kronobergshäktet.

När han slutligen kommit hem lät han datorn ringa upp ett företag. Han kände för att ta sig en titt i deras postlådor innan han gick och lade sig. Men samtalet avbröts efter bara ett par minuter. När han gjorde ett nytt försök var det stört omöjligt. Någon hade uppenbarligen kopplat bort honom och sedan sett till att han inte skulle kunna ta sig in igen. Varför? Av en slump? Eller ... ? En isklump uppenbarade sig i magen. Han gjorde inga fler försök. Den natten låg han sömlös. I hans huvud snurrade tankarna: gode

gud lät inte samtalet vara sparat, lät inte samtalet vara sparat, inte vara sparat, hade samtalet spårats?!

ding dong

Desolator slog upp ögonen. Han tittade på väckarklockan. De digitala siffrorna lyste 07.01.

ding-ding~ding-ding dong

På andra sidan gatan stod en bil parkerad i dunklet av gryningen. Han kunde inte se vem det var som ringde på dörren. Men han anade. Resten av huset hade vaknat. Ytterdörren öppnades. Han hörde lågmälda röster på våningen under. De talade med obekvämt bestämda röster. Sömndrucken såg han sig omkring i rummet. Datorn var påslagen. Det låg anteckningar överallt. Någon var på väg upp för trappan. Raskt kastade han sig över tangentbordet och skrev darrande in några väl valda kommandon. Systemet stängdes av. Han kastade in några anteckningar i örngottet. Det knackade på dörren till hans rum. Någon tilltalade honom med hans för och efternamn.

”Ett ögonblick...”

Det knackade igen, denna gång betydligt hårdare.

”Jag klär på mig!”

Det gjorde han inte alls. Han stod med telefonen i handen. En telefonsvarare i andra änden talade om för honom att Trigger inte alls var hemma utan någon annanstans. Han lämnade ett kort meddelande och förklarade hur han uppfattade det som var i farten.

”Öppna!” gormade någon bakom dörren och det fanns inte mycket annat att välja på. En enorm man med tjurnacke körde upp ett ID-kort från polisen framför hans ansikte.

”Vi är här för att göra en husrannsakan.”

Desolator kom inte på någon överdrivet bra replik. ”Trevligt!”

”Tycker du? Nå. Vill du vara vänlig och släppa fram mig...”

Polismannen marscherade in och började tala i sin walkie-talkie. Desolator hörde inte ett dugg. Han tänkte på vad hans föräldrar skulle tycka om det här. En synnerligen obehaglig tanke. Ofrivilligt började han att skaka. För ett ögonblick önskade han att polismannen skulle skjuta honom och befria honom från den smärta han kände inför situationen. En halv minut senare klev en annan person in. Han såg sig omkring i det välordnade rummet, vände sig sedan till Desolator och frågade: ”Kommer du ihåg mig?”

Polismannen var från SÄPO. Han hade gjort en husrannsakan hos Desolator några år tidigare i samband med kreditkortshärvan. Desolator mindes honom väl. Det var polismannen som ständigt var på dåligt humör och tyckte om att skrika. Men nu verkade han vara på gott humör. Han vandrade fram och tillbaka i rummet, vände på papper och fingrade på datorn. Den andre polismannen var upptagen med att försöka hitta någonting under sängen. Desolator frågade vad de letade efter. De svarade inte. Säpomannen skrattade och ögnade skrivbordet.

Sedan blev han förbannad. Uppriktigt ursinnig.

”Vafan är det här?” skrek han och slet upp ett papper. Hans ögon föll på papperet under. Det lugnade knappast ner honom. ”Och vafan är det här? Och det här? Och det här?”

Han hade hittat dokument som var Desolators privata utredning över de personer som hade utrett honom. Han hade passfoton och personnummer över dem och deras familjer, deras adresser, telefonnummer, vänskapskrets, registrerade fordon, arbetstider, löner, uppgifter om saldon på olika konton samt även tidigare giftermål.

Säpomannen höll på att krevera av ilska, eftersom han hade funnit sig själv i toppen av högen.

”Det här ska vi verkligen tala ut om!” morrade han och fortsatte sin rundvandring i rummet. Han undersökte datorn och hittade en bunt disketter bredvid den. Demonstrativt höll han upp en av dem som bar etiketten ”Guardian Security Products”.

”Har du det här programmet installerat?” gormade han.

”Nej”, svarade Desolator sanningsenligt, utan att nämna att han använde helt andra skydd på sin dator.

”Utmärkt!”

Det skulle ta dem ett halvår att ta sig förbi spärrarna.

”Klä på dig. Nu ska du få åka polisbil. Igen”

Förhöret tog sin början 09.25. Polisen från databrottsgruppen som för ett par år sedan haft att göra med Trigger var på plats och förklarade att Televerket under lång tid kontrollerat Desolators telefonlinje. Det fanns tydliga bevis för att han hade brutit sig in i flera företagsdatorer. Speciellt rörde det sig om ett företag som sysslade med datasäkerhet, med bland annat Försvaret som kund. Han var därför inte bara misstänkt för olaga dataintrång, utan även industrispionage. Säpomannen frågade honom varför han samlade på personuppgifter. Desolator svarade att det var en slags hobby. ”Konstig hobby”, kommenterade Säpomannen.

Han släpptes efter ungefär en timme. Det var som i en mardröm. Overkligt. Han funderade på att försvinna, sticka iväg utomlands kanske. Men det skulle inte gå, för han hade ju ändå varken pengar eller någon bra plan. Det fanns inte mycket att välja på. Han gick hem för att ta itu med nästa frågestund. Desolators föräldrar, som just hade förlikat sig med tanken att deras son genomfört ett stort bedrägeri för några år sedan, var lika missnöjda som han över det inträffade. Fast av andra skäl. Under eftermiddagen följde en livlig diskussion om koncepten rätt och fel, lag och moral. Desolator tyckte att hans föräldrar var gamla mumier som egentligen inte hade en aning om hur varken samhället eller datorer fungerar, så deras argument förtjänade ingen uppmärksamhet. Föräldrarna hänvisade till vad lagen sade, blandat med spekulationer om vad grannarna skulle säga om att det återigen varit en massa polisbilar framför deras hus. Liksom för några år sedan sade föräldrarna att Desolator skulle köras ut ur huset om han inte skärpte sig.

Samtalet avbröts efter några timmar när det ringde på dörren. Desolator öppnade. Det var två unga poliser. Ingen av dem hade varit med vid husrannsakan på morgonen.

”Vi vill ha dina streamerband”, krävde en av dem.

”Jag har inga jävla band”, svarade Desolator, utan att tänka på vad de frågade efter, fortfarande upprörd över diskussionen med sina föräldrar.

”Tagga ner den attityden. Vi vet att du har det.”

Desolator kände hur ilskan kokade inom honom.

”Nu vill jag veta en sak, Kling och Klang, har ni något tillstånd för husrannsakan?”

”Du, den attityden kommer inte att hjälpa dig, du ska inte...”

Desolator smällde igen dörren. På andra sidan hörde han hur polisen vrålade ”när vi ställer frågor ska du fan svara!” Han tog ingen notis. Istället gick han upp för trappan och in på sitt rum. Han satte sig på sängen. Rummet kändes mycket tomt. Han ruvade återigen på hämnd. Den här gången skulle hela världen få reda på vilka de egentligen hade bråkat med. Det var hög tid för lite kaos och förvirring.

Hype!

I början april 1992 kunde man på Sveriges Televisions TextTV läsa: "En tonåring från Stockholm misstänks för omfattande dataintrång... Pojken som bor hemma hos sina föräldrar har delgivits misstanke om bedrägeri och dataintrång. Polisen tror att han har haft medhjälpare men ingen annan är delgiven misstanke."

Det var inte första gången SHA figurerade i pressen. Ett år tidigare hade det förekommit en del artiklar om att ett "hackergäng" blivit gripna på bar gärning då de suttit i ett terminalrum på Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm och via deras nät utövat intrång över världen. Den nyheten väckte inga större rubriker. Dataintrång var inget ovanligt. En ansvarig för högskolans nätverk kommenterade det inträffade: personerna "verkade mest ha varit präglade av en oerhörd längtan att få komma ut och undersöka internationella datasystem", men fortsatte förtröstansfullt, att de "inte var tillräckligt kvalificerade för att åstadkomma någon större skada".

Det var inte riktigt den bild som målades upp året därpå. Ett par veckor efter notisen på Text-TV löd huvudnyheten på Dagens Nyheters första sida: "Datoriserat spioneri mot USA". Den underliggande texten berättade att "/-en välorganiserad grupp svenska datainfiltratörer har under flera år obehindrat tagit sig in i datorer hos det amerikanska försvaret, rymdorganet NASA och en lång rad svenska företag och institutioner./ -/ De har hittills nöjt sig med att ta sig in i diverse datorsystem, men de säger att de kan tänka sig att sälja uppgifter som de kommer över."

Mannen bakom artikeln var en frilansande journalist och författare, specialiserad på samhällets datorisering. Han hade publicerat en bok som handlade om hur oskyddat Sverige var mot hackerangrepp av olika slag. Boken beskrev i ett tiotal kapitel olika realistiska skräckscenarion om vad som skulle kunna inträffa om någon kom på tanken att dra nytta av sina kunskaper om datorer för personlig vinning. I en annan artikel om SHA i Tidningen Z några år senare beskrev han mystiskt att "/- det är inte jag som hittar dem, det är de som hittar mig". Det var delvis sant, men något överdrivet dunkelt uttryckt. Sanningen var att han kände en person som brukade röra sig i kretsarna runt SHA. Denne hade introducerat honom för gruppen vid ett tillfälle. Journalisten blev exalterad över att finna några representanter för den möjliga dystopi han hade siat om i sin bok, och beslutade sig för att ta tillfället i akt och visa att hans teorier inte var orimliga fantasier. Således, träffade han Trigger, Desolator och Five Days flera gånger under våren 1992 och samlade material för de artiklar som för första gången skulle föra ut information om den förborgade sammanslutningen - eller sammansvärjningen, om man nu ville se det så - SHA för en bredare publik.

Artikeln inuti tidningen var smyckad med bilder som försökte illustrera hackerattacker, ett av SHA:s årliga protokoll, samt ett foto på skådespelaren Matthew Broderick ur filmen WarGames. Gruppen sades ha systematiskt penetrerat och skaffat sig full tillgång till en mängd institutioner runt om i världen, framförallt i USA och Sverige. Till listan lades Pentagon, NASA, Televerket, SMHI, med flera. De hade inga intressen av att skada maskinerna de bröt sig in i. Däremot var de inte främmande inför militär- och industrispionage. Det handlade bara om vem som betalade mest. Ost- eller arabstater var de däremot lite tveksamma att ställa upp för. Men det hade inte med någon politisk uppfattning att göra, eftersom ingen av dem hade någon. Möjligheterna att helt stoppa intrång beskrevs som små. Gruppen bad några namngivna företag att se UPP den närmaste tiden" eftersom de var i full färd med att "jobba" med deras system. En ansvarig för ett system som fått påhälsning av SHA kommenterade det hela med att "det är lite pinsamt".

Medlemmarna i SHA framställdes som mycket olika personligheter. Vad som förenade dem var deras brinnande intresse för datorer, ringa gratis, rota i containers, dricka litervis med Coca-cola, och hacka Blommogram med förfrågan om giftermål till olika poliser. Det var inte lätt att uttyda om ynglingarna i SHA var en samling barnsliga spänningssökare på jakt efter kickar, eller en elektronisk skrupelfri junta med strikt militär disciplin som var begåvade med en intelligens utan motstycke. Rörande de moraliska aspekterna av deras verksamhet sade SHA att "de som inte kan skydda sina datorsystem får skylla sig själva. Det är som att gå in genom en företagsdörr som står på vid gavel."

Journalisten drog slutsatsen att datasäkerheten i landet var under all kritik. Lagstiftningen kring olaga dataintrång beskrevs som diffus, speciellt när det kom till lagarnas faktiska tillämpning. Få gånger hade hackers fällts för dataintrång i Sverige. Det saknades en ordentlig rättspraxis. Hacking var ett hot, SHA var beviset.

Polisens databrottsgrupp var av en annan uppfattning: "Det går inte hela tiden att höja säkerheten. Det vore som läsa alla offentliga lokaler för att stoppa klottrandet. Det handlar om en mognadsfråga hos dem som sysslar med hackande. [... I Det finns en mytbildning kring hackarna som förmodligen kommer att försvinna i nästa generation."

Två dagar senare presenterade samma journalist ett nytt nyhetsreportage i DN. Denna gång blev reaktionerna närmast panikslagna, eftersom det nu förekom mer detaljerade uppgifter om vad SHA egentligen hade kommit över för hemligt material. Rubriken på framsidan lydde: "Unga stal försvarets datakoder". SHA hade tillträtt en omfattande kundlista hos ett företag som var specialister på datasäkerhet, och bland annat hade militären, regeringen, skatteverket, invandrarverket, SIDA och Stockholmspolisen som klienter. Via den listan var det fullt möjligt att bereda sig root access till 379 system och komma åt information av topphemlig karaktär, vilket SHA också sade sig ha gjort. De juvenila datanördarna hade förvandlats till presumtiva spioner, den moderna tidens hot mot riket.

Den ansvarige VD:n för företaget fann saken vara "lite pinsam", en vid det här laget närmast traditionell känslöytring i sådana sammanhang. Han var skakad över det inträffade och utlovade bättring. Intrånget var upptäckt sedan flera veckor tillbaka, men företaget hade inte meddelat sina kunder om den saken. Säkerheten skulle skärpas, lovade han. SHA hävdade att det inte spelade någon roll. De skulle kunna ta sig in ändå, oavsett vilka förbättringar som genomfördes. Flera system hade redan utrustats med osynliga bakdörrar.

Radio och TV var inte sena att fänga upp nyheten. Samtliga nyhetssändningar rapporterade om gruppens existens och förehavanden. TV3 ville ha med dem i ett debattprogram som bland annat skulle tala om datasäkerhet. SHA sade sig vara villiga att ställa upp under förutsättning att åklagaren som utredde Desolator skulle komma dit. Han vägrade, och därför gjorde SHA det också. TV3 var tvungen att på nolltid kalla in en annan person som sade sig vara expert på hacking, men som enligt SHA:s egen recension av programmet "bara satt och svamlade".

Italienska, tyska och engelska tidningar hörde av sig och ville ha intervjuer med huvudpersonerna. Ingen av dem fick någon, och nöjde sig med att berätta om det inträffade i notiser. Gruppen avböjde eftersom det på nolltid hade blivit för mycket väsen omkring dem, något de inte räknat med. SHA insåg snart att de aldrig borde ha tagit kontakt med media. Efter att de hade frivilligt låtit sig avslöjas var ingenting längre som förr. De kunde inte längre dölja sig bakom den anonymitet som nätens komplicerade struktur och kultur givit dem. De var numera praktiskt taget kändisar,

även om de inte hade gått ut med sina riktiga namn. Polisen och åklagarmyndigheten var i större omfattning än tidigare intresserade av deras verksamheter.

SHA hade blivit smärtsamt medvetna om att vissa saker oundvikligen framstår som kontroversiella i den "verkliga" världen, även om det råder en annan uppfattning inom deras egen. De hade inte tagit sin verksamhet på allvar, den var bara en kul grej att göra. Nu var de landets nya rättshaverister och terrorister, den moderna tidens grava brottslingar. Detta inte utan att de åtnjöt en viss respekt och beundran eftersom de hade ägnat sig åt saker de flesta inte begrep hur de gick till. Men den respekten kunde de ha varit utan, menade de.

Inte alla tyckte att nyheterna om SHA gav en rättvisande bild av situationen. I veckor efter de första artiklarna följde en mängd uttalanden från diverse håll som alla siktade mot att tala om hur det egentligen låg till. I radioprogrammet Godmorgon Världen förklarade en inbjuden datakonsult med pedagogisk förmåga, varför hackers inte var så märkvärdiga som det påstås. Utläggningen gick i korthet ut på att hackers var ungefär som vanliga analoga ungdomsgång.

"Jag skulle vilja jämföra dom här med dom som springer omkring och målar med tuschpennor, spritpennor eller sprejburkar i tunnelbanan. Eller för att dra en väldigt bra parallell: det är ungefär som att man i ett bostadsområde delar upp sig i grupper och springer och försöker leta reda på alla lägenheter där gamla människor har glömt att låsa dörren. Och är det någon som glömt låsa dörren går man in och slår sönder hela lägenheten."

Var "dörrarna" i metaforen däremot låsta gick det alltid att "byta nycklar som man hittat på tunnelbanan eller gatan" och sedan testa dem i olika lås tills man hittat rätt dörr.

De som tydligast åskådliggjorde sitt missnöje med hur media framställt saken var dataföretagens branschförening LKD. I tidningen Datavärlden förklarade LKD att pressens framställning av SHA kännetecknades av hysteri och okunnighet. "[D]et finns mycket informationsskräp i företagets datasystem", det är "därför knappast sannolikt att någon [tonåring] är i stånd att rent fysiskt sortera bort allt obetydligt och luska fram några affärshemligheter." Som tillägg till den praktiska svårigheten i att urskilja vilket material som var hemligt eller inte menade LKI) att medvetenheten i branschen var tillräcklig. "Man kan inte börja bygga ogenomträngliga murar runt företag... En större grad av öppenhet ger helt konsekvent en lägre grad av säkerhet." Dagens samhälle kännetecknades av öppenhet, förklarade LKD. De som inte kunde hantera den öppenheten på ett hederligt sätt var brottslingar. "Hackers verksamhet är brottslig, den ska bedömas som sådan och inte demoniseras." Det bästa sättet att göra ett system säkert var patentröslöningen "sunt förnuft".

I en insändare några dagar senare i samma tidning försökte ytterligare en representant för LKI) slå sista spiken i kistan genom att avfärda SHA som "skrytiga", och att intrången - om det nu överhuvudtaget skett några av vikt ~ enbart varit ett resultat av "olyckliga omständigheter". Många i branschen omkring datasäkerhet höll med om det. SHA hade kanske brutit sig in här och var. Men det var ingenting som låg företagen till last. Dagens samhälle kännetecknades av öppenhet, även på de företag som hanterade topphemligheter. Det var överflödigt att drabbas av panik. Säkerheten var tillfredsställande i den mån det var möjligt.

Men diskussionen slutade inte så lätt. LKI) fick utstå en del kritik. Bland annat hävdade samma journalist som skrivit om SHA i DN i tidningen Industriell Datateknik att "[d]en som hävdar att hackers inte är en säkerhetsrisk är naiv eller drivs av ekonomiska motiv. När det gäller datasäkerhet finns det alltid någon som vinner på att

undanhålla obehagliga fakta. Leverantörer vill inte tala om brister i produkterna, datorägare vill inte förlora andras förtroende, konsulter och systemoperatörer vill behålla sina jobb." Vidare förklarade journalisten att dagens hackers inte längre var små barn som lekte med sina hemdatorer, utan "vuxna personer med kunskaper som vida överglänser många systemoperatörers."

journalisten tvivlade på att dataexperten som uttalade sig i Godmorgon Världen och representanterna för LKI) var naiva. "Det måste finnas andra motiv till att de förnekar riskerna med hackers."

Debatten fortsatte fram och tillbaka. Polemiken stod mellan att hackers var ofarliga och att de var livsfarliga. Som så brukligt är i massmedia rörde sig argumentationen bitvis på en sansad nivå, för att ibland förfalla till infantila påhopp. Någon slutsats nåddes aldrig. De som var intresserade av en sådan fick nöja sig med motsägelsen att SHA:s verksamhet antingen var ett hot, eller så var den inte det.

Alla nöjde sig av olika skäl inte med den slutsatsen. Datainspektionen tillhörde dessa.

Datainspektionen tillsattes i samband med den datalag som tillkom 1973. Den skulle fungera som en övervakande organisation och tillse att den enskilde individens personliga integritet säkerställdes i en tidsålder av dataregister, "finna den rätta balansen mellan den enskildes behov av privatliv och samhällets krav på rationell databehandling." Med andra ord, de som önskade handha och kontrollera uppgifter om andra fick finna sig i att bli kontrollerade själva. För att få inneha ett dataregister över personuppgifter krävs licens från Inspektionen, och en försäkran om att registret är skyddat. Vem som helst skall naturligtvis inte kunna komma åt det. Brister någon mot föreskrifterna dras licensen in. Inspektionen inspekterar efter förmåga dem som innehar personregister för att kontrollera att de sköter sig. Händer något exceptionellt inspekterar Inspektionen omedelbart det inträffade.

En sådan inspektion, en "utredning om eventuella hot mot personregister genom en hackerincident", nödgades Datainspektionen genomföra 1992 i samband med debatten om SHA. Målet för utredningen var ett flertal företag med känsliga register som gruppen sade sig ha penetrerat. Undersökningen genomfördes på två veckor blankt och gick till på det viset att en förfrågan om huruvida det förelåg god säkerhet eller ej skickades ut till fyrtioen drabbade företag. De flesta svarade nja. Att de hade råkat ut för intrång kunde de inte dementera. Men de var mycket noggranna med att tala om att de i alla fall numera hade gott skydd, något de tydligen skaffat sig på två veckor. Datainspektionen sammanfattade att de drabbade företagen uppenbarligen misskött sina rutiner. Det sade sig självt. Att via telenätet nå hemlig information gick ju inte för sig, även om det hade rört sig om ett "avancerat hackerangrepp". Datainspektionen gav företagen en kollektiv knäpp på näsan och sedan var det slut med den utredningen. Säkerheten var numera god. Det hade ju företagen svurit på.

Insikten om att alla datasystem kanske inte kunde göras vattentäta mot intrång medförde att Datainspektionen efter nitton år började känna sig föråldrade. Datorer var inte längre lyxvaror som stod och surrade på statliga kanslihus. Nu fanns de överallt. Givet hur världen såg ut var den gamla datalagen rent oduglig i vissa sammanhang. Det behövdes en uppträskning av både regler och organisationen i sig, för den nya tidens krav på en balans mellan integritet och rationell databehandling.

En ny generaldirektör tillsattes som erkände att hon inte visste speciellt mycket om datorer överlag, men att hennes erfarenheter som före detta domare i kammarrätten nog skulle kompensera för detta. "Ökade resurser är inte lösningen på allting" uttalade sig generaldirektören i en tidskrift, "Det handlar lika mycket om att syssla med rätt saker."

Ett av hennes första förslag i den andan höjde en hel del ögonbryn. Modem skulle förses med ett speciellt sorts körkort och inte vara tillåtet för barn under 18 år. Argumentet var att ungdomar, moraliskt omogna som de ofta är, i samma sekund som de sätter klorna i ett modem börjar bryta sig in i andras privata datasystem. De har inte samma förmåga som vuxna att se skillnad på rätt och fel. "Köper man ett modem till sina barn köper man sig problem" var en pedagogisk slogan generaldirektören tyckte om att berätta för pressen.

Vad hon egentligen berättade var att hon inte riktigt begrep hur dataintrång gick till. Men lyckligtvis hade precis en grupp med sådana inträngsbenägna ungdomar uppdragats, vilket kanske kunde komma till nytta. Generaldirektören meddelade att hon minsann skulle sätta sprätt på hela Datainspektionen genom att bland annat bjuda in SHA till ett möte för att diskutera ett eventuellt samarbete.

Desolator och Five Days ringde sålunda upp generaldirektören för att lite närmare undersöka vad det samarbetet egentligen skulle gå ut på. Desolator spelade in samtalet.

"Hej, hej. Det här var från SHA", sade Five Days.

Generaldirektören verkade en smula förvånad.

"Jaså, jaha - hej. Är du en hemlig hackare?" hälsade hon och skrattade till.

"ja det kan man väl säga", svarade Desolator.

"Jaha..."

"Vi har inte riktigt fått klart för oss vad det här samarbetet ska gå ut på", sade Five Days, allvarlig som på begravning.

"Samarbetet?"

"Du pratade om det i en tidning. Computer Sweden"

"Just det! javisst, nej, nej, anledningen till att jag kom på den här idén var att jag såg ett program på TV i fredags..." rappade generaldirektören och fortsatte med oförminskad hastighet, " ... och då fick jag reda på att det fanns nån slags organisation som höll på med... saker och ting. Och vad vi vill egentligen är att lära oss lite mer av er. Vi har visserligen en teknisk avdelning som är högst kvalificerad men, du vet, vi är ju vuxna människor, vi tänker inte som ni gör. Öh, så när vi sitter här med vår tekniska avdelning ... när vi ska bygga in säk... öh, integritetssäkerhet i program ... så... kan vi nog alltid lära oss någonting av ... er..."

Generaldirektören var nervös över något. Plötsligt kommenterade hon uppspelt att det pep med jämna mellanrum i luren. Hon hade inte förstätt att hon hade talat med två personer. Efter en utredande förklaring av konceptet trepartssamtal och dess effekter på telefonlinjen lugnade hon ner sig.

TV-programmet generaldirektören hade sett var ett nyhetsreportage på TV4. En reporter hade fått ett fax med ett av gruppens årliga protokoll, och skapade på basis av det, ett inslag om svenska hackers. Reportern fick för sig att gruppen bestod av tusentals personer över hela landet, och drog därmed den deprimerande slutsatsen att hela den nationella känslan för moral var på stupfärd neråt. Desolator frågade om hon hade läst några tidningsartiklar om SHA. Han tyckte inte TV-programmet i fråga gav en korrekt bild av deras verksamhet.

"Nej det har jag inte. Du vet, jag har bara varit chef här i två veckor, jag har inte riktigt tänkt på de här sakerna ordentligt"

"Jag märker det..." mumlade Five Days.

"Va sa du nu?"

Desolator beslutade sig för att avsluta samtalet: "Att om det regnar i morgon som kommer det med stor sannolikhet uppifrån. Jag tror vi får återkomma en annan dag. Adjö."

Inget samarbete mellan Datainspektionen och SHA inleddes. Vad det skulle ha blivit för sorts samarbete var nog ingen av parterna riktigt på det klara med.

Vad som däremot stod klart var att när det kom till frågan vad "säkerhet" i datafrågor egentligen innebar så hade ingen några tydligt svar. Men somliga var övertygade om att vissa personer satt och ruvade på de svaren, nämligen SHA själva. 1992 blev i många aspekter ett stressigt år för SHA. De hade fyra möten planerade den första veckan efter DN:s artiklar, och ytterligare tre den kommande. Det första skulle ske på deras stamrestaurang klockan sju på kvällen. De hade ingen aning om vem det egentligen var, eftersom alla kontakter med yttervärlden skedde via journalisten. Vad de visste var att han arbetade på en nämnd bank.

Desolator och Five Days anlände till restaurangen en minut i sju på kvällen. Trigger hade ingen lust att följa med eftersom det var mitt i veckan, och han arbetade. De slog sig ner och väntade. Efter en kvart beställde de mat. Bankmannen lät vänta på sig. Efter ytterligare en halvtimme hade fortfarande ingenting hänt. Five Days hade under tiden de varit där noterat att det satt en ensam medelålders man vid ett av borden. Han hade läppjat på samma öl i trekvart, och Five Days började ana att det var honom de hade stämt möte med. Försiktigt vandrade han över till bordet och frågade mannen om han arbetade på bank. Det gjorde han.

Han flyttade över till deras bord. Han var liten och knubbig, fläckvis grått hår och stirrade mestadels ner i sitt glas. Han sade inte mycket. Faktum var att han knappt sade någonting alls. Under två timmar höll Five Days och Desolator låda om hur enkelt och roligt det var att bryta sig in i datorer runt om i världen. Mannen nickade och mumlade mest. Han frågade ingenting. Slutligen frågade Desolator vad han egentligen ville. Han svarade att han egentligen inte ville någonting, "bara höra sig för lite." När klockan började närma sig elva tackade han för sig och gick. Han hörde aldrig mer av sig igen. Kanske var hans reserverade attityd en följd av att varken Desolator eller Five Days någonsin presenterade sig. Han visste inte vilka det var han pratade med, förutom att de kom från SHA. Vad han egentligen ville höra sig för om var en gåta.

Dagen därpå var det dags för en flygtur. En person som arbetade med att utveckla skraddarsydd trygghetspaket för datorer hade bjudit dem till Göteborg. Han var mycket ivrig att få tala med dem. Ämnet skulle röra sig kring kryptering. Han betalade två flygbiljetter, ekonomiklass visserligen, mellan Arlanda och Landvetter. Desolator och Five Days klädde sig passande i kostym, slips, mörka solglasögon av märket Prestige, och satte sig på planet tidigt en morgon. Trigger avböjde av samma anledning som tidigare, men erkände att han var ganska avundsjuk. De båda anlände på förmiddagen och mannen hämtade upp dem i en av företagets bilar. Han var runt fyrtio år, på gränsen till outhärdligt käck. Han talade konstant om hur fascinerad han var över att få träffa sådana märkliga människor som SHA. Resan gick till ett hotell vid Avenyn, där han bokade två rum åt dem. De skulle äta middag senare på kvällen på ett av stadens mer fashionabla ställen. Mannen sade att det var företaget som betalade, en form av representation.

Middagen blev mycket intressant. Mannen verkade till en början mest intresserad av tala om sig själv och sitt arbete. Han titulerade sig "cypherpunkare" - specialist på krypteringstekniker med andra ord. Han var mycket nöjd med det verktyg för att kryptera data han hade utvecklat. Five Days bad att få lite mer detaljerad information, men mannen var noga med att poängtera att det var mycket, mycket hemligt. Vinet gjorde efter hand sitt, och han började plötsligt tala om exakt hur det var uppbyggt. Desolator och Five Days skrattade de. Programmet var rena skräpet, eftersom det inte bestod av ett nyckelsystem.

Låter man ett program kryptera data behöver man i stort sett bara själva programmet för att kunna knäcka koden. Det behöver inte vara lätt - men det är definitivt inte omöjligt. Ett program som använder nycklar däremot är mycket säkrare. Det skapar nämligen extra verktyg som inte kan avkodas. För att avkoda något som är krypterat med nycklar behöver man alla nycklar plus lite till. Således, om någon skickat ett brev som är kodat med ena delen av nyckeln kan man inte använda sig av bara det brevet för att kunna avkoda det. Man måste också ha den andra nyckeln. Mannens program fungerade inte på det viset.

Vinet hade även börjat verka i Five Days, som efter några timmar på den fina restaurangen omedvetet hade blivit närmast skandalöst berusad. Trots detta lyckades han förklara hur ett ordentligt program skulle se ut, rikligt illustrerat med olika bilder på restaurangens linneservetter. Desolator hade blivit mer intresserad av att titta på de kvinnor som besökte etablissemanget, och hade antagligen tagit kontakt med flera av dem om han inte hindrats av Five Days som ständigt vände sig till honom för att få sina teorier bekräftade. Mannen, som var en smula mer van vid alkohol, blev mycket imponerad över vad han lärde sig, fastän både Desolator och Five Days envisades med att elakt tala om att det var "självklarheter". Kvällen blev mycket lyckad, och mannen sade sig vara intresserad av vidare samarbete.

Dagen därpå åkte de båda hem med en baksmälla som de trodde skulle ta livet av dem. Några veckor senare hörde mannen av sig igen, och beställde ett förslag på olika krypteringsprogram med enkla och komplicerade svårighetsgrader. Five Days konstruerade fyra stycken, vilka mannen tackade och tog emot och sedan sålde utan att betala upphovsmannen.

I tiderna mellan mötena hörde det även av sig folk som sade sig vara mästerhackers och nu ville samarbeta med SHA. De flesta överskattade sin förmåga. En försökte sig på att demonstrera sin skicklighet i att få fram hemliga uppgifter genom att informera Desolator om att han visste "exakt hur många meter det var mellan Desolators fars arbete och deras hem". Informationen var inte bara fullständigt ointressant, utan även fel på ungefär hundrafyra mil. Efter att ungefär ett tjog liknande intressenter hört av sig bad SHA vänligen alla som önskade bli medlemmar att fara och flyga eftersom de inte hade lust att ta sig an att uppfostra några nya proselyter.

Det tredje mötet var med en högstadielärare. Han ville som alla andra helt enkelt få reda på vad de egentligen sysslade med. Trigger och Desolator berättade kortfattat under en lunch på deras sedvanliga restaurang. Läraren blev mycket upphetsad över det han fick höra och bad dem att komma till hans skola och hålla ett föredrag inför hans klass.

"Vad vill du egentligen att vi ska säga?" frågade Trigger.

"Vad som helst!" föreslog läraren.

Varken Trigger eller Desolator fann uppdraget attraktivt. De hänvisade läraren till två andra personer i deras bekantskapskrets som kanske skulle vara villiga att ställa upp. Läraren gick med på att kontakta dem, efter ha blivit försäkrad om att de också kunde sina saker. Föredraget hölls ett par veckor senare. Eleverna hade blivit mycket fascinerade över att få träffa verkliga hackers, trots att de två personer som Desolator kände helt tappade koncepten av nervositet, och var närmast obegripliga under de första tjugo minuterna. Under frågestunden ställde någon frågan varför de egentligen hackade överhuvudtaget. Den enda svar som kunde ges var: "det är kul."

Mitt under samtalet med läraren ringde Desolators mobiltelefon. Det var en socialtjänsteman. Hon ville gärna att han skulle komma och tala lite med henne,

eftersom någon från polisen hade ringt och berättat att han var en "bråkstake som hade hamnat i fel sällskap". Desolator bad att få återkomma vid ett senare tillfälle.

Det fjärde mötet var med en filmare. Även hon hade läst om gruppens förehavanden i tidningarna, och fått en idé om att det skulle kunna bli en utmärkt film. Vid det första mötet berättade hon bara om sina planer. Sedan träffade hon gruppen flera gånger under året, ibland med ganska uselt resultat. Vid ett tillfälle satt Desolator, Five Days, Trigger och ett par personer till som rörde sig kring gruppen helt tysta i en halvtimme medan filmaren ställde frågor. Anledningen var att de var rädda för att hon skulle spela in samtalet med en hemlig bandspelare. När de hade fått lugna ner sig i någon vecka gjorde hon ett nytt försök som gick mycket bättre. I hennes lägenhet demonstrerade Trigger med hjälp av sin bärbara dator hur det gick till att bryta sig in i ett system. Filmaren spelade in allt på band, skrev ett omfattande synopsis, men fick avslag från Svenska Filminstitutet eftersom de tyckte filmen var alldeles för besynnerlig. Det blev därför aldrig någon film om svenska hackers. Filmaren bytte inriktning och gjorde en TV-dokumentär om en spansk tjurfäktare istället.

Under halvåret som följde efter tidningsartiklarna träffade SHA ungefär ett tjugotal personer. Men hypen blåste snart över och gruppen föll i glömska. De uppmärksammade säkerhetsbristerna sades vara lösta, så det fanns inte längre någonting att oroa sig för. Allt var återigen som vanligt, tryggt och lugnt. Rättsväsendet lät fortfarande inte höra av sig till varken Desolator eller Trigger. Five Days hade inte åkt dit och ansåg sig inte ha någonting att oroa sig för. Livet fortsatte som vanligt för SHA, med allt vad det innebar.

Sneakers och Snyderflunkare

Ljuset trappades långsamt ner, likaså sorlet i salongen. Reklamen som följde propsade i tio minuter på att besökarna skulle inhandla alla möjliga saker de kunde tänkas behöva för att livet skulle bli roligare. Sedan återvände ljuset för ett ögonblick - länge nog för att någon skulle hinna med och fälla det obligatoriska skämtet att alla kunde gå hem eftersom föreställningen till synes var över. Ljuset dog slutligen ut helt. Filmen kunde börja.

Under två hektiska timmar kämpade Robert Redford med sina lierade mot en samling kriminella element som stulit en apparat som kunde knäcka alla datakoder i hela världen. Motståndet bestod inte bara av skjutvapen, utan mestadels av elektroniska säkerhetssystem av hög kaliber. Men Redford och hans vänner var skickliga hackers. Det fanns ingenting som de inte kunde överlista.

Vid filmens klimax befann sig Redford tillsammans med filmens skurk på ett tak. Skurken försökte rättfärdiga sitt omoraliska handlande genom en komprimerad analys av världens samtida politiska situation: "The world isn't run by weapons anymore or energy or money. It's run by little ones and zeroes, little bits of data. It's all just electrons." Redford sade sig inte bry sig om det. Skurken fortsatte: "There's a war out there old friend, a world war and it's not about who's got the most bullets. It's about who controls the information. What we see and hear, how we work, what we think. It's all about the Information!"

Som så brukligt är i produktioner från Hollywood ordnade sig allt till det bästa på slutet. Skurken besegrades, Redford och hans vänner räddade världen.

Medan eftertexterna rullade på vita duken vandrade publiken ur salongen och ut i 1993 års februarinatt. Desolator viskade till en bekant: "Inspirerande. Jag känner redan en viss abstinens, även om det bara gått några timmar sedan sist." Han mötte upp med Five Days. Trigger syntes inte till. Resten av besökarna hade format små grupper där de stod och pratade med varandra. Alla snackade om datorer. Det var ingen slump. Majoriteten av besökarna var mer eller mindre proffs i ämnet. Hela biografen på Kungsgatan hade hyrts privat för deras räkning.

Naturligtvis gick inte ett sådant arrangemang förbi utan att rykten hade börjat sprida sig lite här och var. En kvinnlig journalist i fyrtioårsåldern gick omkring med tindrande ögon och frågade besökarna om de var "riktiga cyberpunkare". En del drev med henne, fast det märkte inte hon. Andra berättade med nöje om sina olika kunskaper om datorer, allt ifrån assembler-programmering till grafik och musik. Hon begrep knappt hälften av vad de menade, men det märkte inte de. De var allt för upptagna med att glädjas över att media visade intresse för deras verksamhet. Hon dök vid ett tillfälle upp bakom Five Days och frågade honom om han också var en 11 cyberpunkare som surfade på nätet". Han svarade glatt ja och demonstrerade sin digitalklocka som han påstod var kopplad till en satellit ute i rymden. Journalisten antecknade allt han sade, och slutade först när han livligt började berätta att han hade hackat till sig en egen rymdfärja som han brukade åka runt jorden med. Hon tackade inte för intervjun, utan försvann snabbt ut i mängden, illröd i ansiktet.

Hon var inte den enda journalisten som rusade runt och samlade material. Runt tre månader senare kunde man läsa en helsidesartikel i Dagens Nyheters söndagsbilaga. Ämnet för dagen var "cyberpunkare". I artikeln beskrevs samtidens datanördar som framtidens övermänniskor - tekniska genier som skulle överleva vilket krig eller kaotiskt tillstånd som helst eftersom de var överbegåvade med kunskaper om hur datorer

fungerade. Journalisten öppnade reportaget med en mörk beskrivning över hur framtiden skulle kunna te sig.

Vi lever i en värld efter tredje världskriget, mörk, dyster och fylld med drogade människor. Alla är klädda i trasiga gummi-, plåt och plastkläder och bor i Staden, eftersom alla städer nu har växt samman. Ingen litar längre på vare sig det man ser eller hör - allt kan vara manipulerat.

Eliten, eller hjältarna, är de tekniskt bevandrade som alla letar efter den heliga kontrollenheten, den som ger makten över allt och alla. De som kan ta kontrollen över all datalagrad information är vinnarna.

En sådan "elit" fanns redan nu, menade journalisten, och även om framtiden kanske inte skulle bli så eländig för övriga mänskligheten som han beskrev i inledningen var de ändå vinnare. Dessa var bland annat de som deltagit i bioföreställningen. "Vänta bara tills vi sitter på anställningsstolarna. Vi känner varandra väl, och vi kommer nog inte bara att titta på skolbetygen när vi plockar in folk till våra arbetsplatser!" Artikel illustrerades med ett foto på en människa klädd i gasmask, beväpnad med ett baseballträ - framtidens nörd i full mundering.

Desolator skrattade med anledning av Five Days lilla drift med journalisten. Och frågade sedan vad han tyckte om filmen.

"Helt okej", svarade Five Days. "Var är Trigger?"

SHA hade kommit i samlad trupp till biografen, men delat upp sig före filmen eftersom deras olika vänner var utspridda bland grupperna av ungdomar som stod och pratade med varandra inne i foajén.

En polare till Five Days dök upp från ingenstans och kommenterade filmen.

"Genial! Man inser att man har lång väg kvar att gå för att bli elit."

"Ja, nu var det ju en FILM vi såg, inte en dokumentär", muttrade Five Days besvärad över polarens sätt att försöka framställa sig själv som speciell, "du kanske missade den detaljen?"

Five Days polare tog ingen notis om ironin utan började istället berätta hur han hackat ett bibliotek i den stad han bodde i. Biblioteket hade skaffat ett datasystem för att bättre kunna hantera in- och utlån, katalogisera böckerna och sköta enklare administrativa frågor. Dessvärre för biblioteket men desto bättre för polaren, var inte personalen alltför begåvade när det kom till databehandling. Han hade lutat sig över disken och slagit av den dator som skötte utlåningen, väntat tills personalen dök upp, och sedan noggrant studerat vad de hade använt för lösenord när de långsamt loggade på systemet igen. Sedan hade han satt sig ner vid en av de publika terminalerna på biblioteket och loggat in på samma sätt själv. Alla tänkbara möjligheter hade legat framför honom. Han kunde bland annat sätta folk i skuld för försenade böcker; hans lärare i matematik förädrades omedelbart en skuld på femtiotvå kronor.

"En perfekt summa. Högre, hade ingen tagit den på allvar. Nu kan knappast någon tro att den kommit dit av misstag. Gubben får stå och skämmas vid disken när varningsklockan ringer i datorn, nästa gång han försöker låna böcker. Vilken njutning, jag önskar att jag kunde få se det."

Det fanns så mycket att göra att han blev sittande dagarna i ända i flera veckor. Vid ett tillfälle hade han blivit fotograferad av en journalist som gjorde ett reportage om det nya fenomenet med datorer på bibliotek. I lokaltidningen dök han upp på bild med kommentaren att han tyckte "datasystemet var jättelätt att använda, att söka efter böcker går som en dans." Han tyckte det var ganska lustigt - tänk om de bara visste vad han egentligen sysslade med. Mindre roligt blev det ett par dagar senare när samma tidning hade med en ny artikel: "Biblioteket totalhavererat av datahackers."

Han hade tydligen begått ett misstag när han hade rotat runt och lyckats förstöra en del data. Han var skraj för att någon skulle koppla ihop de två artiklarna. Långsökt, javisst, men man kunde ju aldrig veta.

Five Days skrattade. Det var en god historia, sade han, men undvek att berätta att han tyckte killen var ganska lam som lyckats sabba hela stället. Five Days undvek självfallet också att berätta att han själv lyckats med konststycket att ofrivilligt rasera ett system i början av sin karriär.

Trigger ramlade plötsligt in i sällskapet.

”Tjena! Ska vi gå på krogen nu? Snackade med Frazze, killen som ordnade det här, och han sa att vi skulle ut på någon bar. ’East’, om jag inte minns fel.”

”Allihop?” frågade Desolator. Det hade säkert varit över hundra personer i publiken.

”Ja de som vill. Vad tyckte ni om filmen? Suvve, inte sant? Där ligger man i lä!”

Five Days suckade. Desolator ursäktade sig och promenerade iväg till en annan grupp människor. Han hade fått syn på killen som han hade samarbetat med när han försökt beställa prylar med kreditkort för några år sedan. Killen hade alltid varit något av en prylgalning, och det visade sig att han nu delvis försörjde sig som hälare. På dagarna arbetade han som stereoreparatör i en butik, på nätterna satt han i telefon och dirigerade stulna prylar. Desolator imponerades av hans omfattande verksamhet. Löst började de diskutera ett eventuellt samarbete. Men det blev aldrig av. Det var tur det, för ett halvår senare åkte killen dit och dömdes till åtta månaders fängelse för grovt häleri.

Ett par okända ansikten dök upp och började prata med Trigger och Five Days. Snacket rörde sig om telefoner. Samtalet avbröts genom att en tredje person kastade sig in i sällskapet med ett vrål. Five Days stönade när han märkte att det var en ordbrukande pratmakare. Five Days kände honom mycket vagt eftersom han använde hans bas ibland. Killen började ofördröjt prata om sig själv. För att göra sig extra märkvärdig gick han direkt in på pikanta detaljer.

”Fattaru vad jag fick in i igår? Nehej, kan du aldrig gissa. Tjugo megabyte med det värsta du någonsin sett! Bilder från bårhus! Barnporr! Kennedy med huvudet bortsprängt! Fan det ballaste jag har sett! Fan det bästa jag har sett! Ligger på basen! Vill du ha en bunt?”

Egentligen avskydde Five Days killen, men han tackade ja till erbjudandet eftersom hans personliga jakt på det mest förbjudna trumfades personliga relationer.

”Fixar på en gång!” skrek killen och halade upp en mobiltelefon ur bakfickan på de slappt hängande jeansen. Han slog ett snabbnummer och väntade. När väl någon svarade satte han igång att babbla igen. ”Tjena, de är jag... nej, det var rena skiten... masa dig in i rummet och fixa ett mail... ja... ja... ska till en user som heter Five Days, och du ska packa ihop ett bibliotek som heter ULTRA-WEIRD och skicka packen till honom... bra... hej.”

Killen stoppade triumferande tillbaka telefonen i fickan och meddelade att allt var fixat. Five Days frågade vem det egentligen var som skötte om hans bas medan han var borta.

” Bruden!”

”Din flickvän?” frågade Five Days förvånad över att någon överhuvudtaget ville umgås med en sådan typ på en daglig basis.

”Jajamensan! Hon kan allt: co-sysa basen, raytraca, trada grejer, hela skiten. Vadfan tror du jag älskar henne för? Ha! Det är jag som lärt henne alla sköna konster i den här branschen.”

”Ville hon inte med och se filmen?”

”Nej, hon vill inte umgås med datafreaks.”

Det paradoxala samtalet avbröts plötsligt av att killen fick syn på någon annan han kände. Han sade adjö mitt i en mening och bökte sig igenom grupperna av människor medan han skrek Äcklet Ditt jävla homo! Hur är läget!?”

Han talade till personen Desolator stod och diskuterade stöldgods med. Desolator tog sig hastigt tillbaka till Trigger och Five Days sällskap. Five Days tyckte det var skönt att slippa killen. Fast å andra sidan hade han ju lyckats komma över lite intressant grejer. Inget ont som inte för något gott med sig. Snart blev det dags för biografbesökarna att gå på krogen. Five Days och Desolator avböjde. Trigger gick däremot. De skildes åt utanför biografen. Medan Trigger började arbeta hårt på att supa sig aspackad frågade Desolator vad han och Five Days skulle göra resten av kvällen.

”Tja...”, svarade Five Days, sedan åkte de hem till Desolator och körde igång datorn, som gick het hela natten och dagen efter, och natten som följde efter det, och den dag som kom efter den natten. Innan de föll ihop av utmattning hade de hunnit med att snoka långt inne i en hel del system.

3M Health Information Systems, Code 3 Medical Record Systems, Adaptive Corporation, Advanced Microelectronics, Advanced Media Laboratory, Aggregate Computing, Inc., Alabama Supercomputer Center, Allen-Bradley Company, Inc., American President Co., Andersen Consulting, Applied Computing Systems, ArborText, Incorporated, Asea Brown Boveri, Aspen Technology, Inc, AT&T Tridom, Berkeley Software Design, Inc., Bolt Beranek and Newman Inc., Cambridge Technolgy Partners, Chalmers Tekniska Högskola, Chestnut Software, Inc., Community News Service, Connective Strategies International, Control Technology Corporation, Corporation for Research and Educational Networking, Dassault systemes of America Corp., Datability Software Systems, DCS Systems Ltd., DHL Systems, Inc., Dimension, Electronic Warfare Associates, Ellery Systems, Inc., EUTeC, Exxon, Upstream Technical Computing Co., Eyring Research Institute, Inc., Farallon Computing Inc., Fujitsu America, Inc., General Atomics, General Dynamics / Computer Sciences Corp. Grumman Systems Support, GTE Government Systems Corporation, Harris Corporation Honeywell, Inc., Hughes LAN Systems, Inc., InterCon Systems Corporation, International Business Machines, Interop, Inc., Introl Corporation, ISX Corporation, JEOL USA, INC, Kaman Sciences Corporation, Kendall Square Research Corporation, Lexical Technology, Inc., Management Graphics, Inc., Meridian Technology Corporation, Metis Technology, Inc., Metron Inc., Microcom Inc., Midnight Networks Inc., Mitchell International, Mitsubishi Electric Research Labs, Inc., mt Xinu, Inc., National Institute of Standards and Technology, Rockwell International Corporation, Science Applications International Corporation, Sparta Inc., SRI International, och Vanderbilt University.

Plus några till.

East Bar

... vi håller på att utveckla ett nytt kontaktnät över hela jorden just nu, har vi tur kommer vi få med oss de bästa knäckarna från Europa. Vision Factory, Quartex, Storm, ja allt vad dom nu heter, kan vänta sig att bli utkonkurrerade av den kommande svenska eliten på området. Haha! Ser ni han som sitter där borta, med Kraftwerk t-shirten? Han förhandlar just nu med...”

”... nej, jag codar inte längre, men när jag höll på kände jag mig som en pionjär på området, ingen annan hade funderat på att se vad som egentligen kunde göras med zero page. Nuförtiden verkar det vara helt annorlunda, som om ingen var intresserad av att programmera längre. Nu är det bara trading som räknas, trams, på min tid däremot... det var bättre förr på den gamla goda tiden, typ fem år sedan...”

”... så ringde killen mitt i natten och begärde att jag omedelbart skulle betala honom flera hundra spänn för att jag fick använda 'hans' PBX. jag bad honom fara och flyga. Dagen efter var mitt användarkonto på fem, FEM, baser uppsagda, och gissa vem som låg bakom det! Jojo, tror du inte killen i samma sekund som jag bad honom flyga och fara hade kontaktat alla sysopar och sagt att jag var 'helt opålitig'. Jag tror jag ska ta och sprida ett lite ascii som talar om att han är homosexuell och vill ha stora negerpåkar upp i...”

”... jag kan tyvärr inte göra så mycket åt saken, du får klara dig själv, jag har inte längre någon telefon. Pappa kom skrikande igår med telefonräkningen i hand, 6500 spänn, och slet sedan ut alla telefonjack ur väggarna med sina bara händer. Jag måste börja phreaka på allvar igen, det går ju inte att vara hederlig i den här branschen...”

” ... jag hackade hela Finlands universitetsnätverk igår, det var inga problem, dom har ju inte ens försökt att skydda sig på ett vettigt sätt. Men jag blev lite skraj när linan plötsligt la på, och telefonen omedelbart började ringa. När jag svarade sa någon 'Det är från televerket', vilket nästan fick mig att dö av skräck. Trodde för ett ögonblick att det var den där larvige säkerhetsgurun 'Piggy G som var i farten igen, m en sen visade sig att det var Roach Condo, han står vid baren just nu, som begärt samtal väntar på mitt nummer, blev no carrier direkt...”

... tog mig en titt in i Princeton igår för att se om en av de nominerade till nobelpriset i fysik hade några hemligheter på sitt konto, typ recept på en kul atombomb eller några konspirationer, men ack nej, fanns ingenting; gå och titta efter själv om du vill: jtaylor:welcome:6576:29:joseph Taylor,PhysicDept.,4404,./u/jtaylor/bin/csh...”

”Någon som vill ha något mer innan vi stänger?”

-... nej dom sprang inte omkring nakna, den hette SNEAKERS..”

”Något mer?! Någon? Sista beställningen!”

Trigger med stort sällskap tittade upp och fick se en servitör stå och vänta på input vid deras bord. ”Förresten, vad pratar ni om egentligen?”

Mobilisering

Den femte juli 1993 promenerade en systemadministratör från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm in på en polisstation och bad att få göra en anmälan. Anledningen var att någon olovligen hade använt sig av skolans nät. Polismannen som upptog anmälan blev aldrig helt på det klara med hur brottet hade utförts, men förstod att det rörde sig om ett brott i strid med den gällande datalagen, alternativt egenmäktigt förfarande i brottsbalken.

Administratören sade att han för några dagar sedan mottagit ett brev via Internet från USA. Om det var ett universitet eller företag som skickat det framgick aldrig. I brevet, som var från en annan operatör, förklarades det upprört att någon via högskolans nät lyckats bryta sig in i deras system. Intrånget var mycket obehagligt eftersom det uppenbarligen utförts av en kunnig människa. Amerikanen ville att administratören skulle se om sitt hus för att förhindra att verksamheten fortsatte. I och med detta fick han verkligen nog och beslutade sig för att anmäla saken ordentligt. Genom åren hade systemet under ett flertal tillfällen utsatts för intrång. De flesta av dessa hade utförts av nyfikna studenter och varit ganska misslyckade eftersom de saknade den kompetens som krävdes för att inte bli upptäckta. Men i just det här fallet var det proffs utifrån som härjat. Högskolan hade i flera år tillbaka övervakat många av inträngen. Kruket var bara att det inte framgick vem det var som stod bakom dem. Loggarna talade bara om vad någon hade gjort, inte vem denna någon var. Det fanns några misstänkta, en samling suspekta individer som flera gånger tidigare gjort sig kända som de mest ivriga inkräktarna.

Spaningen tog sin början. Med hjälp från Televerket visade det sig att de telefonnummer som hade varit uppkopplade mot högskolan vid tillfällena för intrång gick till just dessa suspekta personer. Televerket hade sedan länge haft dem under bevakning eftersom de misstänktes för att använda sina abonnemang på ett otillbörligt sätt. Nätet slingrade sig långsamt omkring bytena. Polisens databrottsgrupp kontaktade Högskolan och bad dem sammanställa, förenkla och förklara det material av intrång de samlat på sig. Åklagaren var inte insatt i brottets natur och behövde lättsmält lektyr för att kunna komma fram till ett beslut om vidare åtgärder. Rekordsnabbt sattes några sidor utskrifter ihop, vilka för en lekman var rena kinesiskan, men som med pedagogiska pilar och kommenterande noter visade hur personerna i fråga utförde handlingar, i och via nätet, som knappast var tillåtna.

Styrkorna samlades. Televerket apterade varningsklockor som skulle ringa i samma tusendels sekund någon från de misstänkta abonnemang försökte sig på att telefonera till högskolans datasystem. Civilklädda poliser bevakade varje steg de misstänkta tog. De behövde inte vänta länge. Någon vecka efter anmälan gjorts ljud äntligen klockorna. Polisen satte fart. Tidigt en sommarmorgon kastade sig ett flertal polismän och teletekniker in i sina bilar för att slutligen sätta punkt för ett intrikat problem som gäckat dem i flera år.

Under belägring

Vintern hade lagt sig med besked. Tidigt på morgonen pulsade Five Days som vanligt långsamt fram på de oplogade gatorna på väg till arbetet. En bil stod märkligt parkerad en bit från hans hus. I framsätet satt två män som betraktade honom ingående. Deras blickar kändes som vassa pilar. Han var medveten om att de med stor sannolikhet kom från polisen; under de senaste dagarna hade de dykt upp lite här och var i hans närhet. Han vinkade nonchalant till dem och fortsatte sin färd genom snön.

Jaha, då var man bekräftad, Smickrande att en hel stab koncentrerar sig på att sätta dit mig. Inte så konstigt. Jag är en digital gangster, en hård fan som inte låter mig skrämmas. Den sista i en trio av skrupelfria och fruktade moderna brottslingar. Ett geni som trollar med rekvisitan i skuggan av de vanliga människornas grå teater. Klart att jag måste åka dit. Kom igen ni bara, så ska ni få se vem det är som bestämmer. Jag låter mig inte skrämmas av spöken. Ni finns inte. Ni kommer aldrig att dyka upp runt hörnet och skrämma mig. Ni finns inte. Ni får inte finnas. Håll er undan, lämna mig i fred!

Tecknen talade för sig själva. Exakt fem månader tidigare hade polisen återigen slagit till mot både Trigger och Desolator. Klockan kvart över sju på morgonen den femtonde juli 1993 ringde polisen på dörren till Desolators och hans föräldrars hem. En husrannsakan genomfördes. När Desolator märkte vad som var på gång hade han försökt gömma sin bärbara dator under en säng i ett angränsande rum, men polisen hade nagelfarit hela huset och hittat den. Åtalspunkterna var som vanligt olaga dataintrång, alternativt egenmäktigt förfarande. Grunden till husrannsakan var en anmälan som hade gjorts tio dagar tidigare.

En timme senare borrhade en låssmed upp Triggers dörr och beredde polisen tillträde till lägenheten. Trigger var inte hemma, men på golvet fann de en dator som arbetade för fullt med att försöka knäcka lösenord. Datautrustningen fotograferades ur alla tänkbara vinklar och kördes till stationen för undersökning. Trigger var annorstädes på ett uppdrag från sitt jobb. När han satt hos en kund och installerade några nya program ringde telefonen. Det var Desolator som ville berätta vad som hade hänt. Trigger åkte i all hast hem och fann att hans dörr var försedd med ett tillhållarlås, nya nycklar och en uppmaning om att han snarast borde kontakta polisen.

Five Days misstänkte i samband med detta att något var på väg att hända även honom. I samma ögonblick han fick reda på vad som hade inträffat krypterade han hela sin hårddisk, och för att vara på den säkra sidan skyfflade han iväg hela sin utrustning till en kompis. Men ingenting hände, så Five Days tog tillbaka utrustningen efter några veckor. Han kunde inte vara utan sin dator. Han var just i full färd med att sätta upp en egen bas, ett arbete han ägnade sig åt under alla sina lediga timmar.

Basen hette City Under Siege, och drevs på en Commodore Amiga. Five Days hade programmerat all mjukvara själv eftersom den bland annat innehöll en del tjänster som vanliga baser inte vanligtvis erbjöd. Han hade hackat telefonväxeln vid ett företag alldeles i närheten av hemmet, och kunde via den komma vidare ut på telenätet utan att behöva betala ett öre. På begäran kunde basen automatiskt ringa tillbaka till ett specifikt nummer, och koppla upp sig mot en användare utan att denne behövde betala samtalet. Exklusiva användare, vilket innefattade alla bekanta till Five Days, åtnjöt lyxen att kunna använda basen helt gratis.

Basen var inte helt oväntat mycket populär runt om i världen. Förutom tyskar, fransmän, australiensare, amerikaner och svenskar, ringde vid ett flertal tillfällen även personer från Saudiarabien, Kroatien och Sydafrika. Alla var mycket nöjda över att ha

funnit ett ställe som innehöll allt de ville veta, och som dessutom inte kostade något att ringa till. Under långa nätter satt Five Days och samtalade med dem som ringde till hans bas. Han fick lära sig allt möjligt. Perspektiv på kriget i forna Jugoslavien. Pikanta detaljer om kärlekstrassel i Berlin. Konsten att brygga öl i öknen. Med mera.

Det fanns knappt något som han inte tyckte om att diskutera med sina användare. Förutom en sak: hacking. Det var ingen poäng. Han kunde ju redan allt. Ingen kunde lära honom något mer på det området. Han ville inte heller själv lära ut någonting. Förut hade han gjort det med nöje, men han hade fått smällar som tack. Folk som inte kunde hantera den kunskap de erhållit hade gjort bort sig flera gånger, spolierat system och dessutom nästan satt dit honom på grund av sin återkommande inkompetens. Sådant hade han fått nog av. Han hade börjat bli road av andra saker i världen.

Vid ett tillfälle ringde någon och bad om en återuppringning till ett telefonnummer han inte kände till. Kontrollen visade att det gick hem till en kriminalare på Rikspolisstyrelsen. Five Days fick panik. Det han länge hade misstänkt skulle inträffa förr eller senare verkade nu vara på gång. Omedelbart slet han loss sin datorutrustning från kontakterna, stuvade ner rasket i sopsäckar och grävde ner allt i skogen, och vändades i väntan på den kommande husrannsakan. Inget hände och några dagar senare ringde Trigger och undrade om han hade gått på skämtet. Five Days erkände att han hade slukat blufferiet med hull och hår. Att han däremot kanske överreagerat en smula underlät han att tala om.

Manipulationen med telefonväxeln skulle uppdagas förr eller senare. Det var Five Days mycket medveten om. Det gick inte att hålla en sådan sak hemlig i all evighet. Och om han inte var först på plats och märkte att saker och ting förändrats till hans nackdel skulle han åka dit. Han valde att ta den risken.

No risk no fun, som sagt.

Dessutom rädde det ingen tvekan om att de hackers som nådde störst ryktbarhet var endast de som åkt fast. ”Den som inte har åkt fast har inte heller gjort något”, var ett av Five Days valspråk, där ”gjort något” innebar ”utfört någon imponerande prestation inom hackervärlden”. När användaren loggade av från City Under Siege avslutades uppkopplingen med ett citat från gruppen Public Enemy.

**and for real it's the deal and the actual fact
takes a nation of millions to hold me back
rejected and accepted as a communist
claimin' fame to my name as a terrorist
makin' money in corners that you'll never see
dodgin' judges and the lawyers and the third degree...**

Det talade rätt mycket för Five Days uppfattning om sig själv. Han ansåg sig för smart för att åka dit. Han hade fel. Fem månader efter Trigger och Desolators sista fall var det hans tur att få sig en inblick i myndigheternas uppfattning om hans underjordiska verksamhet.

Efter en kvarts travande i snön var Five Days framme. Efter att han borstat av sig snön och försett sig med den obligatoriska koppen kaffe tog han itu med dagens arbetsuppgifter. En kund behövde hjälp med ett sammanbrott i deras datorer. Via modem skulle han försöka ställa saker och ting till rätta. En arbetskamrat skulle hjälpa till och de slog sig ner vid varsin terminal. Efter några minuter hörde han hur någon talade med hans chef i rummet bredvid. Rösten var obekvämt myndig. Five Days började må illa. Efter några minuter öppnades dörren bakom dem. Någon klev in i rummet och frågade efter honom. Det var dags.

”Det är jag”, svarade Five Days utan att vända sig om.

”Det är från polisen.”

Mannen höll fram en polisbricka framför skärmen. ”Kan du följa med mig... så vi får prata lite.”

”Jag ska bara göra färdigt...” muttrade Five Days. Han hade som princip att inte ta order från myndigheterna utan motstånd.

”Ta bort fingrarna från tangentbordet nu, annars sätter jag handfängsel på dig!”

Det var verkligen rätt tillfälle att rucka lite på principerna. Att bli släpad genom korridorerna inför sina arbetskamrater iförd fängsel tilltalade honom inte. Polismannen ledde honom till ett enskilt rum där två andra poliser var stationerade. Five Days kände igen den ena av dem, det var den ökände Rikskriminalaren från Stockholms databrottsgrupp som både Desolator och Trigger träffat. Den andre hade han aldrig sett, men han var tydligen kriminalinspektör med liknande uppgifter som sin kollega.

Rikskriminalaren serverade honom anledningarna till besöket: bedrägeri, grovt bedrägeri och dataintrång. Five Days nekade på alla punkter. Sedan var pratstunden över. Polismannen som gripit Five Days fick i uppdrag att bevaka den misstänkte medan resten av styrkan tog itu med det mödosamma arbetet att med hjälp av några anställda tömma företagets datorer på information som kunde tänkas vara relevant för utredningen. Det tog sin lilla tid. Sedan kördes Five Days tillbaka till hemmet, där husrannsakan skulle ta sin början. På vägen frågade Rikskriminalaren om Five Days kände till ”Desolator” och ”Trigger”. Five Days ljög inte. Att känna vissa människor kunde ju inte vara ett brott.

Ungefär samtidigt som Five Days hade blivit erbjuden handfängsel lämnade hans mor hemmet med bil för att åka till jobbet. Efter en dryg kilometer körde en bil upp framför henne och signalerade att hon skulle stanna. En uniformerad polis lutade sig in genom fönstret på förarsidan och uppmanade henne att återvända hem. Hennes son hade haft vissa dumheter för sig. Hennes hus skulle snart genomgå en smärre undersökning. Det kunde vara lämpligt att hon var närvarande.

Husrannsakan hemma hos Five Days tog sin början 8:35 och pågick i över fyra timmar. Nittiotvå beslag registrerades och det var allt från datorer, utskrifter, disketter, anteckningar och brev, till datatidningar, t-tröjor, videofilmer, och kvitton från restaurang Papagallo. Rum och telefonkontakter fotograferades. Five Days var bara närvarande i en timme. Medan polisstyrkan, som nu uppgick till nästan tio personer, genomförde husrannsakan kördes han till närmaste polishus, beläget i en näraliggande stad. Five Days begärde advokat. Staden var inte stor och det fanns bara två advokatbyråer. Båda var för tillfället upptagna med annat. I väntan på att advokaten skulle få tid över, vilket skulle ta närmare fem timmar, diskuterade poliserna och Five Days ditt och datt medan de drack kaffe. Vid lunchtid beställdes det kebab till de närvarande. För att undvika eventuella vanskligheter bytte en polisman ut stålbesticken mot dito i plast.

”Tror du jag ska hugga dig i ryggen och dra?” frågade Five Days irriterat.

”Man kan aldrig vara nog säker”, svarade polismannen. ”Jag har varit med länge.”

Five Days gick på toaletten flera gånger under tiden de väntade på advokaten. En polis eskorterade honom, och väntade utanför i korridoren tills han var klar. Inne på toaletten tog han fram sin mobiltelefon som poliserna inte upptäckt eftersom de underlätit att kroppsvisitera honom. Han ringde två av sina vänner och förklarade vad som hade hänt. Medan polisen inledde förhöret med Five Days i sällskap med advokat, brann disketter och anteckningar upp i olika delar av landet, hårddiskar grävdes ner och filer krypterades.

Inspektören började med att fråga om Five Days någon gång hade hackat Uppsala Universitet. Five Days bestred detta. Inspektören berättade att Televerket haft hans telefonlina under bevakning sedan månader tillbaka, och att det fanns misstänkt långa sessioner mellan honom och universitetet registrerade. Five Days kunde inte påminna sig om hur de kunde ha uppstått. Visst hade han ringt upp universitetets modempool några gånger, men han hade aldrig brutit sig in. Det var allt. De gick vidare i programmet. Advokaten såg hela tiden ut som ett frågetecken.

Nästa ämne rörde stämpling till sabotage.

På Desolators dator hade polisen funnit en kortfattad text där Desolator berättade att han hatade Televerket över allt annat på jorden, eftersom de i viss mån var ansvariga för att han åkt fast. Som straff hade han snickrat ihop en liten plan på hur man skulle kunna sätta deras interna datasystem ur spel som hämnd. Five Days förnekade att han skulle ha varit med och planerat någon form av sabotage, däremot nekade han inte till att han skulle ha talat med Desolator vid flera tillfällen. Men om helt andra saker. Han nämnde inte att han diskuterat saken ingående med Desolator för flera år sedan, medan de åkte omkring i Stockholm och letade efter containrar.

Sedan började Inspektören tala om telefonbedrägerier. Five Days nekade. Mitt under samtalet ringde plötsligt Inspektörens mobiltelefon. Alla var tvungna att lämna rummet medan han talade med en god vän, Televerkets säkerhetschef, som ringde och ville veta hur det hade gått. Förhöret återupptogs när han var klar. Inspektören frågade om olika program som hade hittats på hans dator under husrannsakan. Framförallt ville han veta vad programmen JACKPOT och WP-CRACK gjorde. Five Days förklarade att de "användes för att kolla hur säkra lösenord var". Om programmet kunde knäcka ett lösenord var det inte säkert och behövdes bytas ut. Det var allt. Inspektören frågade aldrig varför han hade de programmen. Antagligen kunde han räkna ut det själv. Mot slutet av förhöret kom tre välbekanta bokstäver in i bilden.

"Känner du till det här begreppet: SHA - Swedish Hackers Association?"

"Jag har läst om dom i tidningarna", sade Five Days efter en liten stunds paus.

"Har du varit aktiv i SHA?"

"Det vill jag inte svara på."

Förhöret avslutades efter trekvart. Five Days var övertygad om att han skulle bli häktad och satt i en cell. Till sin stora förvåning släpptes han. Polisen sade att det naturligtvis skulle följa fler förhör. De skjutsade tillbaka honom till hemmet. På vägen vände sig Rikskriminalaren om till baksätet.

"Du, är det säkert att du vill ha kvar advokaten?"

Five Days svarade ja, fastän han insåg att hans advokat just då inte verkade begripa någonting av vad som stod på.

"Oj oj, det kommer att bli jävligt dyrt för dig."

"Det tror jag inte."

En av dem skulle ha rätt. Men det var en ekonomisk detalj som låg och väntade flera år fram i tiden. Ett för Five Days betydligt mer akut predikament var det förhör som skulle ta sin början så fort han hade kommit hem. Han tänkte avundsjukt på Trigger som inte bodde hemma och slapp tampas med arga föräldrar. Polisen släppte av honom utanför huset och han hann fyra steg på sin gogatavandring innan dörren slets upp och en rödbrusig fader tittade ut och sammanbitet meddelade honom att han skulle snabba sig på in.

Inne i köket stod han mor vid spisen och rökte en cigarett. Hon tittade inte ens på honom när han klev in. Hennes ögon vilade på en punkt på väggen, och förblev där tills hon lade ansiktet i ena handen och snyftade tyst. Sonens otroliga intresse för

datorer, märkliga telefonsamtal, vänner och bekanta, hade fått en förklaring, och hon tyckte definitivt inte om den. "Vad har du gjort pojk..." viskade hon försiktigt.

Fadern var däremot betydligt mer pratsam: "Sitt ner!" skrek han och pekade på en stol vid köksbordet.

Five Days hade gärna förblivit stående i sedvanlig protest mot att föräldrarna försökte köra med honom, men hans ena ben darrade så häftigt att han gärna slog sig ner. Fadern satte sig mitt emot honom. Han stirrade intensivt på sin son. Efter något som för Five Days verkade som hundra år började fadern att tala igen. Nu var hans röst betydligt lugnare; han nöjde sig med att gorma istället för att skrika.

"Jag har fanimej inte sett så många poliser på en gång i hela mitt liv!"

Modern hade ringt honom någon minut efter att Five Days hade blivit skjutsad till förhör. Han hade lämnat arbetet med ursäkten att hans son blivit sjuk. När han kommit hem hade han mötts av ett hem som kryllade av poliser.

"De var till och med nere och bökade bland prylarna i källaren!"

Five Days hade fortfarande inte sagt något eftersom ingen direkt fråga hade ställts. Modern stod fortfarande vid spisen och såg milt chockerad ut.

"Det är så här..." stammade Five Days.

"Det är hurfan då?!" skrek fadern.

Ännu en myndighet man ska stå till svars inför.

"Skitsamma, ni skulle ändå aldrig fatta."

Fadern reste sig ilsket upp som om han var på väg att utföra en mer fysisk kommentar till sonens uppkäftighet. Men han nöjde sig med att luta sig över bordet och vråla rakt in i Five Days' ansikte.

"Nu... BERÄTTAR DU VAD DU HAR GJORT!"

Five Days såg en långsökt parallell mellan deras samtal och filmen om Karl-Bertil Jonssons julafton. Men han kunde hålla sig för skratt. Han var livrädd.

"Ni kommer säkert inte att fatta, men..."

Han började berätta. Fadern stönade djupare och djupare. Modern brast ut i våldsam gråt när han nådde avsnittet med straffskalan. Han tyckte att de inte begrep någonting. Men de begrep naturligtvis mer än han anade.

Del 3

Efterspel

1994-1997

Vid slutet av universum

Ungefär fyra månader innan Five Days besöktes av polisen åkte han tillsammans med fem vänner ner till Holland för att bevista konferensen Hacking at The End of The Universe, uppföljaren till det galaktiska hackerpartyt som gått av stapeln fyra år tidigare. Konferensen hölls även denna gång på en campingplats strax utanför Amsterdam. Ungefär åttahundra besökare registrerades. I sommarvärmen bjöds det på en mängd varierande föreläsningar, de flesta behandlade olika aspekter av hacking, phreaking och social engineering. Men det hölls även paneldebatter om Internets framtid, nätens utveckling över världen och rättsväsendets oförmåga att förstå hackingkulturens politiska och sociala aspekter. Alla former av hacking var numera förbjudna i Holland. Erfarenheten talade för att vad som helst kunde hända. För åtta år sedan hade KGB raggat spioner vid en liknande tillställning i Tyskland. Konferensen stod därför under hård bevakning från både press och polis.

En del av besökarna tog alla chanser de kom åt till att skrika "inga bilder!" till de som av någon anledning höll en kamera i handen. Att vägra låta sig fotograferas var ju något alla riktiga hackers gjorde. Men mest verkade det vara de som ville vara "riktiga hackers" som ägnade sig åt sådana saker under konferensen. Det blev till slut nästan en sport. Vissa verkade kasta sig framför fotograferna som fanns bara för att få det lilla nöjet att hålla för ansiktet eller skrika brandtal om sin personliga integritet med efterföljande smädelser. Det var mest de personerna som sedan hamnade i tidningarna. De mer seriösa hackarna var alldeles för tråkiga för att berätta om. Hackingen var fortfarande omringad av myter, och media fann det mer intressant att upprätthålla dem.

Organisatorerna bakom konferensen var samma människor som gav ut den spartanska tidskriften Hack-Tic. Vid tidpunkten för tidskriftens start fanns det inga publika kopplingar till Internet i Holland. För att tillträda nätet var man i vanlig ordning tvungen att studera vid ett universitet eller äga ett tillräckligt stort företag. Personerna bakom Hack-Tic tog därför saken i egna händer och hackade sig tillträden till Internet. Vilde någon privatperson komma ut på nätet gav de gladeligen bort användarkontona. Enligt dem var Internet konstruerat i en anda av att kunna användas av alla människor som så önskade. Att med olika medel hindra folk från detta var en skam och skulle därför bekämpas med alla medel. När Internet slutligen blev öppet för vanligt folk i Holland lades Hack-Tic ner och ersattes av det mindre kontroversiella projektet XS4ALL, ett normalt kommersiellt företag som sålde Internetkonton.

Efter resan till Holland glömde en av medresenärerna, Context, sitt pass hemma hos Five Days. Det hamnade slutligen bland de nittiotvå beslag som gjordes vid husrannsakan, eftersom det misstänktes vara stulet. Context kontaktade polisen för att få tillbaka det, vilket inte medförde något hinder. Tvärtom. Polisen var så angelägen att bli av med det att de reste trettio mil från Stockholm för att överrätta det personligen.

Kriminalinspektören från databrottsgruppen och en kollega anlände tidigt en vårmorgon. Mötesplatsen bestämdes till gården utanför den folkhögskola där Context gick. De hälsade kort på varandra och undersökte om passet verkligen tillhörde Context. Detta konstaterades snabbt, och lämnades över tillsammans med frågan varför det hade legat hemma hos Five Days av alla människor. Context svarade sanningsenligt att det berodde på att de rest tillsammans förra hösten. Han undvek

dock att berätta exakt vart de hade rest. Inspektören nöjde sig med det svaret. Sedan frågade han raskt: "Sysslar han med barnpornografi? Gör du det själv förresten?"

Context trodde inte sina öron. Situationen föreföll något bisarr. Att bli utfrågad om man ägnar sig åt perversiteter händer inte varje morgon. Sedan insåg han vad frågan egentligen betydde. Han började skratta. Mellan skratten lyckades han få fram: "Nej, det kan jag verkligen inte tänka mig."

Inspektören verkade en smula besviken. Han tackade vänligast för pratstunden och bad Context att vara mer försiktig med passet i framtiden. Sedan satte han och kollegan sig i bilen och åkte tillbaka till Stockholm för att försöka komma någon vart med en ytterst invecklad utredning. Context såg bilen försvinna iväg. Sedan plockade han fnissande fram sin mobiltelefon. Han hade goda nyheter till Five Days. Polisen hade varit på besök och omedvetet talat om att de inte visste någonting alls.

Avslöjanden om att barnpornografi fanns lite varstans på nätet var vid tillfället högsta mode i pressen. Den polisiära erfarenheten talade för att kriminella element brukade hålla ihop. Alltså borde rimligtvis hackers ha någon slags kontakt med de personer som spred barnpornografi, resonerade polisen. De använde ju samma nät. Det skadade inte att försöka nysta i den änden, även om teorin kanske var en smula långsökt.

Five Days fann det obehagligt att polisen trodde han var intresserad av bilder på nakna barn i sexuell bemärkelse. Han kunde gärna tänka sig att bli fälld för alla andra brott han var misstänkt för, bara han slapp stämpeln som sjuk sexdäre. Hur förklarar man för polisen att man äger hundratals bilder med barnpornografi, liksom man äger tusentals texter som berättar hur man bygger bomber, bara för att man tycker det är spännande med de hemligaste av hemligheter?

Men polisen letade inte i första hand efter barnpornografi. De letade i stort sett efter vad som helst som kunde få deras utredning mot SHA att komma någon vart. Five Days hade haft barnpornografi i sin ägo. Kanske var han kopplad till ett större nät av pederaster? Men ingen tråd avslöjade sig på den fronten. Tråden var dold någonstans i ett förbryllande virrvarr av registrerade dataintrång, osäkra loggar, obegripliga anteckningar, krypterade hårddiskar, och tre unga människor som envist vägrade berätta vad de hade ägnat sig åt under de senaste åren.

Härva i nätet

Polisen utredning av den underliga föreningen SHA och dess misstänkta medlemmar "Five Days", "The Trigger" och "Desolator" tog på allvar sin början sommaren 1993.

Grunden till utredningen var Tekniska Högskolans anmälan, grundad på klagomål från en okänd person situerad någonstans i USA. I efterhand visade det sig emellertid att anmälan huvudsakligen gjordes efter information från Televerket. De hade i slutet av juni noterat "vissa onormaliteter" vad gällde telefontrafiken mot högskolans datanät, vilket föranledde dem att kontakta skolans personal. Vad det exakt var för sorts onormaliteter som menades framkom aldrig. Vilka som låg bakom dem hade de däremot tagit reda på; teleloggarna skvallrade om att Desolator och Trigger varit uppkopplade runt de tillfällena. Högskolan bekräftade att intrång skett vid just de tidpunkterna och husrannsakan mot de två misstänkta genomfördes tio dagar senare, på basis av ytterligare registrerade intrång.

I förhöret med två administratörer för nätverket talades det genomgående om att de som begått intrången var "datavärldens klottrare". Ordet "hacker" nämndes aldrig, vilket kunde ha sin förklaring i att de båda tolkade begreppet ur ett annorlunda perspektiv. "Klottrarnas" verksamhet var mycket problematisk för högskolan, förklarade administratörerna, eftersom den ledde till att de fick klagomål från olika ställen runt om i världen som utsatts för intrång via deras nät, samt att de som följt av detta måste lägga ner mycket extra tid och pengar på att förbättra säkerhetsrutinerna.

Polisen bad dem att sammanställa materialet de hade samlat på sig. Många ytterligare intrång gick att finna i deras loggar. De nöjde sig med att koncentrera sig på några inom Sverige. Att redovisa samtliga intrång som skett via deras nät runt om i världen var närmast en livsuppgift.

Administratörerna kontaktade till att börja med Uppsala Universitets dataavdelning och berättade hur saken låg till: det fanns misstankar om att universitetet drabbats av intrång via Tekniska Högskolan. Administratören i Uppsala kontrollerade saken och kunde konstatera att det stämde. Han kunde inte uppskatta intrångens omfattning inte heller kunde han bedöma om intrången lett till någon slags "vinning" för förövarna. Inga skador fanns, däremot påpekade han att risken för stor skada hade varit överhängande, samt att intrången lett till att nätet belastats extra mycket och därmed gjort det långsammare att arbeta med för vanliga användare. Den största skadan rörde dock inte själva nätverket, menade han. Universitetets datasystem fungerade genom öppenhet och att användarna hade förtroende för säkerheten och varandra. Detta förtroende hade nu rubbats, och den skadan gick inte att mäta i pengar. Han polisanmälde saken den 23:e juli.

Inträngen i Uppsala visade sig vid en närmare titt delvis ha passerat genom Linköpings Universitet. Dessa kontaktades i början av september 1993. Med hjälp från Televerket jämfördes loggarna mellan intrången och tre misstänkta abonnemang som stod under bevakning. Linköping anmälde saken den tolfte december och tre dagar senare genomfördes en husrannsakan på Five Days arbete och i hans hem. Anledningen var inte bara olaga dataintrång, utan också misstanke omfattande bedrägerier mot Televerket i Sverige och AT&T i USA. Att Televerket regelbundet kontrollerat ut- och ingående samtal från Five Days sades kortfattat bero på att en anonym "tipsare" redan i juni informerat dem om att han ägnade sig åt olämpliga förfaranden via telenätet. Televerket beräknade att Five Days blåst dem på ungefär 55.000 kronor. AT&T uppskattade sin förlust till över 250.000 kronor.

Tekniska Högskolan kontaktade även Umeå Universitets datacentral, i samma ärenden. Umeå kunde inte notera något "riktigt" intrång; däremot hade någon tydligen använt öppna delar av deras system för intrång på andra ställen. Ingen anmälan gjordes av universitetet, däremot hjälpte de polisen att samla information om händelserna. Liksom Uppsala Universitet konstaterade Umeå att intrången, som inte ens hade inträffat, förstört användarnas förtroende för nätverket. Men de ansåg förtröstansfullt att det samarbete i säkerhetsfrågor mellan universitetet som uppstått i samband med detta var en positiv sidoeffekt som förhoppningsvis skulle bli bestående i framtiden.

Umeå Universitet hörde av sig till ett företag i Stockholm som delvis var specialiserade på datasäkerhet, Upnet Network AB, och förklarade att de funnit spår i loggarna som antydde att även de kunde ha råkat ut för intrång. Företaget undersökte saken, vilket tog sexton timmar, och upptäckte att de sedan lång tid tillbaka varit utsatta för upprepade attacker. De gjorde en polisanmälan först i december 1994, och sade då i anmälan att "okända personer har på en okänd plats och på ett okänt sätt lyckats komma in på datanätet". Eftersom de inte kunde specificera tidpunkterna för intrången var Televerkets loggar utan intresse. Men på Desolators hårddisk hittades hemlig information från företaget, och han misstänktes skäligen vara den okända personen i fråga.

Polisens utredning var tidvis besvärlig. Ingen av de tre utpekade gjorde några medgivanden. Samtliga anförde att de enbart rört sig inom de publika delarna av universitetens nätverk. Det fanns inga direkta spårningar från universitetens ingående telefonlinor. Bara dataloggar som talade om intrång vid vissa tidpunkter, och teleloggar från Televerket och de misstänkta datorer som talade för att de ibland varit uppkopplade vid samma tidpunkter. Detta var bara en ren slump, hävdade de misstänkta.

Trigger sade i det första förhöret att hans lägenhet praktiskt taget stått öppen för många av hans vänner, och att det lika gärna kunde ha varit de som genomfört intrången när han inte varit i närheten. Han var samtidigt mycket upprörd över att Televerket övervakat hans telefonlina, och planerade att anmäla dem. Han skulle dessutom anmäla en administratör vid Tekniska Högskolan eftersom han ansåg att denne grovt förtalade honom genom att påstå att han skulle vara en av de skyldiga. På Triggers dator fanns egentligen ingenting som kopplade ihop honom med gruppen SHA. Visst hade han en hel del suspekta filer om intrång och verktyg som knäckte lösenord. Men dessa var inte förbjudna att ha i sin ägo. Inga direkt bindande bevis hittades i själva datorn. Det som snärjde Trigger hårt var att hans dator varit i full färd med att knäcka lösenord vid Tekniska Högskolan när polisen tagit sig in i lägenheten sommaren 1993. Polisen konstaterade att den dator de tagit i beslag redan 1991 inte innehöll någonting av värde för deras utredning.

Extra personal kallades in utifrån. En mängd olika "dataexperter" fick analysera innehållet på hårddiskarna som tagits i beslag. Utredaren som hade hand om Five Days utrustning beklagade att han inte kunde läsa de mest intressanta datafilerna, eftersom de var hårt krypterade med programmet "Pretty Good Privacy". Däremot menade han att det egentligen inte spelade någon roll. Genom att se vad vissa av biblioteken och filerna hette kunde man sluta sig till att det fanns material relaterat till hacking på hårddisken. Ett bibliotek som hette "old-h" sade utredaren betydde "old hacks". Att biblioteket "h2" stod för "nya hacks" var han dito säker på. De filer som var krypterade presenterades trots allt som "bevismaterial", fastän polisen aldrig kunde undersöka vad de egentligen innehöll. Det var ett tillräckligt bevis att om någon tog sig

friheten att kryptera sina datafiler, så hade denne någonting att dölja, och dölja hade bara den som hade begått brott, punkt slut.

Vad gällde misstankarna om telefonbedrägerier och kraven på skadestånd avfärdade Five Days saken som "befängd". En logg på hans dator, som visade att hans terminalprogram flera gånger ringt upp ett privat gratisnummer med möjligheter till att koppla sig vidare tillhörde inte honom. Den tillhörde någon annan. Vem mindes han inte. Han kände ju så mycket folk. Någon rimlig förklaring till varför han hade massa kreditkortsnummer antecknade var det inte bättre beställt med. Visst hade han ringt upp AT&T:s växel, men han hade inte använt kreditkortet för att ringa vidare. Han hade kört collect-call till USA, en fullt möjlig och laglig operation via växeln. Vem eller vilka som generöst tog emot dessa samtal för hans räkning kunde han inte svara på. Men han hade tydligen ringt växlarna många gånger eftersom han hade runt 1.5 miljoner markeringar registrerade.

Polisen diskuterade gärna begreppen "datagrupper", "demoscen och "handles" med Five Days. Han sade att han varit aktiv i flera grupper med att programmera och utbyta demos. Polisen frågade honom om deras "vänner" SHA ingick i dessa grupper. Five Days svarade nej. Han hade hört talas om dem, samlat på sig filer från dem, men aldrig varit i kontakt med dem personligen. Desolator och Trigger kände han till. Om de hade varit med i SHA kunde han inte svara på. Han trodde inte det.

City Under Siege var också av stort intresse. På frågan vad basen egentligen användes till svarade Five Days att det var en central för dem som var intresserade att ta del av publikationen Nomenclatura. Polisens utlåtande om den tidskriften var minst sagt hårt. Beslagsprotokollet recenserade vad som hade hittats.

Terrorrelaterade filer. Bland de filer som finns att tillgå via BBSen är en serie artiklar av en grupp kallad Nomenklaturen. Den kompletta fillistan motsvarar ungefär 500 A4 sidor och lagras därför i elektronisk form.

"Terror" var tydligen öppet för breda tolkningar. Den överväldigande majoriteten av texterna från Nomenclatura var amatörmässig prosa och poesi. Polisen undrade om Five Days hade några planer på att sätta upp en ny bas. Det var det slut med, svarade han.

Desolator hade däremot inte gjort några ansträngningar överhuvudtaget för att dölja sina datafiler. Han hade helt förlitat sig på att polisen inte skulle lyckas ta sig förbi hans inledande spärrar till datorn. Där gick han bet. Lösenordslistor, drösvis av loggar från intrång, texter från SHA som löst teoretiserade om det inte skulle vara kul att pröva på sabotage och utpressning, listor med telefonnummer till olika modempooler runt om i Sverige hittades. På frågan varför han hade alla dessa filer svarade Desolator "bra fråga!" och ursäktade sig med att "det finns mycket skit på min dator". Han menade att han funnit filerna på olika baser, men han kunde inte komma på vilka, det var så många.

Vad som var svårare att redogöra för var de anteckningar som anträffades på hans skrivbord. På en mängd papperslappar hade Desolator skrivit ner olika datasystemens uppbyggnader, och diverse förslag till hur de skulle kunna knäckas. Minst av allt kunde han förklara varför han hade en anteckning som löd "ska vi knäcka KTH i natt?", där "KTH" syftade på den gängse förkortningen av Kungliga Tekniska Högskolan. På samtliga hårddiskar hittades SHA:s årliga protokoll. Dessa var av flera skäl högtintressant läsning för polisen. Dels innehöll de uttalanden om intrång, och dels var de för polisen en förfärande inblick i hackervärldens omfattning och attityd. SHA hann släppa fyra stycken protokoll mellan åren 1989-1992. De första två hade författats av Doctor SPK, de senare sattes ihop av Trigger. Men det fanns även ett

femte. Det hann aldrig släppas eftersom SHA praktiskt taget hade upplösts som grupp i samband med polisens ingripanden. Medan de tidigare hade varit relativt sansade i sin framställning av verksamheten, var protokoll nummer fem från SHA till största delen en hatkampanj mot de personer som försökt stoppa dem.

Doctor SPK:s närmast respektfulla ton mot dem som drabbats av intrång, krav på etik och låga profil var som bortblåst. SHA tänkte inte hålla sig i skymundan. De tyckte sig vara hotade av allt och alla, pressen, polisen och folket. SHA tänkte tala om vilka det egentligen var som hade makten.

Vi vill att du som läser detta ska vara på det klara med några enkla fakta. Betrakta oss som nätverksanarkister Media har försökt förnedra oss genom att beskriva oss som idioter utan några som helst kunskaper. Det är självfallet inte sant. Vi är äkta hackers, framgångsrika sådana. Fråga säkerhetspolisen. De vet bättre än vilken journalist som helst.

vad får oss att penetrera nätverk och datasystem? Vi vet inte, men det är kul, och vi kommer aldrig någonsin att sluta. Många har förnekat att hackers skulle vara något farligt, att hotet är överdrivet. Sug kuk. Vill ni att vi ska bevisa för er att vi kan skapa kaos och förvirring?

Vi är övertygade om att samma personer som påstått att vi är ofarliga kommer, när domedagen är här, att skrika ,vi har varnat er för detta hot i flera år men ni har inte gjort någonting!” Fy fan. vi kan inte nog uttrycka vårt gemensamma förakt för dessa personer.

Den anonyme redaktören för protokollet - som vid detta tillfälle egentligen var Five Days - talade på ett tidigt plan om att SHA hade slutat upp med all form av pressetik. Namn, personnummer, adresser och ett flertal andra uppgifter om åklagare, poliser, journalister och deras familjer publicerades, ibland med tillhörande spekulationer om alkoholism, otrohet och sexuell läggning.

De sedvanliga listorna över vilka större intrång gruppen genomfört fanns traditionellt med. Vidare förklarade gruppen att de olika åtal som höll på att väckas mot dem var närmast komiska. Det fanns inga som helst bevis - polisen och åklagarmyndigheten var helt okunniga. Okunniga kanske de var, men många olika problem blev det ändå. Kanske hade de blivit mindre om Lillebror SHA inte insisterat på att provocera Storebror Myndigheterna. SHA bestod av människor, och människor kan av olika anledningar känna sig förolämpade och förorättade. Men även den till synes ansiktslösa koloss som utgör Myndigheterna i olika former består än så länge även den i grunden av individer, människor, som kan bli lika förolämpade och förorättade.

Efter mer än två år, i november 1995, var förundersökningen avklarad. Största delen av materialet som presenterades utgjordes av hundratals sidor loggar från Televerket, diverse universitet och de misstänkta datorer. Resten bestod av förhör, analyser av beslagttaget material, skriftliga anteckningar, klistermärken, och polisens fotografier från husrannsakingarna. De delar av utredningen som berörde pikanta detaljer kring Five Days telefonbedrägerier, liksom Desolators intrång på ett företag som bland annat hanterade delar av Försvarets datasystem, hemligstämplades Rättegången skulle dröja. Åklagaren hann med att skjuta upp åtalet närmare tjugo gånger innan något hände.

Sidoeffekter i stormens öga

Five Days fick behålla jobbet vid det företag som utsatts för en omfattande undersökning i samband med att polisen kommit på besök. Chefen hade fortfarande fullt förtroende för honom. Dessutom var han alldeles för kompetent för att undvaras.

Efter några veckor hyrdes Five Days ut som konsult till ett stort företag i Stockholm. De nya arbetskollegorna blev mycket imponerade över de prestationer han lyckades genomföra. På mindre än en vecka hade han fixat samtliga gamla surdeggar, det vill säga olösta knutar som legat på hög och växt i flera månader, samt även lyckats sköta sitt eget jobb med anmärkningsvärd hastighet. Belöningen för insatsen blev en flaska dyrt vin. Det var vanligt med belöningar för liknande arbetsinsatser. Det stora företagets ledning var noggrann med att poängtera sin goda vilja gentemot personalen.

Några månader senare fick han sparken. Anledning var enkel: det stora företaget hade som policy att inte ha anställda som var misstänkta för någon form av brottslighet. De bearbetade ju ibland material som var mycket känsligt vad gällde rikets säkerhet. I allmännyttans namn hade de inte råd att ta några risker. Five Days fick packa ihop och gå samma dag som den årliga säkerhetsundersökningen av företagets anställda genomförts.

Five Days blev milt chockerad över det inträffade. Han tyckte ju inte att han var en "riktig" brottsling egentligen. Hans chef delade hans uppfattning, och hyrde ut honom till ett annat företag. Den här gången skulle de spela med öppna kort.

"Avslutningsvis bör jag nog nämna en sak. För många år sedan, när jag var ung och, fri, dumdristig, höll jag på rätt mycket med det som populärt brukar kallas för, öh, för, eh, ni vet, liksom, det som är... lacking", sluddrade Five Days mot slutet av mötet rörande konsultuppdraget.

"Du menar dataintrång?"

Five Days frös till is och hoppades på det bästa.

"Typ..."

Det blev en stunds paus.

"Aha, hehe, gick det bra?"

"Beror på hur man ser det. Jag väntar på eventuellt åtal just nu."

"I mina öron låter det bara som en slags merit. Det visar ju att du kan det du håller på med. Höll på med lite sånt där själv när jag var mindre, när var det nu igen ...?"

Den medelålders mannen som intervjuade Five Days inför arbetet som projekthanterare fick något drömmande i blicken medan han berättade om vilka små tricks han hade för sig med datorer i mitten av 80-talet. Five Days kände sig en smula besvärad över intresset. På det förra arbetet hade hans bakgrund ställt till med stora bekymmer. Intervjuaren lugnade honom. "Här dömer vi inte folk som bara är misstänkta för brott. Dessutom är det inte vårt problem."

Den kvinnliga personalchefen som var närvarande nickade. Han fick uppdraget och stannade där i ett halvår innan det var dags för problem.

För att undvika att olämpliga individer arbetar vid företag som handhar känsligt material i någon form genomförs då och då personalgranskningar. Uppgifter om anställda samkörs med register som innehåller information om människor som anses vara olämpliga för vissa sorters arbeten. Dessa uppgifter härstammar ursprungligen från polisen och säkerhetspolisen. Men somliga företag bryr sig inte om att genomföra sådana undersökningar. Det företag Five Days arbetade på var ett sådant. Vissa mycket olämpliga personer med kriminella tendenser övervakas noggrant av polisen. Finner de

att någon som är klassad som säkerhetsrisk arbetar på ett olämpligt ställe måste de ibland ta saken i egna händer, kontakta företaget och förklara hur det ligger till.

Efter mer än sex månader som projektanställd vid företaget var Five Days tilldelade projekt praktiskt taget avklarat. Då började det hända märkliga saker. Personalchefen ledde en morgon in honom på ett avskilt kontor för att tala ut om något.

”Du har ljugit för oss!” skällde hon. ”Du har ljugit!”

Det framkom efter en stund att det rörde sig om SHA.

”Men jag sa ju vid intervjun att jag var misstänkt för databrottslighet! Ni sa att det inte spelade någon roll!”

”Det kan jag inte påminna mig om!” sade personalchefen bestämt. ”Du sa ingenting om att du var en av, dom här spionerna, den här gruppen, 'SHA'! UT!”

Delar av företagets lokala ledning, personalchefen, en inhyrd expert och Five Days samlades till ett möte femton minuter senare. Experten, som under några dagar arbetat i lönndom, lade fram sina bevis för att Five Days använt företagets datorer på ett otillbörligt sätt. En logg hade rensats. I denna logg fanns troligen bevis för otillbörlig verksamhet. Varför skulle den annars ha rensats? Det var det första beviset.

Five Days förklarade att den inte alls hade raderats, den hade bara förflyttats på grund av utrymmesbrist, en normal handling. Ingen ville till en början låta honom använda en terminal för att visa var den fanns, men efter en stunds övertalning gick det för sig. Personalchefen stod hela tiden bredvid honom med handen på en strömbrytare för att kunna ingripa om han skulle börja göra något ”märkligt”. Den raderade loggen dök upp. Ingen tog någon notis. Experten hade nämligen dragit fram sitt andra trumfkort ur skjortärmen. Det slutliga beviset för att Five Days fortfarande var en trogen medlem av SHA, en kättare som ljugit i kyrkan vad gällde avbönen från alla former av horribla dataterrorister.

Experten satte igång overheaden. En vitt ljus spred sig över väggen i det lilla konferensrummet. Han lade på en plastfilm. Den föreställde ett schema över vissa personer. Alla tittade mycket intresserat.

”SHA finns inte längre, sägs det. Det är inte helt sant. Enligt min undersökning är detta nya SHA”, konstaterade han med stolthet i rösten.

Det var ett schema över den handfull personer som aktivt skrev texter åt Nomenclatura. Five Days hade skrivit lite texter åt dem och kommunicerade ofta med Doctor SPK. Han dolde ansiktet i händerna. Det kunde inte vara sant. Inte ens så dum kunde...

”Vi ser här hur gruppen är ordnad hierarkiskt, med 'Doktor SPK i toppen. 'Five Days' är en person vi alla är förtrogna med. Han har under täcknamn utfört vissa arbeten åt gruppen. Han har skrivit filer, exempelvis nummer 130, 238, 239 och 270, som alla handlar om hur man otillbörligt tillskansar sig tillträde till datasystem på ett effektivt sätt.”

Five Days räckte mödosamt upp handen.

”ja, jo, texterna innehåller ordet hacking, javisst. Men de handlar ju om helt andra saker!”

”Det kan diskuteras...” sade experten och lade på ett nytt papper. Denna gång fylldes väggen med statistik. ”I vilket fall som helst så har du även använt företagets datorer för privata ändamål. Du vet mycket väl om att det inte är tillåtet att använda arbetstid till att skicka privat post.”

”Jag gjorde det på lunchen.”

”Nåja! Det tror jag verkligen inte! Vi har en lista över hur mycket brev du skickade. Vi räknade ut att det skulle ta åtta timmar varje dag att skriva och skicka dem!”

"Javisst, om man är lika trög i huvet som du. Säg mig, hur kommer det sig då att jag lyckats göra färdigt alla jobb jag blivit tilldelad? Före schemat många gånger också!"

"ja, det kan man verkligen fundera på. Men du har tagit upp arbetstid. Tänk om alla gjorde på det viset, hur skulle det se ut?"

"Vänta ett tag... hur vet ni hur vilka brev jag skickat? Hur vet ni att jag skrivit för Klatura? Har ni avlyssnat posttrafiken från min terminal?"

"Vi kände oss nödgade att undersöka..."

"Har ni LÄST MIN MAIL?!" skrek Five Days hysteriskt.

"Det är en standardprocedur", mumlade personalchefen utan att närmare gå in på vilka som omfattades av denna standardprocedur.

Den hetsiga diskussionen avslutades en halvtimme senare. Ledningen beslutade sig för att göra upp i godo med det företag som hyrt ut Five Days. De skulle inte göra någon polisanmälan, trots att Five Days bad dem att göra det. Han ville dels veta vilket brott han hade begått, och dels ville han ha det utrett så han kunde få papper på att han var oskyldig. Han hade ingenting att dölja. Men så blev det inte. Han åkte ut, och därmed var den diskussionen avslutad. "Göra upp i godo" visade sig emellertid helt enkelt innebära att ledningen kraftigt prutade ner det pris de tidigare hade sagt sig vara villiga att betala för Five Days projekt. Five Days chef ombads inte "tjafsa så mycket om saken" eftersom Five Days "uppenbarligen misskött sig på andra ställen också". De syftade på hans tidigare anställning. Hur de kunde känna till att han fått sparken därifrån beskrevs i suddigt svepande ordalag. Att det var någon myndighet som ringt och berättat om honom var ingen hemlighet. Hemligheten var vilken myndighet det hade varit. Chefen frågade ilsket Five Days i telefon strax efter han fått sparken vad i helsicke Nomenclatura var för jönseri. Five Days förklarade att det var en tidskrift. Chefen bad att få ta del av texterna, för att få en närmare inblick i vad det som kallades "nya SHA" var för något.

... och kontentan av det ovan förda resonemanget är att Nomenclatura av vissa anses vara en högst suspekt samling individer; så suspekta att deras blotta existens rättfärdigar att avskeda människor ifrån deras arbeten. Vad grundar sig denna åsikt (ty den är ju knappast en insikt) på? Svaret är komplicerat ur psykologisk vinkel, och kan kanske enklast förstås genom en deskriptiv förklaring av en genom historien drivande faktor: dumheten. Människan har av någon anledning alltid fruktat det hon inte begriper. Det som man fruktar vill man hellre göra sig av med än att försöka förstå. Kanske är det på tok för intellektuellt påfrestande för vissa. Historien är en upprepning av olika krig, med eller utan dödande vapen, samtliga förda av människor som hellre sätter känslorna i brand än förnuftet. Den primitiva lusten till destruktion konkurrerar alltid ut den skapande kraften när människor utan reflektion utför de impulsiva handlingar de för tillfället känner sig manade till.

vi lever nu i 90-talet och anser oss vara helt fördomsfria. Dock med ett visst undantag: den digitala kulturen är farlig. Den ska bort. Den svänger sig med begrepp som "anarchy" och "underground". Den måste bort, med alla medel. Varför? Därför att den är svår att förstå. Det som är svårt att förstå måste bort - och lustigt nog med förnuftet som en fana i förgrunden för denna process. Men det är ett falskt förnuft, och dess kärna består av inget annat än fördomar och okunskap.

Chefen suckade och föreslog att han skulle börja skriva om lite mer normala saker istället. Ett nytt jobb ordnades åt Five Days. Det stod inte länge på förrän han fick sparken därifrån också. Anledningarna var samma som tidigare, något modifierade. Denna gång anklagades han för att ha sålt hemliga uppgifter till en konkurrent. Vilka uppgifter det var, eller vilket konkurrent det var, framgick inte. Inga bevis

presenterades, och ingen polisanmälan gjordes heller. Grunden till misstankarna var återigen resultatet av ett telefonsamtal från en myndighet utan namn eller ansikte. Chefen gav i och med detta upp försöken att låta Five Days jobba på distans, och kallade hem honom till Småland.

En månad tidigare: Dörren till kontoret öppnades och säkerhetschefen tittade in. Ingen sade ett ord medan de vandrade till hans kontor. Efter de slagit sig ner, säkerhetschefen bakom sitt skrivbord, kom det vid det här laget väntade meddelandet: "Det ligger till på det här viset. Vi har genomfört en undersökning av våra anställda..."

"... och jag är inte lämplig att arbeta kvar eftersom jag för många år sen var med i en grupp som ägnade sig åt olaga dataintrång, och ni är mycket glada över det arbete jag mycket kompetent har skött här, men tyvärr är regler regler, och man kan ju inte bryta mot reglerna, hur skulle det se ut, och ni har talat med en anonym person som tycker som ni, så jag blir tvungen att packa ihop mina grejer och försvinna redan nu?"

"Du har varit med förr hör jag."

"Aldrig någonsin. (Men man kan ju räkna ut ett och annat.)"

"I vilket fall som helst så är jag mycket ledsen, men det är som det är."

"Jahapp. Det var det det," sade Trigger och gick. Han skaffade snart ett nytt jobb, men fick även sparken därifrån av samma anledningar som tidigare. Den enda som undgick att ständigt få sparken var Desolator eftersom han ännu inte försökt sig på arbetslivet. Han hade lämnat gymnasiet och börjat studera datavetenskap vid en högskola i södra Sverige.

Alla tre vändades inför vad som väntade. Allvaret i leken började först nu gå upp för dem.

Praxis

Rättegångarna mot SHA:s tre medlemmar inleddes i september 1996 vid Stockholms tingsrätt, sju år efter att gruppen formellt bildats. Den dominerande åtalpunkten var inte helt oväntat olaga dataintrång (21 § Datalagen (1973:289)) mot ett flertal företag och universitet. Five Days var även åtalad för bedrägeri och grovt bedrägeri (9 kap 1 § 2 st brottsbalken) mot Televerket och AT&T. Desolator åtalades även för företagsspioneri (3 § lag (1990:409) "om skydd för företagshemligheter").

Processen väckte till en början ingen uppmärksamhet. Men klockan 10.45 på förmiddagen den 16:e september mottog den internationella nyhetskanalen CNN ett telefonsamtal. En anonym röst berättade att den amerikanska underrättelsetjänstens CIA:s offentliga hemsida på Internet hade utsatts för en attack. Vad för sorts "attack" det rörde sig om berättades inte, men visade sig efter kontroll vara en av de mest spektakulära på senare tid. En grupp som kallade sig Power Through Resistance hade ändrat CIA:s namn på sidan till "Central Stupidity Agency", och lämnat ett meddelande riktat till den åklagare som vid tillfället bedrev process mot SHA: "sluta ljug!"

Nyheten fick massiv uppmärksamhet över hela världen. CIA gick snabbt ut och meddelade att ingen hemlig information hade läckt ut; datorn som handhade deras hemsida var separerad från övriga. Det spekulerades en hel del om vem eller vilka det egentligen var som hade utfört dådet. Ingen visste. SHA bedyrade sin oskuld, men dementerade inte att de tyckte meddelandet till åklagaren var välförtjänat.

En vecka senare uttalade sig de ansvariga för första gången och förklarade varför de genomfört aktionen. I undergroundtidskriften Flashback News Agency på Internet sade de sig vara irriterade över den uppmärksamhet media ständigt gav meningslösa och löjliga hack av hemsidor. De hade tidigare bara hackat för sakens skull, undvikit att synas och höras, men det var det slut på nu. "Vi har funnit vårt sätt att protestera mot orättvisor, att påverka, att göra något åt det vi tycker är fel. Vi, har kunskapen. Vi, har makten. Vi kommer att styra världen, medans ni som tror att det räcker med att vara snäll och göra vad man blir tillsagd kommer att göra precis samma sak som ni alltid gjort. Ni kommer att finna er i att bli hunsade. Ni kommer att finna er i att bli förtryckta! NI! Kommer att vara förlorarna. Om ni inte gör något åt saken!"

Förvisso hade SHA åkt fast, men Power Through Resistance demonstrerade det som de flesta egentligen redan visste: att det i den elektroniska underjorden fortfarande döljer sig ljusskygga individer som gömmer sig bakom den relativa anonymitet som deras terminaler skänker dem.

Trots att polisen ansträngt sig med förundersökningen och sammanställt en övertygande bunt indicier blev rättegången rena farsen. Åklagaren envisades med att presentera material som var på tok för tekniskt avancerat och obegripligt för både honom själv och rätten. Vad som inte gjorde saken bättre var att det upptäcktes att centrala delar av materialet i vissa fall var felaktiga. Loggarna från Televerket som skulle bevisa att de åtalade hade varit uppkopplade mot vissa telefonnummer vid vissa tider angav bitvis rent häpnadsväckande uppgifter; bland annat skulle enskilda samtal på över fyrtio timmar vid ett flertal tillfällen ha utförts under ett och samma dygn; matchningar som inte stämde med tidpunkterna förklarades med att klockorna på telestationerna gick fel, för att efter några timmar börja gå rätt igen. Spektaklet pågick under flera veckor, och bestod mestadels av att vittnen och sakkunniga - istället för de svarande - erkände att de gjort fel. De åtalade var givetvis inte missnöjda över att det

förhöll sig på det viset. Bevisningen hängde på loggarnas samstämmighet och trovärdighet. Problemen innebar en chans att bevismaterialet skulle underkännas.

Så blev det inte. Domarna meddelades i oktober: Desolator fälldes för bedrägeri, dataintrång och företagsspioneri. Domen blev villkorligt fängelse i två år och 6000 kronor i dagsböter. De enskilda skadeståndsanspråken uppgick till närmare 70.000 kronor. Två åtalpunkter angående dataintrång ogillades.

Trigger fälldes för dataintrång, med påföljden 12.000 kronor i dagsböter. Ett universitet krävde 5000 kronor i skadestånd, staten krävde att få tillbaka 20.000 kronor för försvars och beviskostnader. En åtalpunkt angående dataintrång ogillades.

Five Days fälldes för dataintrång och grovt bedrägeri. Påföljden blev villkorligt fängelse i två år, 19.000 kronor i dagsböter, samt närmare 300.000 kronor i enskilda skadeståndsanspråk. Ett åtal om bedrägeri ogillades. 30.000 kronor skulle betalas tillbaka till staten för rättegången. Five Days var den enda som överklagade. Tingsrättens dom fastslogs av hovrätten åtta månader senare. Högsta domstolen fann ingen anledning till att befatta sig med ärendet. Fallet avslutades.

Axplock från Amerika

De internationellt mest uppmärksammade hackarna och phreakarna har inte helt oväntat funnits i det land där subkulturerna uppstod, USA. Ända sedan början av 80-talet har det med jämna mellanrum figurerat historier i pressen runt om i världen om uppseendeväckande dataintrång och märkliga individer som levt dygnet runt framför sina datorer, enbart i syfte att ta sig längre och längre in i andras datorer.

Försöker man sig på att spåra den första hackergrupp som nådde offentlig ryktbarhet i USA hittar man The 414 Gang från Wisconsin. Namnet hade de tagit från riktnumret i det område de bodde i. Gänget var inte speciellt skickliga, men nådde sin uppmärksamhet genom att begå flera misstag och slutligen åka fast. Något som knappast gjorde saken mindre intressant var att den omåttligt populära - och i sådana här sammanhang ständigt återkommande - filmen WarGames, där en hacker nästan startar tredje världskriget, haft premiär vid tiden för avslöjandet. 414 hade dock inte försökt med några sådana excesser. Däremot hade de brutit sig in i datorer som tillhörde ett sjukhus, och av misstag raderat filer som var ägnade åt cancerforskning. De blev landets första riktigt ökända hackers, men samtidigt utpekade som de absolut sämsta. Men de var i alla fall tidigt ute. Året var 1983.

1988 hittade The Prophet, medlem av Legion of Doom, ett dokument på en dator som tillhörde telefonbolaget Bell South. Det handlade om hur telefonsystemets nödnummer 911 fungerade i teori och praktik. Dokumentet verkade inte vara hemligt eftersom det hade lagrats på en dator som inte var skyddad överhuvudtaget. Han skickade det till Phrack, en på den tiden ganska liten elektronisk tidning som handlade om hacking, för att se om det var värt att publicera. Phrack gavs för tillfället ut av Craig Neidorf, även känd som Knight Lightning, tillsammans med Taran King. Neidorf tyckte att dokumentet verkade helt ointressant och struntade i att ha med det i tidningen. Ungefär ett år senare hade de dock inte fått tillräckligt med material för att kunna ge ut ett nummer, så Neidorf beslutade sig för att ta med dokumentet "som utfyllnad".

Ett flertal medlemmar av Legion of Doom greps under 1989, i en serie razzior som skulle kulminera med Operation Sundevil 1990. De var vid det tillfället USA:s mest ökända hackergrupp. Polisen lade pussel och kom slutligen fram till att Neidorf var den ansvarige bakom publiceringen av 911 dokumentet, som sades vara topphemligt och värt runt 80.000 dollar. Han togs in till förhör några månader senare och åtalades för egenmäktigt förfarande.

Åtalet väckte stora rubriker eftersom åklagaren yrkade på att Neidorf skulle få sitta runt trettio år i fängelse för sitt brott. Rättegången tog sin början i juli 1990, men lades ner efter fyra dagar eftersom dokumentet var en offentlig handling och gick att köpa för tretton dollar från telefonbolaget, en detalj som ingen dittills hade noterat. Neidorf gick fri, men var ändå tvungen att betala rättegångskostnaderna på närmare en halv miljon kronor. Upprättelse var inte att räkna med, då den amerikanska staten inte kunde stämmas.

En av de mer exotiska hackarna i USA vid samma tidpunkt var den ökände Justina Tanner Petersen. För en utomstående verkade Petersen vara en typisk representant för de rock-n-roll-typer som hänger runt sanddynerna på den amerikanska västkusten. Han var välbyggd, hade långt blont hår och skulle lätt kunna tas för en kille som surfade hela dagarna om det inte vore för att han bar en benprotes. Petersen drev under en period i sitt liv en bar i Los Angeles, och var definitivt inte den sorts person man skulle tro ägnade sig åt datorer överhuvudtaget. Men Petersen var mycket intresserad av hacking. Han hade dock inget till övers för de oskrivna etiska regler som fanns. Han

ville inte bara titta sig omkring i system och lära sig mer om tekniska abstraktiteter. Han ville tjäna pengar, den enkla vägen. Hans handle dolde föga hans intentioner: Agent Steal.

Han gjorde sig impopulär i kretsarna eftersom han med sin charm fick kunniga hackers att begå brott, där han tjänade en hacka själv. Han lyckades dessutom alltid undkomma polisen, något hans lierade sällan gjorde. Polisen erbjöd honom vid ett tillfälle fullständig immunitet om han vittnade mot ett flertal ökända hackers som åkt dit. Mest intresserade var polisen av att finna bevis mot Dark Dante, Kevin Poulsen, som Petersen sedan lång tid tillbaka samarbetat med. Poulsen var liksom Petersen mest intresserad av att tjäna pengar och prylar. Han ägde en Porsche, som han påstod sig ha vunnit i ett radioprogram. Det var visserligen sant, men inte helt korrekt. Radioprogrammet hade förvisso lottat ut bilen, till den 102:e personen som ringde in. Poulsen litade inte på slumpen utan hackade ett flertal telefonväxlar för att komma över priset. Utan problem blev han den 102:e personen som ringde. Bedrägeriet upptäcktes först efter att han gripits för andra brott. Petersen ställde upp på polisens önskemål, tjallade på Poulsen och slapp åka i fängelse själv. Det skulle inte vara för evigt. Petersen hade inte tjänat nog med pengar och fortsatte med intrång, bedrägerier och allmän oredlig verksamhet. Han avlyssnade även sin flickväs telefonlinje för att se om hon var otrogen.

Slutligen fick FBI åter igen upp spåret på Petersen. Gripandet dröjde eftersom han hade gått under jorden. Men i slutet av augusti 1994 åkte han dit. Han hade tydligen bött precis bredvid FBI:s högkvarter i Los Angeles.

Samma år åkte Phiber Optic, eller Mark Abene som han egentligen hette in i fängelse. Vad som förvånade många var att domaren vid rättegången påpekade att han inte dömde honom till fängelse därför att han egentligen förtjänade det. Men det var hög tid att medborgarna i USA någon gång lärde sig att det inte var något beundransvärt med att vara en hacker. Hårdhandskarna måste då och då tas fram.

Om nu exempel skulle statueras var Abene verkligen rätt man. Genom många år som inbiten och välkänd hacker hade han alltid varit noga med att synas och höras. Han var en skicklig debattör, och en idol för många eftersom han ständigt häcklade alla former av myndigheter och organisationer som ville klämma åt dem som skaffade sig information ur och om hemliga system.

Fram till 1994 var han en ständigt återkommande gäst i det populära radioprogrammet "Off the Hook" som sändes från New York City. Programmet handlade generellt om den elektroniska världen och leddes av redaktören för 2600 Magazine - The Hacker Quarterly, en figur som kallade sig Emmanuel Goldstein (namnet hade lånats från George Orwells 1984). Goldstein själv var ingen hacker, men mycket intresserad av verksamhetens legala, sociala och politiska aspekter. Myndigheterna avskydde programmet och menade att det förledde ungdomen.

Sedan Operation Sundevil genomförts var målet för många hackers delvis de organisationer som de ansåg utövade förtryck genom att förbjuda folk att ta del av all information de ville ha. Framförallt riktade sig hatet mot telefonbolagen. Abene hade första gången råkat i knipa 1990, samma år som operationen genomfördes. Telefonbolaget AT&T:s datorer hade av en okänd anledning kraschat över hela landet och skapat skador för miljoner dollar. Hackers påstoddes ligga bakom, och skulden lades bland annat på Abene. Det visade sig pinsamt nog en tid senare att felet inte alls berodde på någon utomståendes aktiviteter, utan på ett inbyggt fel i bolagets datorer.

Abene började föra ett personligt krig mot dem som retat honom. Telefonbolagen var hans största fiender, på andra plats hamnade självklart polisen. Han var till en början

medlem i Legion of Doom, men hoppade av för att bilda en egen grupp, Masters of Deception. Han vandrade genom näten och spred sitt personliga evangelium, vilket var att skaffa information och kunskap. Ett av hackerkretsarnas mest allmänt spridda slagord som dök upp under det tidiga 90-talet var "information wants to be free", något Abene gärna skrev under på, även om ingen riktigt var på det klara med exakt vad för sorts information det var som egentligen borde befrias.

Verksamheten resulterade i flertalet gripanden genom åren och slutligen till fängelsedom. Som alltid gjorde Abene ett stort nummer av det inträffade med hjälp av sina beundrare och kollegor i branschen. Goldstein sände ett speciellt program där Abene fick motta sista hälsningar från sina fans innan det var dags att skaka galler. Abene gjorde ett försök att slippa fängelset genom att gå ut med hotet att det skulle börja "hända tråkiga saker" runt om i världen om han inte fick stanna ute i friheten. Han sade sig ha lagt in vissa programmerade bomber som skulle smälla om han inte konstant kollade dem, vilket han inte kunde göra från ett fängelse. Rättsväsendet tog emellertid ingen hänsyn till den formen av utpressning och Abenes dom till fängelse i ett år och en dag stod kvar. Den sjunde november 1994 lästes han in. Vad man vet har ingen noterat någon elektronisk explosion efter detta som kunnat härledas till honom.

Återanpassning till ”verkligheten”

Ungdomen kan te sig som en sorglös period eftersom man inte behöver tänka så mycket på framtiden. Man vet vad man skall göra under dagarna, allt är redan serverat på en färdigställd bricka: gå i skolan, gå hem, gå i skolan, gå hem. I mellantiden kan man försöka roa sig så gott det går. Utan att gå till överdrift naturligtvis. Man blir ständigt och jämt påmind om att de handlingar man utför i sina yngre år kan antingen förstöra eller bygga upp ens framtid.

Åren och livet passerar. Plötsligt upptäcker man att man måste ta eget ansvar. Har man byggt allting rätt från grunden kommer detta inte att innebära några problem. Då håller allting ihop när stötspelarna rycks bort. Man kan resa sig upp på egna ben och börja vandrigen ut i livet. En utstakad väg bjuder sannerligen inte på några större överraskningar, men vinner på att vara mycket säker. Man bör undvika att avvika från mängden. Äventyr kan inte kombineras med trygghet. Undvik excesser. Det finns färdiga paket. Köp dem. Sätt fingrarna i öronen och tralla när det dyker upp förvirrade radikaler som försöker rättfärdiga en tillvaro som inte är som din egen. Det vinner vi alla på i längden. Samhällskroppen består av väloljade kugghjul. Gnisslar något av dem får alla lida. Du kan inte bryta dig loss ur järngreppet, så bry dig inte om att försöka. Du kommer bara att skada dig själv och alla andra. ”Det är bara så.”

Människor blir äldre och förändras med tiden. De intressen de brann för i ungdomen behöver inte nödvändigtvis vara deras stora passion numera. Kanske tog de nya oundvikliga kraven över till den grad att det numera inte finns något annat i tillvaron än att gå till arbetet, gå hem, gå till arbetet, gå hem, tills allting är över. Förhoppningsvis finns det en trygg familj att komma hem till, en liten punkt i tillvaron där man tillfälligtvis kan få vara i fred. Vad kan vara mer avslappnande än att sjunka ner i fätöljen och drömma sig bort en stund. Fundera över man vad har gjort och vad man har för vidare planer i livet. Planer som visserligen bara förblir planer, men ändå skänker en viss tröst i maskineriet. Man skall vara nöjd över det man har, inte glädjas åt något man aldrig kan få. Det är den tillvaro som populärt kallas för ”den hårda verkligheten”, ett konsensus som de flesta säger sig avsky men sällan dristar sig till att avvika ifrån.

Doctor SPK övergav sina drömmar om en författarbana 1996 eftersom han tröttnade på att skriva för ”en lobotomerad publik bestående av organgutanger” - hans favoritbeskrivning av de människor som på senare tid hade börjat använda Internet. Han arbetar numera som datakonsult och är på goda grunder rädd för att hans förflutna skall hinna ikapp honom. Kom det till hans överordnades kännedom att han en gång i tiden bildade en hackergrupp som skakade om landets känsla för trygghet i datafrågor skulle de med stor säkerhet omedelbart ge honom sparken. Han arbetar nämligen vid ett av de företag som SHA hackade och nästan försatte i konkurs i och med att information om deras intrång läckte ut till kunderna.

Desolator studerar fortfarande datavetenskap. Egentligen vet han allting som en utbildad datavetare behöver kunna, och mer därtill. Men utan administrativa papper på kunskapen det inga arbeten. Han är fortfarande rädd för att åka fast, trots att han inte begått några nya brott. Den förut så belevade bedragaren har förvandlats till en tystlåten individ som sällan gör något större väsen av sig. Kontakten med övriga ex-medlemmar av SHA är sedan många år tillbaka bruten.

”Men varför gjorde du det du gjorde?”

”Varför inte?”

Skulle han fått leva om sitt liv skulle han inte ha ändrat någonting. Åren med SHA var de roligaste i hans liv. Priset blev högt, men "... lite får man stå ut med."

Trigger arbetar som programmerare vid ett mindre företag i Stockholm. Han har gett upp tankarna på att någonsin göra en större karriär inom yrket, eftersom hans dokumenterade bakgrund omöjliggör det i flera år framöver. Han tycker dock inte att det spelar någon roll. Varför kan han inte riktigt förklara. Han och Five Days är de enda ur den numera upplösta gruppen som har regelbunden kontakt med varandra. Han är mycket missnöjd med rättegångarna.

"Vi skulle åka dit, det var bestämt på förhand. Ingen fattade att vi aldrig förstörde någonting. Om vi hade velat skulle vi kunnat totalhaverera alla maskiner hos dem som ville sätta dit oss. Men det gjorde vi inte. Vi ville ju bara hacka och ta oss en titt. Så enkelt var det, egentligen. Det var allt strul omkring detta enkla mål som körde oss i botten. Viftade någon med kniv, tog vi fram en pistol. Tog någon fram en pistol, fiskade vi upp kanonen. Enda skillnaden var att vi i slutändan aldrig tryckte av. Fan, kunde ingen fatta att det bara var en kul grej?"

Ensamvargen Five Days gifte sig till mångas stora förvåning 1997. Något som däremot inte förvånade var att han kort därefter drabbades av karpaltunnelsyndromet, en nervskada i handlederna till följd av allt för många år av monotont hamrande på tangentbord. Han sjukskrev sig från arbetet som datakonsult, men var senare tvungen att säga upp sig då ska dan visade sig vara kronisk. Eftersom datorer var det enda han kunde riktigt bra var alternativen som följde inte många: sjukpensionering eller omskolning. Han valde det senare. Eftersom han alltid har ansett sig vara en talang vad gäller att blanda ihop märkliga mixturer lockades han av yrket som bagare. Liksom Desolator och Trigger är han skuldsatt upp över öronen. Han misströstar inte, trots att han kommer att betala böter och skadestånd tills han dör. För livet går vidare oavsett vad som har hänt, och man kan inte - hur gärna man än vill - ändra det förflutna.

"Dessutom kunde det ha blivit mycket, mycket värre."

Nya tider, nya problem

Närmare fyrtio år efter att Sputnik lämnat jorden hölls den tredje konferensen för hackers på en campingplats i Holland, Hacking in Progress '97. Medan de två föregående hade genomförts under största diskretion var denna ett betydligt mer öppet arrangemang. Deltagarna ansåg ju sig inte vara brottslingar. Deras intresse var

huvudsakligen inte att stjäla. I alla fall inte från någon fattig. De upprätthöll förklaringen att de bara ville lära sig mer om möjligheterna till ökad kommunikation, oavsett följderna, och vägen till att nå mer information om världen, hemlig eller inte.

Tillställningen hölls under tre heta sommandagar i augusti och samlade omkring 1500 personer. De flesta var inte hackers i ordet tekniska bemärkelse. Många var där av nyfikenhet inför den speciella subkultur som hade utvecklats sedan den digitala kommunikationens gryning. Tekniker, konstnärer, debattörer, aktivister, med flera, deltog; men även hackers som lagt av, vissa av dem arbetade numera som professionella hacker- och virusjägare. Representanter från den holländska polisens ny tillsatta databrottsgrupp bevakade tillställningen med arrangörerna och besökarnas fulla vetskap. Ägarna till campingen hade blivit mycket nervösa när de fått reda på exakt till vilka sorts människor de hade hyrt ut platsen. På nolltid införde de en ny klausul i kontraktet, troligen unik i sitt slag: "campare får inte bryta sig in i datasystem som tillhör tredje man".

En före detta anställd vid den amerikanska militären förklarade under ett föredrag att hackers numera inte var ett problem för dem. Topp hemligt material fanns inte längre att tillgå via de kanaler som utifrån ledde in i de militära nätverken. En upprepning av Kaosklubbens förehavanden under 80-talet var en praktisk omöjlighet. "Jag vet att jag kommer att krossa många hackers hjärtan genom att säga detta", sade ex-militären, "men hackingens tidevarv börjar gå mot sitt slut."

"Det säger ni varje år", häcklade någon i publiken. "Jag kan lova dig att hackers alltid kommer att finnas, på ett eller annat sätt."

Exakt vad en "hacker" ägnade sig åt var nu ännu svårare att definiera än förut. Varianter av dataintrång föreföll inte vara hela begreppet extention. Den typiske medelbesökaren på konferensen verkade förutom datorer även vara intresserad av radioteknik, TV-teknik, pyroteknik, konst, kryptering, politik, historia, robotteknik, astronomiska experiment, kvinnofrågor, pilsner, journalistik - eller att skriva noveller och böcker. En författare från Australien hade just publicerat en bok om en grupp hackers från Sydney. Efter hennes föredrag kom hon i kontakt med en svensk som påstod att han precis hade gett sig på att försöka skriva en liknande bok, fast om en grupp från Sverige. Han behövde goda råd på vägen.

"Hur gillar du idén att börja boken på följande sätt: 'Detta är en sann berättelse. Den tar sin början 1957 med satelliten Sputnik och slutar fyrtio år senare på en campingplats i Holland?'"

"På tok för pretentiöst."

Konferensen huvudsakliga fråga kom inte denna gång att röra sig om hur man hackar eller phreakar, utan hur och varför de globala nätverken skulle räddas från sin undergång. Det hade nämligen under åren dykt upp flera krx med nätverken, framförallt Internet, som var av en helt annan karaktär än kliniskt tekniska. Dessa var överbefolkning, kommersialisering och kontroll. Åtgärdades inte dessa brister spädde framtiden att bli en kollaps av den flödande informationen; nätverket skulle förlora den själ den hade byggts upp av, och fortsätta sina dagar blott som en i mängden brusande TV-kanaler med ständiga reklamavbrott.

Internet som ett forum för en bredare publik kan spåras tillbaka till utvecklingen av ett användargränssnitt baserat på "hypertextöverföringsprotokollet" (HTTP). Det konstruerades av anställda vid det europeiska kärnforskningsinstitutet CERN i Schweiz, och är ett grafiskt peka-och-klicka-system som vem som helst kan använda utan krav på förhandskunskaper. Sedan systemet blev allmänt tillgängligt i början av 90-talet ökade antalet användare av Internet med ungefär 350.000 procent på bara ett

par år. Internet har i folkmun i stort sett blivit synonymt med just de delar av nätverket som handhar detta system, World Wide Web. (Fidonet talar inte många om nuförtiden, fastän att antalet inkopplade baser 1997 beräknades till att vara runt trettiotusen - att jämföra med tvåhundra 1985.)

Att Internet imponerade även i Sverige rädde det ingen tvekan om. Sedan dess existens blev allmänt känd började många tala varmt för "den nya tekniken" och dess positiva inverkan på landet. "IT", informationsteknologi, blev ett närmast nyreligiöst begrepp. Vad begreppet innebar var inte helt uppenbart, men det innefattade till stor del maskiner som kunde föra ut mänskligheten på Internet. Företag, skolor, privatpersoner, organisationer, alla tog hjälp av konsulter som hade utbildat sig inom "IT" för att få hjälp med att komma iväg runt om i världen från hemmet.

Alltför många skulle det visa sig. Nätet börjar bli överbelastat och kommer att rasa samman om expansionen ökar i samma takt. Pionjären Doktor Lickliders dröm hade visserligen varit att framtiden skulle bära med sig ett globalt nätverk för alla människor, men han hade nog inte tänkt sig att det skulle rasa samman i och med detta framsteg. Sammanbrottet i fråga innebär dock inte att nätet bokstavligen går sönder. Internet är per definition uppbyggt av flera mindre nät och en fatal överbelastning innebär bara att dessa nät förlorar kontakten mellan varandra, helt eller delvis.

Detta är dock endast ett rent tekniskt problem, som inte förefaller helt olösligt enligt många experter. Den andra aspekten av överbefolkningen som hackarna i Holland diskuterade var mer socialpolitisk. Fundamentet till massornas invasion på näten blev inte riktigt som många av dem hade tänkt sig. Istället för att vara resultatet av en allmän förståelse av de globala nätens sociala funktion och möjligheter till en bättre värld med mer omfattande kommunikation, blev det i slutändan en produkt av kommersiella intressen. Folket släpptes in på näten eftersom det var ekonomiskt gynnsamt. Hade denna väg lett till samma resultat som hackarna tänkt sig hade det nog inte varit någon diskussion. Men det gjorde det inte. Nog förenar näten folk, men nedskräpningen som följer av allt för mycket folk som besöker den elektroniska parken finner en del oacceptabel. Förut var problemet att det var svårt att tillträda näten, och att de skulle falla i händerna på statliga intressen. Nu är hotet att pengar börjar styra. Folk ska få se de saker de kan betala för.

Genom tiderna har alla försök till att kommersialisera nätens offentliga delar med olika medel slagits ner av användarna. Inte för att dessa nödvändigtvis haft något personligt agg mot kommersialism i det övriga samhället. Näten skulle däremot hållas rena. Användarna var medvetna om att resultatet annars kunde bli en kollaps. Ekonomiska krafter slår sig fram med alla till buds stående medel, för att uppnå målet "mer, mycket mer!". Krafterna vann. Nu är reklam en stor del av vardagen på näten; det som gäller är "mer, mycket mer!" Ett fåtal klagar och ingen lyssnar på dessa. För de är numera i minoritet. Argumentet "vi var här först" duger inte.

Internets maktfaktor är inte längre de gamla hackarna. Deras tidigare så skinande naiva ledstjärnor har börjat slockna eftersom principerna inte stämmer överens med "den hårda verklighetens" agendor. Sedan begynnelsen har näten varit behäftade med en öppenhet mot alla användare, en ständig strid mot alla former av kontroll och censur. Detta oavsett vilken information som spritts. För den nya tidens användare är denna attityd ibland närmast chockerande. Det har börjat talats mycket om kontroll och övervakning av nätens information. "Farlig information" ska rensas bort, i enlighet med vad som antas vara allmänhetens kollektiva intresse.

En italiensk hacker som besökte konferensen sade under en paneldebatt att han rös vid tanken på vad som var på väg att hända. "Detta var inte det vi ville ha, tvärtom. Den

slutliga Utposten för total frihet har blivit hotat av den största maktfaktorn genom tiderna: majoriteten. De nya användarna, som bara använder Internet som en kul leksak, förstår inte dess inbyggda principer. Nätet rasade ner i var mans hem som en gåva från en god men osynlig makt. Hur, varför och i vilken anda de byggdes upp börjar mer och mer gå förlorad för varje ny person som kopplar in sig.”

Kontentan av konferensen var att hackarna borde försöka återupprätta sin status som den tekniska och politiska nomenklaturen över näten. Deras vapen i kampen mot dessa nya hot var enligt dem själva kunskap, oräddhet, men framförallt humor. Hacking skulle inte längre vara ett enkelt självändamål, utan ett medel i kampen. Exakt hur och var denna form av kallt krig skulle bedrivas var ingen riktigt på det klara med. Men genom hela historien av datanätens utveckling har ingenting någonsin varit helt uppenbart eller absolut säkert.

Efterord

Detta har varit en bok om människor, inte de maskiner för logiska och aritmetiska räkneoperationer vi i vardagstal kallar "datorer". Men med tanke på bokens speciella inriktning har ofrånkomligen dessa maskiners evolution på olika sätt spelat en stor roll för berättelsen om människorna.

Datautvecklingen - vare sig det gäller dess teknologiska, sociala eller politiska bit - avancerar i ett hejdlöst rasande tempo. Dagens renässans inom dessa områden tillhör allt som oftast morgondagens stenålder. Detta gäller även computer underground med omnejd. I denna bok slutar berättelsen i augusti 1997; men för den sakens skull skall man inte inbilla sig att saker och ting stått stilla efter det.

Våren 1998 bröt sig några ungdomar in i Telia AB:s datorer och kom över omkring 200.000 användarnamn och lösenord som tillhörde företagets Internetkunder. Intrånget var möjligt att genomföra eftersom Telias datasystem innehöll ett dittills oupptäckt programmeringsfel. Några månader senare publicerade tjuvarna informationen på Internet för allmän beskådan.aktionen sades vara en protest mot Telias höga avgifter. Programmeringsfelet reparerades förvisso omedelbart efter intrånget, men Telia kunde inte försäkra att något liknande på något vis skulle kunna hända igen.

Sensommaren samma år tillkännagav den amerikanska hackergruppen cDc att de konstruerat och spritt en högeffektiv digital trojansk häst vid namn "Back Orifice". Programmet gör det möjligt att via Internet eller ett lokalt nätverk ta full kontroll över en annan persons dator utan att denne märker något. Förutsättningarna är (förutom att datorn måste vara uppkopplad mot ett nätverk) att någon aningslöst installerat ett program som innehåller den trojanska hästen, samt använder sig av Microsofts operativsystem Windows'95 eller Windows'98. Men det sistnämnda är det minsta problemet; åtta av tio privatpersoner runt om i världen som äger en PC använder sig just nu av dessa operativsystem. Kanske även du?

Efter att ett oberoende dataföretag hösten 1998 undersökt säkerheten hos det svenska försvarets topphemliga informations- och ledningssystem "Orion" framkom det att risken för intrång hade varit stor. Systemets säkerhet var under all kritik, men Krigsförbandsledningen försäkrade att inget hemligt material läckt ut och att hålen numera täppts till. Men Försvarsdepartementet jublade inte för den sakens skull. Det fanns fortfarande många frågetecken att räta ut. Framförallt kvarstod frågan hur försvaret överhuvudtaget kunnat sätta i bruk ett sådant pinsamt osäkert system.

Med mycket mera, och så vidare.

Vår värld beskrivs inte allt för sällan i termer av att befinna sig i på den yttersta kanten mot den hyperteknologiska framtiden: "dataåldern" med "informationssamhället" som arena. Men detta är bara ord. Ord, som trots sina skenbart kraftfulla betydelser egentligen inte säger någonting om tryggheten i denna värld. Oavsett vilket stort och komplicerat system vi konstruerar, och oavsett hur många som säger att detta - ja, detta! - är det slutgiltiga systemet, det som aldrig mer behöver utvecklas vidare, så kommer det på grund av den eviga mänskliga faktorn ändå alltid att finnas - längst, längst in - ett hål. Ett litet, litet hål kanske, men tillräckligt stort för att någon skall kunna ta sig igenom det.

Det enda vi kan hoppas på är att ingen hittar det.

Göteborg, 23:e oktober 1998

Jan Svensson